

אוי קלט (מזרח חדש)
תנו יומי בלתי מפלגתי בשפה ההוגרית
העורכת: ד"ר ג. מרטון
העורך האחראי: דוד שן
מנכ"ל: משה חשביה

XLIV. EVOFOLYAM שנה מ"ד
Főszerkesztő: Dr. MARTON GIZELLA
Felelős szerkesztő: SCHÖN DEZSO
Kiadó: Mizrah Chádás Ltd., Tel-Aviv,
Hanegev 11. - POB 831.
Telefon: Szerkesztőség: 31476
Kiadóhivatal, hirdetés, nyomda: 31677.

UJ KELET

PARTONKIVÜLI NAPILAP

Alapító főszerkesztő: המיסד העורך הראשון: ד"ר א. מרטון
Dr. MARTON ERNŐ

Amerika ma hajtja végre a legnagyobb földalatti atomrobbantást

A 100 kilótonnás bombával az atomenergia békés célú felhasználási lehetőségeit akarják megállapítani

Las Vegas. (IFP.) — Az amerikai atomenergia-bizottság közölte, hogy ma, pénteken hajtják végre a legnagyobb atomrobbantást az Egyesült Államok területén a nevadai sivatagban. A 100 kilótonna körüli bombát 200 méterrel a föld

alatt robbantják fel, de annak eredményeként katlan fog képződni, amelyen keresztül pára áramlik majd a föld felszínére. A kísérletnél felhasznált bomba aránylagosan „tiszt” lesz, ami azt jelenti, hogy a robbantás által előidézett radioaktív sugárzást a föld csaknem teljes egészében felszívja.

Ez a robbantás az atomenergia békés felhasználásának elérésére folyó kísérleti terv keretében történik. Voltaképpen az a célja, hogy megállapítsák, milyen mértékben használható fel az atomenergia föld kivájtására, amely nagymértékű közmunkálatoknál szükseges.

Az amerikai bomba, amely a második világháborúban Hirosima japán városát elpusztította, mindössze 20 kilótonna erejű volt.

Oranban vérbefúlt a függetlenségi ünnepség

Revolverekkel és géppuskákkal belelőtték az újjongó mohamedán tömegekbe — A vérfürdőnek legalább 20-30 halottja van

Oran. (Reuter, IFP.) — Tegnap délelőtt véres zavargások robbantak ki Oranban a függetlenségi ünnepek során. A késő esti órákig nem lehetett tisztázni a helyzetet, hogy voltaképpen mi robbantotta ki ezt a vérfürdőt, amelynek 20-30 halottja és igen sok sebesült-

je van mohamedánok és franciák egyaránt. A város mohamedán lakossága a lelkesedés lázában égve ünnepelte a függetlenség kiáltását és 200 ezer főre tehető tömeg tolongott a város európai negyedében, amikor lövések dördültek el. Hamarosan a város minden pontján hallani lehetett a revolverek és automata fegyverek dörmögésének zaját. A mohamedán rendőrség csak két óra múltán tudta helyreállítani a rendet és a helyi idő szerint 4 órától kijárási tilalmat rendelt el. Az utcák kiürültek és ezután már csak feszült csend uralkodott a városban.

A FRANCIA HADSEREG NEM AVATKOZOTT BE
Egyes hírek szerint talán az OAS-nek néhány fegyelmetlen harcosa akarta megzavarni a függetlenségi ünnep hangulatát azzal, hogy belelőtt a tömegekbe. Erre azonban nincs semmi bizonyíték, amint azt sem tudja biztosan senki, hogy nem-e mohamedán részből jött a kezdeményezés. Megfigyelők azonban feltételezik, hogy az ünnepségek lázában egy-két lövést adtak le a levegőbe, mert nem

ritka dolog, hogy az arabok így adnak kifejezést örömlüknek. Oranban, ahol évek óta megszokták a revolverháborút, úgy látszik félreértették a lövéseket és erre megkezdődött egy esztelen lövöldözés, amelynek nehezen lehetett véget vetni. A francia hadsereg nem avatkozott be a kétórás tüzharcba.

Ugyanakkor Algirban és más városokban teljes rendben folytak az ünnepek és a kormány az esti órákban felszólította a lakosságot, hogy ne ünnepeljen löböt, hanem mátol térjen vissza a munkahelyekre.

Mohamed Ben Bella, az FLN kormányának lázadó helyettes miniszterelnöke (Folytatás a 16-ik oldalon)

Jordánia Husszein ellenségeit vádolja a jeruzsálemi támadás végrehajtásával

Ben Gurion megbeszélést folytatott Cvi Cur tábornokkal, a vezérkar főnökével és a vasárnapi minisztertanács elé viszi az incidens ügyét

Dávid Ben Gurion miniszterelnök és hadügyminiszter tegnap Cvi Cur tábornok vezérkari főnökkel megtartott heti konferenciáján arról az ügyről tárgyalt. Lehetséges, hogy a jeruzsálemi incidens a vasárnapi minisztertanács elé kerül. Az értesülések szerint az arab légio felső parancsnokságában igen ideges hangulat uralkodik és csapatösszevonásokról is érkeztek hírek. Arab rádióállomások annak lehetőségére utalnak, hogy Husszein király megszakítja európai turnéját és rövidesen visszatér Ammanba.

hadállásnak ötvette a dozt: lövéséről van szó, hanem azon

a szakaszon legalább három hadállás nyitott tüzet, mégpedig egymást támogatva, vagyis az akciót összhangozták.

A multikori incidens után az izraeli kormány elfogadta azt a magyarázatot, hogy helyi akcióról volt szó és hogy a jordániai hatóságok szigorú vizsgálatot fognak tartani az ügyben. Ez esetben azonban Izrael igen súlyosnak tartja a helyzetet, miután rövid idő leforgása alatt az ugynevezett helyi akció újabb áldozatokat követelt.

Az áldozatok

Tegnap hivatalosan közölték a jeruzsálemi incidens áldozatainak neveit. Az egyik Szela Avsáalom főhadnagy, choloni míg a másik Jiszráél Karavan rendfokozat nélküli katona, rechovoti lakos. Avsáalom főhadnagy a Cion-hegynél esett el, Karavan pedig Abu Tor-nál.

Titkos katonai megállapodás Amerika és Belgium között

Brüsszel. (IFP.) Henri Spaak belga külügyminiszter tegnap egy szocialista képviselő interpellációjára válaszolva beismerte, hogy az Egyesült Államok és Belgium között titkos katonai megállapodás jött létre, amelyet az amerikai kongresszusnak jóvá kell még hagynia. A külügyminiszter nem ismertette a megállapodás tartalmát és azt mondta, hogy az nem tartozik a parlament elé, mert a NATO által nyújtandó katonai segély szerződése keretében történik, amelyet a belga képviselő-

ház globálisan már 1958-ban jóváhagyott.

A külügyminiszter megcáfolta a képviselőnek azt az állítását, hogy a megállapodás értelmében Belgiumnak atomfegyverraktárt kell megtűrnie a területén.

● A Massachusetts államban levő Cambridge városbeli Harvard-egyetemről ismeretlen tettesek 500 millió dollár értékű kincslet, közöttük egy 84 karátos briliánt és néhány zsák aranyrudat loptak el.

A brazil szakszervezetek 24 órás sztrajkot tartottak

Goulart elnök vissza akarja szerezni államfői jogkörét

Rio de Janeiro. (Reuter, IFP.) — A braziliai szakszervezetek 24 órás sztrajkot proklamáltak, amely szerda éjféltől csütörtök éjfélig 12 óráig tartott. A szakszervezetek a sztrajkkal támogatják Goulart elnököt, aki nem volt hajlandó megerősíteni Uromora de Andrade deznált miniszterelnök kormánylistáját, mert véleménye szerint az túlságosan konzervatív és reakciós összetételű lett volna. Goulartot a szakszervezetek kívülről a hadsereg is támogatja és jöhetnek Androde óriási többséggel kapott előzetes bizalmát a parlamentől, kénytelen volt benyújtani lemondását.

Goulart vissza akarja állítani az elnök végrehajtó hatalmát, amelyet Janio Quadros elnök lemondása után a parlament alkotmánymódosítással megvont tőle. Goulart a legfelsőbb bírósághoz fordult, hogy hatályon kívül helyezhesse az alkotmányt az azt a cikkelyt, amely néhány hónappal ezelőtt bevezette a miniszterelnöki rendszert, hogy az európai köztársaságok gyakorlata szerint az elnök csak szimbólikusan gyakorolhassa a hatalmat. Ha Goulart és híveinek ez a lépése sikerül, akkor az Egyesült Államok elnökének mintájára, ő maga fogja kinevezni a kormánytagjait.

A MAI HÖMERSÉKLET

A meteorológiai intézet tegnap esti jelentése szerint a várható mai maximális hőmérsékletek a következők: Jeruzsálem és Tel Aviv 29, Haifa 27, Tibériás 37, Lud 31, Beer Sáva 33 és Ejlát 40 fok Celsius.

Dr. JUNGREISZ ERVINNEK

a cseppfolyós analízis izraeli úttörőjének házasságkötése alkalmából gratulálnak tisztelők: FRIEDMANNER, GRUNWALDEK, HIRSCHMANNER, KREMERER, LÖWYER, PFEIFERER, POLITZERER.

Ezúton mondunk köszönetet barátainknak, akik 25 éves házassági évfordulónk alkalmából jókívánságaikkal felkerestek.
VAJDA OLGA és SZIMCHA CHEDERA

Sürgős értesítés

az 1962. júli. 8-án Velencébe induló
»PHOCEE«
hajó utasainak
CAMPAGNE FRANCAISE DE NAVIGATION
francia hajózási vállalat

sajnálattal közli, hogy a francia matrözök sztrajkja miatt, a „PHOCEE” hajó nem indul el 1962. júli. 8-án a haifai kikötőből. Kérjük az utasokat, hogy nyeljenek és jegyüket a „PHOCEE” hajóra, amely 1962. júli. 8-án indul velna Velencébe, hogy forduljanak utazási irodájukhoz, vagy a vállalat tel-avivi irodájához, Allenby 113, tel. 66299, utazásuk dátumának megváltoztatása, vagy más módon való utazásuk elttézése végett.

A HETI SZIDRA

— CHUKÁT —

Es szolt az Örökkévaló Mózeshez és Aronhoz, mondván: Ez a Tóra törvénye... hozzának neked egy teljesen vörös tehenet, hibátlan, amelyen még nem volt járom, és adjátok azt Eleázárnak, a papnak és vezessék ki a táboron kívül és vágják le előtte. (B'midbar 18, 1-3)

Az Irás itt a „chukát” (törvény) szót használja, ami — Rási szerint — azt a gondolatát fejezi ki, hogy „ez az én törvényem és nektek nincs jogotok, hogy bíráljátok az én törvényemet.”

Ez a törvény nemzedékeken át úgy szerepelt a zsidóság életében, mint a feltétel nélküli engedelmesség példaképe. Ez a törvény, végre kell hajtani, — nincs tovább.

Jóllehet az indokolás hiányzik, az írástudók jelképét látták a vörös tehenben. Az egyik verzió az aranyborjútól, a másik a gátlattal hozta kapcsolatba. Olyan is akad, aki ebből a törvényből az írástudók kötelességét illetően vont le messzemenő következtetéseket.

A tehen és a borjú közötti kapcsolat kézenfekvő. Ezek szerint a tehen feladata volt eltüntetni a borjú piszkát... Az indok azért hiányzik, mert a Tóra nem akart örökös tromfot adni a Sátán kezébe...

A Midrás a vörös tehenet a gátlattal azonosítja. A kettő közötti hasonlatban mely meglátás rejlik. A vörös tehen ugyanis két ellentétes hatást váltott ki: a tiszta embert tisztátalanná tette, míg a tisztátalan ember a tehen hamúja révén tisztává vált. Talmudi megfogalmazásban ez így hangzik: „M'támá t'horim um'táheret t'meim.”

A gálat — olvassuk a kommentátorok hosszú sorában — a vörös tehen tulajdonságaival bír, mert míg az egyik oldalán a gálati üldözések és megállások bünbánathoz vezetnek, a másik oldalán egy rövid átmeneti emancipációs korszak egész zsidó népréteket szakít el a hagyományoktól. Napjainkban gyakran tapasztaltuk, hogy a zsidó-ellenes rendszabályok, szóval, az egész antiszemita kurzus, pozitív hatást váltott ki: olyan emberek, akik vallási és nemzeti szempontból teljesen elkallódtak, megkeresték a zsidósághoz visszavezető utat. Ugyanakkor szentéletű emberek, éppen a gálat státuszához való ragaszkodásuk következtében, nem látják meg a Cionból áradó fényt és ahelyett, hogy örvendének, csak búsulnak és szomorkodnak azon, hogy az Örökkévaló jóvoltából ismét uraly gyurgyonyt saját sorsunknak, hogy országunk egyre épül és szépül és Izrael immár megbecsült partnerként foglal helyet a népek asztalánál, ott, ahol a világ és az emberiség sorsa fölött döntenek.

★

Kötetbe foglalt templomi szónoklataiban a pozsonyi Reb Mose Szofer, a múlt század rabbifejedelme, aki tudatunkban Chátám Szofer néven él, a heti szidrával kapcsolatban az írástudók kötelességéről ír. Arra hívatózik, hogy Onkelosz a „chukát” szót „gezera”-val fordítja. Ha nem létezne a „tochéhá”, a dorgálás parancsa — írja —, minden cádik nyugodtan ühthet otthon, tanulhatna és imádkozhatna, anélkül, hogy a világ sora érdekelné őt. A rossz útra tért emberek pedig azt hozhatnák fel mentesgűl, hogy nem volt, aki dorgáljon, aki feddjen, aki rendre utasítson és jóirányba tereljen. Ezért mondja az Irás: Zot chukát há-Tora, Onkelosz szerint pedig gezera, tehát a legszigorúbb parancs, áser civá há-Sém lémor. — Mondani kell! Ez a Tóra legfontosabb parancsa. Az írástudó kötelessége, hogy kiálljon, hogy állást foglaljon, hogy ne hagyja magát megfélemlíteni s minden körülmények között mondja meg a véleményét.

★

A zsidó írástudók kiállása, amelyet Chátám Szofer a Tóra categoricus imperativus-ának tekint, talán sohasem volt még olyan aktuális, mint ma, hogy a Sin-Bét bravuros nyomozó munkája következtében a Joszele-ügy lidérce elmúlt és a gyermek vissza került családjá körébe.

Tegyük rögtön hozzá: hisszük és reméljük, hogy ebben az ügyben az összes hatóság eljárásokat be fogják szüntetni. Nemcsak a Kot-házaspárt, hanem Kuglert és a gyerek londoni nagybácsját is hagyják futni. A különböző közéleti bizottságok feloszlának és az összes akták a poros íktatókba kerülnek.

Csak egy ügyet kell nyitvahagyni: a Tanulság Tik-jét, hogy a leckét hosszú-hosszú időkre jól a szívünkbe vessük.

A kiengesztelés jegyében folyó felvilágosító munkában minden közéleti embernek hallatnia kell szavát, elsősorban azonban a hagyományú zsidóság képviselőinek, mert az állam ellen irányuló Joszele-ügy elsősorban a vallásos zsidóság elleni merénylet volt.

Ne beszéljünk a Joszele-ügy kezdeti fázisairól, amikor az unokája zsidó jövőjéért aggódó nagyapát minden oldalról (hangsúlyozzuk: minden oldalról!) a rokonszeny számtalan jelével halmozták el. Mi arról a periódusról beszélünk, amikor a Joszele-ügy két táborra szakította a jlsuvt, a szakadék egyre mélyebb és egyre szélesebb lett és a következményeiben kiszámíthatatlan vallásháború rémével fenyegett. Arról az időről beszélünk, amikor nemcsak az anya kérte, hogy adják vissza gyermekét, hanem Izrael parlamentje, az összes pártok képviselői, s a rabbik, a Tóra Nagyjai is felemelték szavukat és követelték a rejtetegetektől a gyermek visszaadását.

Al tiftách pe l'szátán, nem szabad az ördögöt a falra festeni. Ne kérdezzük, mi lett volna, hová fejlődtek volna a dolgok, ha a Sin-Bét nyomozómunkáját — chász v'chálilá — nem koronázza siker és a gyermeket nem találják meg Williamsburgban. Lapozzuk csak fel a történelemlétkönyvet, olvassuk el a hiábavaló gyűlöletről („szinát chinám”) szló fejezeteket és megtudjuk, hogy a második Templom idején nem a túlerőben lévő ellenség, hanem a szét-húzás, a belső egyenetlenség és korhadás idézte elő az összeomlást és a pusztulást.

Az ügynek meg volt természetesen a maga háláchikus aspektusa is. Tudjuk, hogy a Háláchá szerint — amennyiben a szülők elhanyagolják feladatukat —

Pont a IV. pont után

(Reprinted by permission from TIME, The Weekly Newsmagazine, copyright TIME inc., 1963.)

Athéntól 140 mérföldre északra, Anthik falvának főtérén, ahol K. e. 430-ban Xerxes perzsa király táborozott, mielőtt elindult Thermopylae meghódítására egy márványszobor áll De nem Thermopylae védelmezőinek emléket hírdeti, hanem Anthik újjászületését és az emberét, aki ezt lehetővé tette: Walter Eugene Packard, kaliforniai talajmegtüvelési szakértő.

Tizenhárom évvel ezelőtt, amikor Packardot, az u. n. IV. technikai segélyakció keretében kiküldték Görögországba, a talajszakértő rávette az anthiki parasztoikat, hogy öntözék meg a falu 400 dunányi kopár, terméketlen földjét és próbálkozzanak rizstermeléssel. Rövidesen az öntöző-hálózatot az egész környékre kiterjesztették és Görögország, amely ezelőtt ötmillió dollár értékű rizst importált, ma már öt-millió dollár értékű exportál évente — s mindezt 43 ezer dollár amerikai befektetéssel hajtották végre. A IV. pont technikai segély akció egyéb sikeres teljesítményei Görögországban: mezőgazdasági oktatók kiképzése, akik több mint 8000 falu lakosságát tanították meg a modern földmüvelés tudományára, trak torkezeléstől kezdve az új-fajta sajtűfelék előállításáig. A görög vidék villanyhálózatának nagy részét ugyan-csak a IV. pont segítségével hajtották végre, amely még a görög csendőrség át szervezésében is praktikus tanácsokkal szolgált.

Ezek a tervek olyan sikerekknek bizonyultak, hogy a múlt héten, 13 év és 14 millió dollár után, az Egyesült Államok befejezte görögországi technikai segélyprogramját. Egyidejűleg a IV. pont segély véget ért Spanyolországban, Jugoszláviában, Libanonban és Izraelben is. Ezek az államok továbbra is kaphatnak pénzügyi támogatást, de Washington úgy véli, hogy már megállnak a lábukon és az új ázsiai és afrikai

államoknak sürgősebb szük-ségük van a technikai segélyre.

Amerika arányilag ki-összeget, mindössze 65 millió dollárt fektetett be a technikai segélyakcióba (ugyanakkor 5.2 milliárd dollárt tesz ki az általános gazdasági segély számbája), de ez a 65 millió dollár volt a legsikeresebb befektetés. A IV. pont program Izraelben mutatta fel leg-ragyogóbb sikereit, bár nem szabad figyelmen ki-

vill hagyni, hogy Izrael je-lentős segélyt kapott más forrásokból is, valamint számos szakmunkás olét Európából.

A távozó amerikai tech-nikusok tiszteletére rendezett búcsúünnepélyen Goida Méir külügyminiszter ezt mondta: „Ez a hideghá-ború kora. De ugyanakkor a meleg szív kora is. Nincs még egy állam, amely oly nagy felelősséget vállalt magára, oly sok népért és oly igaz, őszinte testvéri szellemben, mint az Egye-sült Államok.”

A Casablanca-tömb

Valóság, vagy agyrem?

A Casablanca-blokk a vi-lág legvalóságintlenebb sző-vetsége. Hat tagja közül az egyik feudális monar-chia, négy tényleges dikta-túra és egyik egy tegnapi meg szánítzetben lévő kormány. A hat állam köz-ül csak kettőnek van kö-zös határa és 61 millió la-kosságuk mintegy három millió négyzetmérföldnyi te-rületen van szétszórva, s közöttük a Szahara-siva-tag.

Ezek az úgynevezett Ca-sablanca-hatalmak — Gána, Guinea, Mál, Egyiptom, Marokkó és az algériai ideiglenes kormány — a-melyek a múlt évben egy semleges „anti-imperialista” tömböt alkottak, amely tömbnek az egyesült Afrika magvát kellene képeznie. A múlt héten Kairóban, miután imára térdeltek le a mecsetben, Gamal Abdul Nasszer és öt vendége csúcskonferenciát tartottak, melynek során támadást intéztek összes kedvenc célpontjaik ellen — Dél-afrika, „kolonializmus”, Iz-ráel és a nukleáris próba-robbantások — majd beje-lentették a pan-afrikai ter-vek grandiózus sorozatát. A Casablanca-tömb ambi-ciózusabb, mint valaha.

A tervek központjában egy közös katonai parancs-nokság áll, melynek főhad-i szállása Gána fővárosában, Accrában lenne és élen Mohamed Fauzi egyiptomi tábornok állna, aki tüz-ér volt a palesztinai há-borúban és aki jelenleg a kairói katonai akadémiának parancsnoka. — A „hat”

szokása alatt, az ősepe-tök a valóságban, saját hazáikban fognak állomá-sozni.

E fogyatékoságot elle-nére a Casablanca-tömb az anti-imperialista csatakiá-tással bizonyos népszerű-ségre tett szert, és jelenté-sek szerint Tanganyika, Szomália és Libia a blokk-hoz való csatlakozásukat tervezik. — Hosszútávban azonban, minden jól arra mutat, hogy Afrika egy-sége természetesen földrajz-vonalak szerint fog kiala-kulni, és pedig: muzulmán Északafrika, a nyugatafri-ka volt francia gyarmat-ait és a keletafrikai volt brit kolóniák. Nyugatafri-ka ban például a francia tá-mogatják az úgynevezett Brazaville-csoportot, s fok-zatosan kiépítik az egy-másközötti kereskedelmi, kulturális és közlekedési kapcsolatokat. — Mindezzel tisztában vannak a ca-sablancai csoport nyugatafri-ka tagjai, s Mál már be-is jelentette, hogy fel akar-ja venni a kapcsolatokat az európai Közösséggel, Guinea pedig rendezni akar ja viszonyát Franciaorszá-gal.

A brazavillei csoport egyébként a legnagyobb megvételssel nyilatkozik a rivális Casablanca-tömb terveiről. Közös piac Afri-ka mezőgazdasági államai között — mondotta Félix Houphouët-Boigny, az Ele-fántcsont-part minisztere-lnöke, „csak üres formula”, ami azt jelentené, hogy „kávé ellenében kakót ad-nának, ahelyett, hogy euró-pai tőkét és ipart kaphának. És kiknek kell az afrikai hadsereg? Ki fenyeget ben-nünket? Kij akarunk mi meghódítani? Senkit.”

Kiadják a kassai zsidóság emlékkönyvét

A Kassa és környékbe-lik egyesülete ünnepi ülés keretében, népes részvétel mellett fogadta külföldi ven-degét, Berkovits Ernőt Sidneyből és a Singer-ház-as párt Kanadából.

Különleges alkalom gyű-jtötte össze a vezetőséget és a vendégeket erre a gyű-lésre. Berkovits Ernő, aki ismert ászkán-cionista és már a múltban is minden filantropikus megmozdulá-sában az élen járt, felszólalá-sában nagy célt tűzött ki a Kassaiak Egyesülete szá-mára. Ebben nagyhirű tal-mudtudós apja, Berkovits Iglofi nyomdokaiban ha-gyott, aki a felvidéki halachi kus élet egyik kiemelkedő egyénisége volt. Berkovits Ernő azt javasolta, hogy a külföldön élő kassai szár-mazású zsidók hatékony tá-lemogatása mellett örökítsék meg a Kassa és környéki zsidóság történetét. A könyv magában foglalná a hitköz-ségek, a templomok és a mártir-korszak történetét egészen napjainkig és an-nak megszerkesztésével a városból származó ismer-t tudósokat és rabbikat biz-nának meg.

Berkovits Ernő javaslatá-ról, rögtön jelentős adománnyal támásoztotta alá és indította meg. Az ünnepi ülés részt-vevői és a kassai egyesület vezetősége egyhangu lelke-mudtudós apja, Berkovits Iglofi nyomdokaiban ha-gyott, aki a felvidéki halachi kus élet egyik kiemelkedő egyénisége volt. Berkovits Ernő azt javasolta, hogy a külföldön élő kassai szár-megteremtésére.

maszású zsidók hatékony tá-lemogatása mellett örökítsék meg a Kassa és környéki zsidóság történetét. A könyv magában foglalná a hitköz-ségek, a templomok és a mártir-korszak történetét egészen napjainkig és an-nak megszerkesztésével a városból származó ismer-t tudósokat és rabbikat biz-nának meg. Berkovits Ernő javaslatá-ról, rögtön jelentős adománnyal támásoztotta alá és indította meg. Az ünnepi ülés részt-vevői és a kassai egyesület vezetősége egyhangu lelke-mudtudós apja, Berkovits Iglofi nyomdokaiban ha-gyott, aki a felvidéki halachi kus élet egyik kiemelkedő egyénisége volt. Berkovits Ernő azt javasolta, hogy a külföldön élő kassai szár-megteremtésére.

a nagyapa kötelessége unokája vallási neveléséről gondoskodni. Tudjuk, hogy a Háláchá megkülönbö-ztetett pozíciót biztosít a tanítónak, éppen ezért men-tesíti a büntől azt, aki gyermeket rabol abból a szándékából, hogy Tórára tanítsa és vallásos élet-módra nevelje (Rámám, Hilchot G'néva, perek tet, háláchá hé). Eppen a Joszele-ügy kapcsán egy tekin-télyes zsidó publicista a Hácofe múlt pénteki szá-mában fejtegetésén ezen a vonalon a képtelenségig vitte. A Háláchá szerint — írta —, amennyiben elrabolnak Ben Gurion miniszterelnököt és Mendel-sohn komeniut rabbit, de a váltásdjából nem futna csak egy ember kiszabadítására, nem Ben Gurion, hanem Mendelsohn rabbit kellene kiváltani, mert ő gyermekeket tanít.

A dolog háláchikus aspektusával tisztában voltak a Mocet G'olód Hátora tagjai is, amikor háláchikus alapon tették minden zsidó kötelességévé, hogy járul-jon hozzá a gyermek felkutatásához, a rejtetegetekt pedig éppen a Tóra és a Háláchá nevében szólították fel, hogy adják vissza Joszelét. Mégis így határoztak, mert ebben az esetben életveszélyről („pikuách nefes”) volt szó, nem is egy ember, hanem az egész izraeli nép békéje, épsége és jövője forgott kockán.

A Tóra az élet tana, „Torát chájim”, ezért áll a szabály, hogy életveszély esetén az előírások nem kötelezők, az emberi élet előbbreváló, még a szombati előírásokat is meg szabad szegni. S ha ez a szabály áll olyan esetben, amikor egy ember életéről van szó, mennyivel inkább áll ez, amikor hányatott népünk mentéséről, a zsidó nép szívéből, élni-akarásának zálogáról, évezredes nemzeti álmainak megvalósulásáról — Izrael államáról van szó?

Akik Joszelét bújtatták, szöktették, akik az akció-hoz szükséges hatalmas összegeket előteremtették, tisztában voltak azzal, hogy a Joszele-ügy ketté-szakította a jlsuvt és ha a gyermek nem fog elő-kerülni, még barikádokra is sor kerülhet. Ezek az emberek, akik a Tóra Nagyjainak szavát semmibe vették, éppen ezt akarták. Mert szerintük Izrael állama az Isteni akarat ellenére jött létre. Ezért mondjuk tűzáz nélkül, hogy a Joszele-ügy ezekben a fázisokban merénylet volt Izrael állama ellen,

elsősorban azonban a szervezett vallásos zsidóság ellen, amely az állammal és annak célkitűzéseivel azonosítja magát.

A Joszele-ügyből adódó nagy tanulság: hiábául mitoch háedá házot, különítsék el magatokat a község közül! A rabbik és írástudók szent kötele-sége kimutatni, hogy a rejtetegetők a Háláchá érte-lmében is halálos bünt követnek el, s hála a Gond-viselés kegyének, gonosz tervük meghiúsult.

★

A határozott állásfoglalás azért is fontos, mert illetékes szószóló a héten a rejtetegeteket így jelle-mezte: „Olyan emberek ezek, akik tévesen mérlegel-ték a dolgokat, de idealizmusból cselekedtek.”

A téves mérlegeléssel egyetértünk, mert minden bűn alapja a téves mérlegelés. De hol itt az idealiz-mus? Mennyi szörnyű bűnt követtek el különböző eszmék nevében és azok örve alatt? Hamarjában csak hármat említsünk — a katolicizmust, a kommu-nizmust, a nemzeti szocializmust —, amelyek közül mindegyik külön-külön sokmillió hivat szerzett és különböző emberek „téves mérlegelés alapján és idealizmusból” a legszörnyűbb bűnököt követték el. Történelmünk véres lapjai sokat regélnek mind az idealizmusról, mind a téves mérlegelésekről...

1761 szeptember 20-án Lisszabonban autódafét rendeztek az zsidókat égették el elevenen, mert a pészáchot ünnepeleik. Tiltakozásában Voltaire a következőket írta: „O, ti jámbor tigrisek, tí fanatikus párducok, akik annyira lenézitek saját szek-tákat, hogy nem találtok jobb módot annak támo-gatására, minthogy igénybe veszték a hóhért... Elhínné az ember, hogy miközben a lángok az ártatlan áldozatokat elemésztegették, addig az inkvizito-rok és egyéb vademberek imákat énekeltek?”

Voltaire szavaival zárhatjuk mi is a heti szid-ránkat:

„Óh, Isten, aki mindannyiunkat teremtettél, aki nem kívánod teremtenyeidnek szerencsétlenségét. Isten, mindnyájunk Atyja, irgalom Istene, add, hogy ezen a földgömbön, a világtetek és legkisebbükén ne legyen többé sem fanatikus, sem üldöző. Amen.”

Ki figyel az első csengetésre?

AMERIKAI MOZAIK

Irta: DAN OFRY

Kölcsonvehetném most Arany János „Zách Klára” című versének befejező sorait:

„Rossz időket élünk, rossz csillagok járnak Isten óva minden bajtól mi szegény hazánkat”.

Illetőleg ebben az esetben „hazánk” helyett „népünk” kellett volna írnom, csak akkor nem jött volna ki a rím.

Mert nem jönnek jó hírek a galúci országából.

Amerikában demokratikus elemek — nem a demokrata pártból tartozó egyének — vannak, hanem úgy nevezik progresszív, liberális, antiklerikális elemek — akcióit indítottak, hogy iltsa meg a törvényt az iskolákban a gyerekek tanítás előtti imádkozását.

Etfajta progresszív elemek között Amerikában és egyéb galúci országokban is, sajnos mindig sok a zsidó.

Mint jelen esetben is. Am, nemcsak zsidók, hanem minden rendű és rangú más antiklerikális elemek is benne vannak ebben az akcióban.

Csak hogy, ha nem is kizárólagosan, de főképpen mégis zsidók voltak az akció főkomposai.

Ami persze, nem tesz jót a zsidóknak.

Keresztény főbírák, az antiklerikálisok javára és az iskolai imádkoztatások ellen döntöttek, Kennedy elnök pedig kijelentette, hogy a legfelsőbb bíróság döntését tiszteletben kell tartani és aki gyerek valóságos, imádkozhat otthon is. Kennedy nem zsidó.

Eppen úgy nem, mint az esetben a legfelsőbb törvényszék bírái sem azok.

Mégis óriási antiszemita hullámot váltott ki a keresztény főbírák döntése...

Vajon nem tudták-e az akció vezető zsidók, hogy ez így lesz?

Nem tudták, hogy amit a galúban egyes zsidók cselekednek, abban az egész zsidó közösséget angasztják?

Holott a legtöbb amerikai zsidónak aligha van kifogása az egyszerű és minden klerikalizmusból és felekezetiességtől mentes néhány iskolai imádkozás szöveg ellen.

„Mindenképp Isten, tudjuk, hogy a Te kezében vagyunk, terjeszd ki kegyelmedet ránk, szüleinkre, tanítóinkra és országunkra.”

Ez az egész. Több zsidó, mint keresztény szerepelt az akció megszervezésében és végrehajtásában — ez igaz.

De az ötmillió amerikai zsidót figyelembe véve, mégis csak elenyészően kevés zsidó volt benne az ügyben. Ennek ellenére az egész amerikai zsidóságnak kell megennie a keserű levest.

A keresztény főbírák ellen, akik a döntést az amerikai alkotmány szellemében meghozták, persze, hogy nem timent senki...

Ez egy, Amerika...

De Angliában sem fenéklétejt. Most szakadt ketten az angol fasiszta párt. A szakadárak szemében Mosley, a „hivatalos fasiszta” vezére, nem elég antiszemita...

Az új fasiszta párt azt írta zászlajára, hogy fel fogja szabadítani Angliát a zsidók uralma alól.

Igaz, hogy éppen e napokban verték véresre felhőborított angolok a garázdálkodó antiszemita, fasiszta tüntetőket.

Az is igaz, hogy e pillanatban kevesen vannak na-

Irta: Jámor Ferenc

gyon az új angol fasiszta antiszemita.

De számít ez valamit? Az elején a hitleristák is kevesen voltak nagyon.

A német nemzeti szocialista párt taglétszáma hét emberből állt, amikor egy müncheni sörpincében zászlót bontott.

Persze, nem analógiának mondom. Hiszen a történelemben nincsenek pontos ismétlődések, nincsenek pontos analógiák, de annyi biztos, hogy a zsidók és a nyugati országok háború utáni boldog frigyének mézeshegyét végezték...

Es itt van Argentína...

Az a fiatal zsidó diák-lány, akinek mellére kamposkeresztet égettek a buenos-airesi náciak, nem friss bevándorlótól származik, ősrégi spanyol zsidó család sarja. Olyan családé, amely a zsidók Spa-

nyországból való kitejtése után került Argentínába, vagyis úgy 1500 körül.

De számít ez valamit? A lényeg az, hogy e fiatal leány — zsidó.

Argentínában hát komoly baj van.

Oh, nem az Eichmann-ügy miatt. Egykor sűrűn fordult elő a filozófiában e közkeletű tévedés:

„Post hoc — propter hoc” Ami persze nem igaz.

Mert azért, hogy egy esemény, egy másik esemény után következzen, nem lehet bizonyos, hogy annak következtében keletkezett.

Nem Eichmann miatt háborognak az argentinai náciak.

A tény, hogy Eichmann oly hosszú éveken át háborítatlanul élt Argentinában, bizonyítja legjobban, hogy az antiszemitaizmus Argentínában nem

Eichmann Izraelben való kivégzése után keletkezett.

Ugy a lakosság, mint a rendőrség egy része, nem „post Eichmann”, hanem „ante Eichmann” volt már antiszemita.

Csak folytatja a buenos-airesi rendőrtisztok egyike másika a régi tradíciót. erőteljesebb formában persze. Buenos Aires utcáin nem az antiszemitaikat verte szét a rendőrség, hanem a tüntető zsidó ifjakat.

Gyakran hallottam joréd jelöltek szájából:

— Mire viszem itt? Sógorom csak öt esztendeje van Argentínában és máris emeletet házat szerzett...

— En — felelem — tudok argentinai indiánokról, meszticokról, spanyolokról, és más nemzsidó európaiakról, akik már idevota 400 esztendeje élnek Argentínában és még egy rongyos kulipintyójk sincsen...

— No és? — hangzik a jorédjelölt válasza —, mert azért és tehetségtelenség, azért nincs nekik. Nekem lesz. Eppen úgy, mint a sógoromnak.

— Talán igen, talán nem. De nem gondolja, hogy nagyon nagy a rizikó?

Es íme, most itt a rizikó.

Hiszen úgy kell tekinteni mind a három idegen földön történet moráját, mint első csengetést.

Biztos, hogy belátható időn belül nem kerülhet sor a második csengetésre. Haromadszor pedig alighanem sohasem fognak csengetni. De csak alighanem.

Mégis figyelni kellene hát az első csengetésre. Mert figyelni rá, veszedelmes dolog nagyon.

Van aztán az argentinai parásának keserű izraeli hájtása is.

Buenos Airesben tisztelőre méltó módon a nemzsidó egyetemi hallgatók együtt tüntettek antiszemita huligánok ellen az argentin főváros utcáin.

Keresztény diákok.

Es a jeruzsálemi diákok, a talavivi, a haifai diákok? Hol voltak ők? Hogy van az, hogy meg sem mozdultak? Hogy nem robbant ki belőlük akkora felháborodás és tiltakozás, mint az argentin keresztény diákokból?

Hogy van az, hogy az izraeli diákság nem küldött táviratot a megcsúfolt buenos-airesi zsidó lánykának, Valahogy így:

„Nővéreim, vedet vagyunk. Vedet, akinek mellére kamposkeresztet égettek. Gyere hozzánk, gyere haza, kitért karokkal várunk itt. Legyél közöttünk, testvéreink!”

Es hogy van az, hogy az izraeli diákszervezetek nem küldtek tiltakozó táviratokat a világ összes diák szervezetének és nem szólították fel őket, hogy tiltakozzanak egyetemi huligánoknak ilyen brutális támadása ellen?

Ennyire a „splendid isolation” hível az izraeli diákok?

Ennyire eizárkóznak a néptől?

Keserű dolog nagyon.

Van benne valami

Egy híres lélekűvívár éppen befejezte a közönség előtt megtartott előadását, amikor egy kis ember jelenkezett szólásra.

— Professzor úr, ön azt mondta, hogy egy kiváló kartyajátékos minden vezető állásra alkalmas lehet.

— Igen. Van ezzel kapcsolatban valami kérdése?

— Van... Miért akarna egy kiváló kartyajátékos dolgozni?

Szézám, nyilj ki...

Irta: Kishont Ferenc

A hét keddjén beugrottunk Toszkanimékhez abban a bizonyos ügyben. Egy sudár, jólvast férfiút találtunk náluk, az egyik legelőkelőbb talavivi szállítóvállalat kiküldöttjét, akivel a pár szívélyes beszélgetésbe volt merülve. Csakhamar kiderült miről is van szó:

— Ezen összegért — mondta éppen Bélának a firma jólvast reprezentánsa — átszállítjuk uraságod zongoráját a raktárhelyiségből a lakásba. Biztosítjuk, hogy a szállításban csakis a legkitünőbb gyakorlott szakemberek vesznek részt.

— Tegyük fel — jegyezte meg Toszkanini Erna — és ha mégis lejtik?

— Sok évtizedes praxisunkban nincs precedens az ilyesmire — tiltakozott a jólvast —, de az ügyfél külön kérésére, 12 fontos szerény pótdíj ellenében, gondoskodunk biztosítási kötvényről a fentemlített zenebitor épségének garantálása érdekében.

— Csak ez hiányzik nekem — csattant fel Béla — nincs semmi kedvem a bíróságokon szaladgálni abban az esetben, ha a biztosító vállalat nem fizetne, már miért fizessen?

— Uraságod nem tesz egy lépést sem — így a vasalt —, 25 fontos szimbólikus átalány lefizetése ellenében, magunkra vállaljuk egy jónévű ügyvéd alkalmazását, aki majd uraságod nevében a szükséges jogi lépéseket megteszi, a biztosító társaságtól járó kártérítési díjnak a megsérült zongora utáni behajtása végett.

Láttam az arcukon, hogy a Toszkaniméknek már elment a kedvük az egészről. Diszkrétan megkérdeztem, hogy minek is kell nekik zongora?

— Mindig — rebegte Erna — mindig arról álmodtam, hogy a fiamból muzikus lesz...

— Kérem szépen — így a firma vasalója — 18 fontos havi taksza ellenében magunkra vállaljuk a kisdadnak öt éves korától való muzikális kiképzését, diplomás tanerők igénybevételére révén.

— Tov, tov — vélekedett Béla — és ha a gyereknek nem lesz kedve a zongorázáshoz?

— Hetvenöt font, három azonos részletben — így a vasalt — a zongoraszállításhoz hozzácsapott ezen csekély többlet ellenében érinthezésbe lépünk a legismertebb gyermekpszichológusok egyikével, aki minden bizonnyal a kellő muzikális irányba fogja befolyásolni fejtevezett fiúcskát.

— Ez nem hangzik rosszul — jegyezte meg Erna és fülöp pirult —, de... de voltaképpen... még nincs is gyerekünk...

— Huszonkét font egyszeri lefizetése ellenében, cégnk szakértője hához jön...

Itt avatkoztam bele:

— Szlichá — fordultam a vaslőhoz —, maguk foglalkoznak kéziratosnak a szerkesztőségekbe való szállításával is?

— Huszonnyolc óras szolgálat. Három és félfontos honorárium ellenében átvesszük uraságodtól a kéziratos és kiképzett futár útján eljuttatjuk a kérdéses újság nyomdájába.

— De még nem írtam meg a cikket...

Hogy egész rövid legyenek: ez a kis dolgozat 18 és fél fontomba került, beleértve a megírás, a szállítást és a korrekurát. Elhatároztam, hogy teljes egészében a firma rendelkezésére bocsátom magamat. Minek nekem ez a sok vezgatúra az életben?

DIÁKSÁTA

A HALOSZÓBA KÖRÜL

Példátlan tömegverekedés színhelye volt a közelmúltban Oklahoma állam egyetemében, ahol valóságos diákforradalom tört ki. Kétezeröttszáz egyetemi hallgató üres söröspalackok és kővek segítségével olyan esztendőzt rendezett az egyetem területén, aminek határát nem ismernek Amerika főiskoláinak a történeteiben.

A csetepaté eredménye: Hat diáklány, két rendőres és egy tüzoltó súlyos sérüléseket szenvedett a „forradalmi harcok” nyomán.

A botrány pedig úgy tört ki, hogy a tanév végeztével a diákok megrendezték a hagyományos ünnepségüket.

A búcsúesten azonban az egyetemisták olyan nagy mennyiségű alkoholt fogyasztottak, hogy teljesen lerészegedtek. Es ekkor a szesz hatása alatt elindultak a bennlakó diáklányok hálóterme felé. A részeg főiskolai hallgatók betörték a lányok hálótermének ablakait és durván rátámadtak a rémulően s klotzódó lányokra. Feldúrták az ágyak matracait és elkezdtek darabokra tépni a szekrényekben lévő ruhákat.

Vadnyugati filmekhez hasonló pusztítást végeztek az emberi mivoltukból kivetkőzött diákok, akiket a 28 tagu helyi rendőrség és a 17 tagu házi tüzoltóság sem volt képes megfékezni.

Végül a tehetetlen karhatalom Oklahoma állam katonaságának a segítségét kérte. Rövidesen 32 állig felfegyverzett katona érkezett a helyszínre.

A diákok legnagyobb része egyenesen állat módjára viselkedett — mondotta később Bert George hadnagy, a katonai alakulat parancsnoka.

A verekedés majdnem 6 óra hosszat tartott. Negyven diákot letartóztattak.

KUTYALET!

Először az hittem tréfát úznek velem. Egy barátom ugyanis azt állította, hogy vannak itt New Yorkban olyan „szegény” emberek is, akik közel ezer dollárt fizetnek egy méterre készült fehér bundáért... kutyáik számára.

Nem hagyott nyugodni a dolog és rövid tanulmányba kezdtem az amerikai kutyák életszínvonaláról. Így hamarosan megtudtam, hogy minden nagyobb városban találhatok modern kutyajólti intézményeket.

Egyedül Manhattanban nem kevesebb, mint 115 hotel-fürdő-klub, szépségápoló szalon áll a kutyák rendelkezésére. A négylábú vendégek léghűtéssel ellátott helyiségekben laknak és mondani sem kell, hogy a legjobb ellátásban részesülnek, hajnyírás, furdót (shampooval), buncá stilizálást kapnak, úgynevezett Hi-Fi zenét élveznek, uszodában sportolnak.

Az Ipar és kereskedelem tisztában van azzal, hogy a kutyáorület milyen üzletet jelent. A televízióban nem nézhet végig egy misort anélkül, hogy legalább egy „vitaminus” és tiszta húst, májat vagy felvágottat tartalmazó kutyaeledel konzerv dobozát ne ismernéd meg hirdetésben. De árusítanak ezer más fagyasztott, vagy dobozba csomagolt különleges ingyencafiat is a kutyák számára.

Brooklynban például van egy áruház, amely kizárólag a nemes négylábúak szükségleteinek a kielégítéséből él. Vele ott kedvenc ebeknek feiragasztható győ-

nyörü szempillákat potom 3.95 dollárért. Es súlyosan téved, aki azt hiszi, hogy itt Amerikán csak a kétlábú hölgyek számára termelnek az „atszergyárosok. Vásárolhatz kutyának „Kenne No. 9” elnevezésű parfümöt is, ami kutyahölgyeknek készül. A him ebeknek más illatot árusít a leleményes amerikai ipar.

Ebben a brooklyni áruházban megrendelheted kutyádnak a mértékre készített szürke Chesterfield felöltőt, bársony gallérral és selyem cilinderrel csekély 33.50 dollárért. Ha van még fölösleges 25 dollárod, hazavihetsz egy csipkediszitési pizzamát is nőnemű állapotodnak.

Es nem az irigység szól belőlem, de higgyék el, néha magamnak kívánom azt a pelyhepuha matracot, amivel a kutyák ágyait bélelik. Mert természetesen ez is látható a piacon.

Majdnem ezt mondtam — vannak emberek, akik jó dolgukban nem tudják mit csinálnak. Vagy talán mindössze pihent agyu emberek?

Mindenesetre ez is az amerikai életmód” egy részét képezi...

VILLAMOS FOGKEFE

ÉS AZ APOLONOK KACERSAGA

Washingtonban az élelmiszerek és drogériacikkék ellenőrzésével foglalkozó hatóság a közelmúltban betiltotta a „224 Vibra Dent” elnevezésű elektromos fogkefe árusítását. Mert ilyen is van Amerikában...

Hivatalos jelentés szerint az állam beperelte a gyártó vállalatot, mert az hirdetései nem közölték, hogy a Vibra használata könnyen áramütést okozhat.

Az elmúlt év februárjában 50 ezer ilyen villamos fogkefét hoztak forgalomba. Most kivonják a piacról a még felületho példányokat.

Detroit városában létezik az amerikai apolonok szövetsége. A közgyűlés alkalmából több élesen ki-kelelték a televíziós műsorokon szereplő orvos-hősök ábrázolása ellen. A szónokok főként azt fájlaták, hogy ezekben a műsorokban a rendezők kedvezőtlenül és irreális színen tüntetik fel az orvosok és apolonok kapcsolatát.

Több felszólaló azon nézetének adott kifejezést, hogy az apolonok nem is olyan kacérok, amint ezt több televíziós műsorban látni és különben is az apolonok nincsenek az orvosokkal szemben olyan alárendelt helyzetben, amint ezt a televíziós filmek benutattják.

Robert M. Ordear ügyvéd néhány nappal ezelőtt kifogást emelt Lexington városában az esküdtek kiválogatása ellen. Az ügyvéd tiltakozott, hogy felesleges helyet foglaljon az esküdtszék tagjai között.

A bíró kérdésére Ordear így felelt:

— Házasságunk első pillanatától kezdve mindig vesztes maradtam a feleségemmel folytatott vitákban. Nem szeretnék ezutal, ebben a perben is vesztes maradni.

A bíró kielégítőnek találta az érvet és Mrs. Ordeart, az ügyvéd hitvesét eltávolították az esküdtek sorából...

1962 VII 6 Uj Kelet 8

ÉN ÉS AZ ÚJ KELET

Írta: Dr. WEINSTEIN GYULA

Non voltam esodagyernek. Reb Sája éppenugy verte belém nádpálcával az alef-bétet, mint a többi hasonló kornakba. Nastasia reggelenként elkísért az Arpad utcán chederbe és átadott a rebnek. Négy éves voltam.

A következő évben már önállóan keltem át a befagyott Szamos jegén a Kádár utcába, ahol Reb Sája két osztályban fejtette ki földös melamed működéseit. Több gyermek, több osztály és a rebe családja is növekedett, nőttek a gondok és a „polele” mellé előkerült a kopot nadrágszaj is. Éreztük, hogy a rebe gondokkal küzd.

A latin betűk ismeretére is sürgősen szükségem volt. Dútt a balkánháború és vérfagyasztó részleteit követni akartam Gombos Ferenc „Ujság”-jában. Ujság-olvasó lettem. Drinápoly ostroma érdekfeszítőbb volt, mint Nick Carter detektívregényei. Kivülről tudtam nagyapát nagybácsimnak, Weinstein Ben Cionnak azt a cikket, amely a szerkesztésében megjelent és saját nyomdájában kiadott „Kol Mivászter”-ben látott napvilágot és amelyet Beni bácsi két havi fogaállással szívtottak. A felperes az ortodox hírközlés engedélyezett kóser sel pészách borzálítója volt, akit a bácsi kiké a becsületében sérteget. Nem tudom, Beni bácsi leülte-e a két hónapot, de az ítélet pontot tett újsgákiadás és újságírói működésére, a bácsi kocsmáros lett. A nyomdát fia, Moise Chajim Weinstein és veje, Slomo Sábátj Friedman fejlesztették az ismeret Weinstein és Friedman, később Iparon nyomdává.

Az első ortodox elemibe való beiratkozásom alkalmából Beni bácsi saját kezűleg nyomott 50 darab névjeggyel ajándékozott meg, Jákov Jehuda újságolvasó szöveggel. Erre a héber és latin betűs névjegyre akkor is nagyon büszke voltam, amikor Jákov Jehudától Gyula lett. Mert valóban, az újságolvasás volt egyetlen szenvedélyem.

Az első világháborút követő időben az akkor megjelent Új Kelet szorgalmas olvasója lettem. Az Új Kelet hetilap, hol kiutalás, hol pénz hiányában, igen gyakran fehér vastag csomagoló papírra nyomva jelent meg és ez volt a vesztetem. A Farkas utcai piarista gimnáziumban végig az első padban ültem. Az első pad elől fedett pad volt, igen alkalmas iskolán kívüli olvasmányokra, s az órák alatt az Új Keletet olvastam.

Füvedári pap-tanárral, ur zenez ember is volt, éles fülével meghallotta a papirzörgését: tettenért. Mi az, hogy Új Kelet, fürmedt rám, ha órák alatt olvasol, olvasd a Vasárnapi Ujságot. A Vasárnapi Ujság volt a katolikus ifjúság lapja. Igen, tanár ur, — mondtam, — vasárnap azt olvasom, de ma szombat van és az Új Kelet a mi lapunk. Gyuri bácsi amugyis bizonyos haja az égnek emelkedett és két pofonként le nekem, de csak azért csak kettőt, mert kedvenc tanítványa voltam. Egyet az olvasásért, egyet az Új Keletért. Így adott össze engem katolikus pap az Új Kelettel.

Az Új Kelet napilap lett, sőt családi örömkör elé nézett, születés előtt állott az Új Kelet. Sok előfizetőre volt szükség, hogy biztosítva legyen az Új Kelet jövője. Elszéledtünk Erdélyben és Bánátságban somérok, avivák, barisszianusok előfizetőket gyűjteni. A pészáci vakáció alatt Marosvásárhelyt Weisz Elek vendéglátó házából kiindulva kora reggeltől estig jártam a zsidó házakat. A vásár-

helyiek közismert szívélies ségével fogadták mindenütt az Új Keletet.

1927-ben Pármában jártam, nem egészen jószántamból, inkább a numerus clausustól hajtva. A pármái állomáson. A falchionál, aki hivatalosan hordár, melléfogalkozása ingatlanügynök, lakásközvetítő, idegenvezető és minden, amivel pénzt lehet keresni, albérelti szoba iránt érdeklődtem. Jobb belső zsebéből hosszú lista került elő, az albérelti szobák nyilvántartása — mondotta. Rámutattam a Finzi névre, ehhez szeretnék költözni. A Finzi család zsidó, Mussoni első helyigymisztere is Finzi volt, ebben az egykor anarchista városkában, — gondoltam — biztonságosabb zsidó albérelőjének lenni.

Signora Finzi reggelenként az érkező postát ajtalanul az ajtó alatt csuszattatta be szobámba. Egyik reggel kopogtatás nélkül rányitotta az ajtót és felkiált: Sei e ebreo, maga zsidó és rámutat az Új Kelet hirdetés rovátában lévő kóser sel pészách hirdetésre. A szilágysomlyói Cseringeri borpince hirdette itallait, már purim felé járt az idő.

Signora Finzi felfedezett, ölegetett, hulltak könnyei. Előkerült az alef-bét, amelyből 60 évvel ezelőtt tanult a mantovai gaonnál, az imakönyv, amelynek első oldalaira bevezették a családi eseményeket, születéseket, házasságokat, házasságokat. Aztán is, hogy a család áttért a katolikus hitre.

Másnap meghívót hozott a posta a zsidó templomban vasárnap délután tartandó Jährzeit-istentiszteletra. Merő Signora Finzi boldogan stettet zsidó körökben közhírré tenni, hogy zsidó albérelő költözött zsidó házába. A szép zsidó templom az ősi nagy ünnepeken kívül csak sávuotkor volt nyitva, amikor a környék összes bár- és bátmicvái „konfirmáltak” és vasárnap délután, mikor Mincha-ima keretében Della Pergola egyháztól megemlékezett az előző heti Jährzeitokról. Della Pergola, aki firenzei vallásos zsidó család tagja, éveken át Bukarestben volt előimádkozó, inasosító nevű nagybátyja, Della Pergola kántor mellett a spanyol templomban.

Az Új Kelet munkatársi igazolványa megnyitotta előttem a padovai összes rendezvények és színházak kapuit is, jelentősen megkönnyítve szerény diákköltésgetésemet. Egy alkalommal a három köröndös világiúri Kroner-cirkusz néhány napra sátorot vert a 150 ezer lakosú városban. A bemutató díszelőadás előtt a cirkusz igazgatója gyönyörű Pullmana kocsi-jában sajtófogadást rendezett, amelyre mint az Új Kelet munkatársát meghívást kaptam.

— Ugyebár, szerkesztő ur, — fordult felém az igazgató, — neje önagyságával méltóztatik itten lenni? — És ányujtott két tiszteletjegyet a megnyitó előadásra. Nem volt nehéz taláinom egy hasonlóan kevés pénzű diáklányt, akivel a sajtópáholyból néztük vé-

LUPTALPBETÉT
gipsz-mintára, gyermekbetétek, SÉRVEKÖTÉS, amerikai rendszerű, BÉREL-NAPPAL VISELHETŐ, nagy sörvényre is.
MASKÓTÓ, GUMIBARISNTA, vízszigetelő, ortopéd-specialista
Vámos Béla
155 T.A. Dizengoff 155
(azelőtt Bresten). Tel. 227284

gig a százhötven főnyi egyenruhás rendfenntartó személyzet felvonulásával kezdődő díszelőadás.

Minden tavasszal a római helyigymiszteriuma sajtó-osztálya levélben érdeklődött, hová öhajtok a nyár folyamán 75 százalékos kedvezményes jeggyel utazni.

1930-ban egy forró nyári éjjelkor, a vizsgák előtt az ágyam szélén Szabó Imre hajol felém és költöget.

— Kelj fel, öltözz, gyereink fiam, anyagot gyűjteni.

Nem tudtam szóhoz jutni. Szabó bácsi elmondotta, hogy Spanyolországba utazik és útját megszakította Padovában. Látni akar, anyagot akar.

— De Imre bátyám — mondottam — éjfél van, minden zárva, lélek alig jár az utcán ilyenkor.

— Most mutasd meg — mondotta, — hogy méltó vagy az Új Kelet igazolványára, öltözz.

Elindultunk a San Martino Solferino utcán át a zsidó templom mellett, az egyetem Bo-nak nevezett középkori épülete felé, szemben a híres Pedrocchi diák-

kávéháza, minden zárva. Majd a Corso de Popolon át a Szent Antal templomhoz értünk, amelynek főkapuja éppen akkor csapódott be az éjjeli mise után. A pap-kapussal közöljük, hogy átutazó külföldi újságírók vagyunk, szeretnénk a főnökkel beszélni. A kapus nagyot néz — külföldi újságírók éjjelkor — régi trükk ez — gondolta magában. A hortives udvaron át, ahol ifjú papok lelki gyakorlatokat végeztek, a főnök elé kerültünk.

— Padre — mondottam — az Új Kelet című katolikus lap munkatársa utban Kolozsvárról Spanyolországba. Szent Antal áldását öhajtja kérni a hosszú uthoz, kérem legyen öbikben neki segítségére, áldások a szent neve. És hozzázümögtem a piarista gimnáziumból megmaradt dalmakokat.

Az idős pap hatalmas kulcsomót hozott elő és végigjártuk a templom összes helyiségeit, majd egy csoportjont át egy képrázatos fényben úszó terembe kerültünk, a tükör terembe, ahol két borjunagszerű komondor őrizte azokat a kincseket, drágaköveket, amelyeket a hívők a csodátevő oltárról hagytak.

Már hajnal volt, amikor kiléptünk a kapun.

— Na most menjünk a 700 éves zsidó temetőbe — adta ki a jelszót Szabó Imre. Azonban lelkiismeret-furdalásom van — mondtam — mert hazudtunk Szent Antalnak, de még nagyobb vétkeztünk, hogy bent jártam nála, s félek hajnalban zavarni a cádikokat.

Szabó Imre jámbor ember volt és hagyta magát felbeszélni a legelső reggeli párizsi expressz-vonatra. Előbb azonban megígérte velem, hogy minél sürgősebben bocsánatot kérek — a zsidó temetőbe — az ő nevében is a Szent Antal templomban elkövetett bünökért.

1938-ban a Goga-kormány első ténykedéseként felfüggesztette a külföldön végzett orvosok és gyógyszerészek működési engedélyét. A felfüggesztés, amelyet egy erre kinevezett bizottság hajtott végre, nyilvánvalóan a burkolt és nyitnumerus clausus miatt külföldre kényszerült zsidók ellen irányult és közei kétezer orvos és gyógyszerész létét fenyegette.

Országgrészenként szervekedtünk, hogy kollektív fedezzük a fellebbezés

költéséget. A felfüggesztés ellen a legfelsőbb bírósághoz, a semmitől sem féltetett csak egyénileg felbuzgott. A szervezkedés jogi irányítója Misu Weissmann ügyvéd, az okirólási cionista szervezet elnöke volt, aki bevonta a fellebbezési munkába Ben-tou volt liberális igazságügyminiszter és Otelelesá-nut, az ügyvédi kamara országos elnökét. Az ügyvédek úgy határoztak, hogy a Bukarestben nosztrifikáltak nevében én, a jasi egyetem nosztrifikáltak nevében Mendel Hugo erszébet-városi orvos indítsunk próbapert a román állam ellen.

A semmitől sem féltetett tárgyaláson az ügyvédek rámutattak arra a jogi abszurdumra, amelyet Goga rendelte teremtett. Az ügyvédekkel zsúfolásig megtelt tárgyalóterem és a tárgyalás menete valóban felejtelenül élmény lett volna, ha nem kétezer zsidó család sorsáról lett volna szó. Az ítélethozatalt elhalasztották.

Az ítélethozatalt napján, este 7 órakor megbeszélés szerint vártam Weissmann telefonhívását. „Mázi! tovább — kezdte Weissmann iró-davezető — a pert megnyertük, értesítse Csernovicót, Kisinévet, Bukarest, Jasi itt van. Levél meggy. A próbapert megnyertük, megnyertük velünk az idő. A magyarok bevonultak

(Folytatás a 11-ik oldalon)

Pearl S. Buck — hetven éves

Írta: Dr. Feuerstein Emil

A női nem és a kor között már ósidók óta nagy a háborúskodás, ezért nem éri jól magát az ember, amikor egy nő hetven éves jubileumáról akar megemlékezni. Ez azonban Pearl S. Bucknál nem áll fenn, mert ő annyira ember, hogy női múltja nem is jön figyelembe. A kevés női író közé tartozik, akik elnyerték a Nobel-díjat, még 1938-ban. Ő az egyetlen amerikai nő, akit ez a nagy megtiszteltetés ért. Kevesen tudják azonban azt az igazán érdekes tény, hogy

ez az amerikai író még ma is kimerül gondolkozik, mer ez a nyelv áll hozzá legközelebb, bár regényeit angolul írja. A másik tény, amit szintén nagyon kevesen tudnak: igazi neve *Sydenstricker*. Mint a név elárulja, a család hollandi származású, onnan vándoroltak be az író ősei, még az amerikai szabadságharc előtt.

PEARL BUCK

Az öreg kínai nevelő régi meséi

Pearl egészen véletlenül született Amerikában. Születel mindkét részről misszionáriusok, akik Kínában telepedtek le. Az anyja látogatásban járt Amerikában, amikor 1892 június 26-án lányra megszületett. A csecsemőt öthonapos korában visszavitték Kínába. A kislány csaknem egészen egyedül nőtt fel Csingkiang városában, a Jangce folyó partján. Egész természetes, hogy előbb tanult meg kínait, mint angolt. Az

angol betűk több fejtörést okoztak neki, mint a kínaiak. A szülők jártak az óriási Kína végtelen területét, a keresztény vallás tanait hirdelve és kislányukat egy kínai nevelőre bízták. Az érzékeny lelkű kislány magába szívta az öreg nevelő régi meséit, azon törve a fejét, hogy milyen formában fog újul meg születni, halála után.

Egyetlen fehér házaspár az egész környéken

Amikor a misszionárius apa idősebbé lett, hazatért, ő is sok érdekes eseményről, kalandról számolt be. A szerencsés véletlen folytán az anyja egészítette ki a kislány nevelését, mert megnyitotta előtte a zene és a művészet világát. Az anyja volt az, aki élesztette kislányában az irodalom iránti érdeklődést és öklölte be az első szárnypróbálgatásokat az egyik Sanghájban megjelenő újságnak. A lapnak volt egy melléklete az ifjúság számára, itt láttak napvilágot a fiatal író első „alkotásai”.

Európát és Amerikát. A „művelt Nyugat” idegen volt részére és sietett hazatérni Kínába. Hazatérve, anyját súlyos betegnek találta és két éven keresztül igyekezett szelvényeit megkönnyíteni. Aztán hozzáment egy amerikai misszionáriushoz, akit dr. John Lossing Buck-nak hívtak, ezt a nevet vette világhírűvé. Öt éven keresztül éltek egy kis kínai városkában, az egyetlen „fehér” házaspár az egész környéken. A nankingi egyetem meghívta a kezdő író, hogy tanítson angol nyelvet és irodalmat. Buck elfogadta a megtisztelő meghívást, bár közben két gyerek anyja lett.

Tizenhárom óras rettegés a

Az író pontosan 30 éves volt, amikor elhatározta, hogy szerencsét próbál irodalmi kísérleteivel és beküldte egy elbeszélést a *Jószó*, névű Atlantic

Monthly nevű amerikai folyóiratnak. Az elbeszélést elfogadták és aztán az új író neve egymásután jelent meg a különböző folyóiratok lapjaiban.

Világsiker és családi tragédia

Másnap a fehér kolónia összes tagját felpakolták egy amerikai rombolóra és arra kényszerítették őket, hogy hagyjanak ott mindent. Az összes amerikaiak hazatértek, Buck és családja azonban egy év múlva visszatért Kínába. Házaikat közben felgyújtották és az élel előlri kezdődött. Az akkori idők élményeit az író „A fiatal forradalmár” és „Az első feleség” című novellásköteteiben örökítette meg, melyek a harmincas évek elején jelentek meg.

Ugyanakkor jelent meg azonban az a regény, amely világhírt szerzett neki: „A jó anyaföld”. A regény elnyerte a Pulitzer-díjat és Paul Muni részvételével meg is filmesítették. Négy év múlva, 1935-ben díjat nyert az író szüleirol írt kettős biográfiával s újabb három év múlva, 1938-ban pedig a Nobel-díjjal jutalmazták.

A híres regény 1931-ben jelent meg és azonnal világsiker lett. Ugyanakkor azonban a nagy örömmel együtt, nagy bánattal is érte az író; egyik lánya sany maradt és nem fejlődött normálisan. Ezt az élményt is feldolgozta az író-nőanya „The child who newer grew” című 1950-ben megjelent regényében. A szomorúságot meg kell szokni, csodálatos alkémiája van: bölcsességgé lehet változtatni, amely, ha nem is okoz örömet, de boldogságot adhat — írja erről valahol. „1935-ben még egy megrázkódott és érte: elvált első férjétől és kiadójához ment feleségül. Második házasságából három gyermek született. Ugy lát-szik, hogy öt gyerek nem volt elég a családnak, mert négy gyermeket örökbe fogadott.

Buck az utóbbi években egy birtokon él, ahol évente egy-egy regényt ír.

Egy ember az utcáról...

Olvastam, szerkesztő ur, hogyne olvastam volna az Új Keletben a „Miért magyarul?” című cikk magyar fordítását, ahogyan egyik héber napiújságban megjelent. Ehhez hasonlóan rossz írásmódot csak Budapest, a nyilas lapokban olvastunk. Mint akkor, most sem lehet tudni, hogy a cikkirő tájékozatlansága, vagy rosszindulata, felületesség, vagy gyűlölete nagyobb-e a magyar nyelvetről származó zsidók iránt.

Az újságíró Cfáton szakállas, pájészos, strájmilit viselő zsidót lát, amint szombaton, szép napsütésben, szintén ünneplőbe öltözött feleségével sétál. „Zamatos, aföldi magyar nyelven diskuráltak”. Bár mindketten egészen jól beszélnek héberül, egymásközött az „edes” magyar nyelvet használják. — írja enyhe gúnyal. Miért magyarul?

Mert csak magyarul beszélnek, „egészen jól”. Ugyanaból az okból, amiért — hazaérve — a férj leteszi fejébe a strájmilit, leveti a meleg káftánt és papucsot húz a lábára, felesége pedig kilép az ünneplőből és pongyolát vesz magára, mert úgy kényelmesebb. Mint ahogyan farsztohból héberül beszél, mint kényelmes pongyolában magyarul anyanyelvükön. Azert.

Magam is ebbe a kategóriába tartozom. Sajnos, már nem fogok jól tudni héberül sohasem. Vigasztal azonban, hogy nyolc hébert adtam a hazának. (Egyik menyem nem számíthatom ide, mert már kislánykorában itt volt). Közülük ketten, mint családtagok, résztvettek a függetlenségi háborúban és ketten ukóim közül éppen katonák, egyik a Náchalban, ötödmagukkal szabrék. Ezen az

alapon is jogom van hozzászólni ehhez a szerencsétlen cikkhez.

A cikkirő különös ellenérzést érez a magyar nyelvvel szemben. Továbbá úgy is írja, hogy a magyar zsidók „szívesen beszélnek magyarul akkor is, ha már héberül, vagy bármilyen más nyelven is egészen jól tudnak”. Tehát akkor nem „viszolyog”, ha más nyelven hall beszélni zsidókat. Ugy látják, nem hallja meg, ha például német zsidók egymásközött németül, az oroszok oroszul, a lengyelek lengyelül, az irákiak arabul beszélnek és így tovább. Ezen a természetesen jelenségen semmit sem változtat, ha írja is, hogy „nincsen az országban egyetlen olyan zsidó — még jeke sem — aki olyan göcsösen ragaszkodna régi nyelvéhez, mint a magyar nyelvű”.

Megmondhatja szerkesztő ur héber kollégájának, hogy ezt is rosszindulattól és hasból írta. Ha kimegy a kikötőbe, csodálkozni fog, hogy

szaloniki szállítómunkások spanyol-zsargonban, latinul beszélnek egymással,

bár legtöbbször régebben ének az országban. Pedig őseik nem hagyták el sebb körülmények között a spanyol hazát, mint sokan közülünk a magyart. Ha még azt is látva vetjük, hogy annak nem tíz-husz, hanem majdnem félszáz év, még szembetűnőbb a cikk gyűlölködő hangja. Azt is mondja meg kollégájának szerkesztő ur, hogy azért beszélnek szívesebben spanyolul, mert könnyebb nekik, mint a héber. Vagy látogasson el például a Tnuvához, a nagyvásárcsarnokba.

Azt fogja tapasztalni, hogy ott mindenki jiddisül beszél. Kis túlzással: a Tnuvának ez a hivatalos nyelve.

De kevés kivétellel jiddisül beszélnek a tel-avivi füszeresek is. Menjen el reggel akármelyik Tnuva-fiókba, vagy makoletbe, amikor tejt, egyéb tejterméket és tojást szállítanak. Vagy menjen vallásos zsidók közzé, aztán írja meg, hol beszélnek héberül? Tudja vajon az a héber újságíró, hogy iskolák vannak Izraelben, amelyekben jiddis a tanítási nyelv? Látogasson el a Ben Jehuda kávéházaiba, azokba, amelyeknek törzsközönségük német zsidókból verbuválódik.

Azt fogja tapasztalni, hogy kizárólag németül beszélnek.

Pedig azok a jó zsidók. Mi a véleménye a cikkirőnek például Bialikról, a nagy héber költőről, aki barátaival és ismerőseivel jiddisül beszélt. Egyszer megkérdezte tőle valaki, miért nem héberül?

— Azért — felelte — mert héberül beszélt az ember, a jiddis azonban csak úgy jön magától. Az ő szavaival: „red sach”.

Azt is írja, hogy „a magyar föld szülőtte nem szívesen válik meg sem régi nyelvétől, sem kulturájától”. De kérdezem, milyen föld szülőtte válik meg csak úgy, könnyedén, anyanyelvétől? Illetve nem is arról van szó, hanem arról, hogy akár szívesen, akár nem szívesen teszi,

de nem képes megválni, amíg nem tud héberül is olyan tökéletesen, mint anyanyelvén.

Kulturáját pedig nem veheti le senki, mint a nadrágját. De arra nincs is szükség, még akkor sem, ha már héberül álmodik. Ismerünk két, sőt, három kulturájú embert is.

Amint látjuk, nemcsak az a hiba ebben a cikkben, hogy az újságíró tollát gyűlölet, vagy irigység vezette. Talán még ennél is súlyosabb

hiba, hogy információtlannul nyult a témához és csak szubjektív benyomásaira hallgat. Szerkesztő ur tisztelt kollégája ebből a tartágyból nem készült.

Azt is írja, ismer olyanokat, akik már második, vagy harmadik nemzedék az országban és még mindig továbbadják gyermekeiknek a magyar nyelvet. Ezt nem az ír teszik, mert „különös hálát éreznek a kis magyar népi iránt”, hanem ha egy magyar, német, vagy bármely nyelvű házaspárnak csak egy gyereke van, s a szülők még nem tudnak jól héberül, otthon magyarul (németül, oroszul, lengyelül, arabul, angolul stb.) beszélnek és így „átadják anyanyelvüket a harmadik generációnak”,

amely abba a szerencsés helyzetbe kerül, hogy farsadag nélkül két nyelvet tud tökéletesen. Ha már két gyereke van a családban, azok egymással, és miattuk a szülők is, héberül beszélnek.

A cikkirő azt is kifogásolja, hogy a magyar anyanyelvűek héber beszédéből is kihallatszik a magyar. Elszomorított lyesmít olvasni, mint vádat, mikor a cikkirőn kívül mindnyájan tudjuk, hogy akik feltrékorokban tanultak meg héberül — ritka nyelvzsennitől eltérően — gyakoroltatni a nyelvüket a héberül, hogy azoknak nem tíz-husz, hanem majdnem félszáz év, még szembetűnőbb a cikk gyűlölködő hangja. Azt is mondja meg kollégájának szerkesztő ur, hogy azért beszélnek szívesebben spanyolul, mert könnyebb nekik, mint a héber. Vagy látogasson el például a Tnuvához, a nagyvásárcsarnokba.

Felületlességet, amit a magyar nép hálátlanságáról ír zsidó polgárai „nagy szolgálataira”. Tudnia kellene, hogy soha, sehol nem volt hálás a gazdanép, mint ahogy például a spanyolok sem voltak hálásak. Ellenkezőleg. Ő csak azt említi, hogy „az asszimiláns zsidók, például Molnár Ferenc, vitték szét a világ minden tájára a magyar kulturát és minden értékes kulturumot ígygyekeztek a világ minden más nyelvére lefordítani”. Hátha még azt is tudná, hogy a magyar zsidók teremtették meg a magyar gyáriparat, a kereskedelmet, hogy kilencven százalékban zsidók kezében volt a magyar sajtó, a könyvkiadás, a színház... hogy jom ki-pur napján kihalt volt Budapest, a főutvonalonok végéig lezuhzott redönyökkel ünnepeket az üzletek és türezen csellengtek a villamosok és az autóbuszok...

Uram, az isten szerelmére! — ezért nem hál jár a magyar néptől! Ez volt a mi legnagyobb, illetve egyedüli „bünyünk”, sejt látva, mondta utolsó nagy profétánk, Herzl Tivadár, hogy minél magasabbra törnek a magyar zsidók, annál mélyebbre fognak zuhanni. Egyik magyar újságíró, Szakács

Erthetetlen előtűnk, amikor minden jóízűtől elrugaszkodva, a tisztelt úr azon csodálkozik, hogy nem fog el bennünket hányinger a „zengzetes” magyar nyelv hallatára”. Meg fogja látni, hogy minél magasabbra törnek a magyar zsidók, annál mélyebbre fognak zuhanni. Egyik magyar újságíró, Szakács

Ez a rossz illatu hurásovizmus hangja... Borzasztó, hogy büntetlenül lehet ilyen demagógiát űzni és még borzasztóbb, hogy egy elterjedt héber lap közönsége előtt az ország egyik dolgos és hasznos reggelyt így lehet vérsérténi és büntetlenül rágalmazni.

Mondja meg szerkesztő ur héber kollégájának, ne izgassa magát ilyen beteges gondolatokkal, hanem legyen türelemmel és várja meg nyugodtan, amíg mi, öregek, kihalunk.

Andor írta „Virradat” című lapjában, hogy nem kell gyáripar, nem kellnek bankok, a fényes palotások, semmi nem kell zsidókból, inkább legyen az egész ország parasztság és abban Budapest a legnagyobb falu. — de zsidók nélkül.

Hol van ettől a mentáltástól a hála?

Herzl látóki zsenijével jobban látta a magyar zsidóság helyzetét ötven évvel előbb, mint ahogyan a cikkirő a bekövetkezett katasztrófa után látja.

Abban igaza van a cikkirőnek, hogy a magyar nép (szerintünk annak nagy tömege) túltelt minden más népen a Hitlerrel való együttműködésben. Mi hozzátéhetjük, hogy a németeken is túltettek kegyetlenségben és nem ismertek irgalmat, vagy passzívan, de jóleső érzéssel nézték a szörnyűségeket, legtöbbször zsidókra éhesen. Voltak kivételek, vékony réteg ugyan, akik lelkiükben szégyennel nézték az eseményeket és ahol tudtak, segítettek.

Mondja meg szerkesztő ur héber kollégájának, hogy nem „tüntetőből” beszélünk magyarul. Ős hogy a magyar nép — de semmiféle népi — magatartásának semmi köze ahhoz, ki, milyen nyelven beszél, ha az az anyanyelve.

s persze, egy pillanatra sem jut eszébe az ország, ahonnan származik, sem annak népe.

Az ember gondolatai kifejezésére ugyanúgy használja anyanyelvét, mint a szemét látásra. „Fajvédő” mentálitására jellemzően írja az újságíró, hogy „az új oléknak meg kell bocsátani, ha még nem tudnak héberül”. Megbocsátani? Mintha bűncselekmény lenne, ha valaki, idős fejjel képtelen új nyelvet megtanulni. Vegye tudomásul az az ur, hogy minden bevándorlási országban az a helyzet, mint Izraelben, de tudtommal sehol nem akadnak meg azon, ha bárki idegen nyelven beszél. Legfeljebb sajnálják.

Erthetetlen előtűnk, amikor minden jóízűtől elrugaszkodva, a tisztelt úr azon csodálkozik, hogy nem fog el bennünket hányinger a „zengzetes” magyar nyelv hallatára”. Meg fogja látni, hogy minél magasabbra törnek a magyar zsidók, annál mélyebbre fognak zuhanni. Egyik magyar újságíró, Szakács

Ez a rossz illatu hurásovizmus hangja... Borzasztó, hogy büntetlenül lehet ilyen demagógiát űzni és még borzasztóbb, hogy egy elterjedt héber lap közönsége előtt az ország egyik dolgos és hasznos reggelyt így lehet vérsérténi és büntetlenül rágalmazni.

Mondja meg szerkesztő ur héber kollégájának, ne izgassa magát ilyen beteges gondolatokkal, hanem legyen türelemmel és várja meg nyugodtan, amíg mi, öregek, kihalunk.

Faragó Miklós

HETI FILMLEVEL

JESSICA — Hod mozi

Jessica, a szép amerikai özeveg, aki olasz férjét annak hazájában, egy szicíliai faluban gyászolja, oly módon, hogy a falu egészségügyi szolgálatát látja el, nemcsak a betegek bajára ad gyógyírt, de minden férfi szívében vágyat és reményt gyújt. — Vespá-motoron cikázik a szépséges Jessica a hegyek közé ékelt falu nyaktörő utcácskáin és mikor elszűn a sikátorok között karszák motorján, a férfi szemek éhesen követik, míg el nem tűnik a láthatáron.

Nem indokolt az asszony népi féltékenysége, hiszen Jessica egyetlen férjével sem akar elcsábítani. De mégsem nézik jöszemmel ezt a csinos, amerikai özeveget és mindent elkövetnek elkergetésére. Még az ősi harcmodort is előveszik a férfinek megtörésére, a Lysistrata-szerű szerelemi sztrájkot, mely igen hatásos eszköznek bizonyul a forróvérű olaszok között.

Jessica szegény félreértések tömegén keresztül kerül szembe a falu lakosságával, de végül is elnyeri a község hűbéruának, a márkának szerelmét és kibékül a helybeli asszony-néppel, béke borul a festői tájra és a felzaklatott falusi szívekre.

A film műfaját illetve „musical”, magyarán mondva operett.

Kár, hogy ehhez mérten

kevés a zenei rész, nem szövi át eléggé a muzsika. A hősök valamennyien az operett írott törvényei szerint mozognak, ismert bábfigurák, akiknek egyetlen feladatuk vidámsággal elárasztani a szíveket. — Kérül is ez nekik, sok kitűnő ötlet kergetik egymást és a falusi hősök szilajságúkkal, rusztiusságúkkal, mézeskalácsos, gyöngyösbokrétás parasztrómantikájukkal kellemes látványt nyújtanak, szelíd vidámságha lenedik a néző, akinek ajkáról nem olvad le a jóleső mosoly, mindvégig.

Jessica hálás és könnyen megformált figuráját Angie Dickinsontól kapja a néző. A roppant csinos, gyönyörű lábú Angie érti a módiát, hogyan csábítsa el a nézőt és temperamentumával, kedvességével nem teszhet hatást. A többiek is megteszik a magukét, nem kevésbé a film alkotói, akik igazán nem takarékoskodtak, fényes kiállítást biztosítottak, sok pénzét fektettek be és megkövetelték a jó teljesítményt és megnyugtató színvonalat. Maurice Chevalier az öreg pap szerepében a kelleténél modorosabb és a nézőben minduntalan azt a kérdést veti fel szereplésével: nem érkezett-e már el az idő, hogy ez a kiszolgált színess-hadastyán, a munkától visszavonultan, pihenéssel élvezze, ami még megadatik neki?

SAIL A CROOKED SHIP — Tchelet mozi

Az újonnan renovált Tchelet-mozi kedves bohózzattal áll a közönség rendelkezésére. Ősi bohózzati ötleit: tarajos hullámok sorára bizoni tőrekény hajót, mely illetéktelenek kezében van, akik nem értik kezelését, kormányzását. Ez az alapállása a filmnek, ebből a helyzetből sugározza a nevetetés összes lehetőségét. Amellett egy romantikus bankrablás is alkotóelem, főpillére a filmnek, mely a maga nemében csakugyan rendkívül sikerült, mulatságos jelenet.

Banditák keritenek a kezükbe egy hajót, amelyre ártatlanok felkerülnek, akik átszenvedik a megfélemlítés és halállal fenyegetett ség minden kínját. A hajó rettenetes viharba kerül, amely magával ragadja és utasait szörnyű megpróbáltatásoknak teszi ki. Mindez

a vaskos bohózat eszközeivel és igényével. Sokat lehet nevetni, ez az egyetlen célja a filmnek és bizony az ember minduntalan az egykori klasszikus burleszk filmekre gondol, melyek technikáját, szemléletét és sokszor arzenáljának ősi mórdayait is minden szemérem nélkül használják fel a film készítői.

A nemrég tragikusán elhunyt Kovács Ernő re-mek figurát ad ebben a filmben és fájdalmasan búcsúzik tőle a néző. — A film minden burleszk-figurája nagyon jó, csupán első helyen hirdetett főhősei, a szép Robert Wagner és a divatos Dolores Hart, logikán ki a keretből, egy kicsit szegénylik, hogy bohózzat járószalagján vezetik őket és nem modern, pszichológiai dráma hőseit formálhatják. *Zoltán Dező*

Örömmel közöljük, hogy

SOSANÁT SURPRISE RESTAURANT

A csodás kertben ezidén a

nyílik meg eredeti román, magyar és cigány-ételkülönlegességekkel:

Mititei, Patricieni, brassói fatányéros, vargabécs, zónapörkölt puliszkával, Clorba és gulyásleves.

GARDEN GRILL

MINDEN ESTE ZENE-TANCCAL

Privát nesefek rendezésére külön rendszer. A szállodában vendégeink rendelkezésére 35 csodás szoba, komforttal, minden szobában telefonnal.

Mostantól kezdve két telefonvonalunk van:

81046-86102

HOTEL

Sosánát Hákármel

HAIFA SOSANÁT HAKARMEL-U. 90.

KELLEMEK, INTIM LEGKÖR A

MOULIN ROUGE

CHANSON BÁRBAN.

AZ EGYETLEN EXKLUZIV BÉR HAIFAN.

MINDEN ESTE TANCZENE

HÁNEVIM-U. 28. • TEL. 4166.

Haifai mozik műsora:

- AMFITEATRUM — A VIDAM LEGÉNY
- MAY — FERNANDEL, AZ ARIZONAI CSAPÁS
- ARMON — FANNY
- GAL-OR — A BATOR HARCOS
- ORION — TÖRVÉNYSZEGŐK
- ORA — EGY-KETTŐ—ATUGROTTUK
- RON — ELVESZETT ARTATLANSÁG

Sérvkötők

Füzők

Gumi-harisnyák

Ludtalpbetét

az ország vezető szakületében:

ORTHOPAEDY

KURT LABO és FIAI

Arizorov 8. Tel. 66376

Autóbusz: 2, 5, 10, 11, 15, 16, 40, 21

Orthopéd talpbetét Gumi-harisnya Sérvkötő Füző

E.HELLER HAIFA

REMOV.HERZL 25-27,BETH HASHADN

ZENÉLET

BEETHOVEN-EST

Hanglemez-gyűjtők legkedvesebb szórakozása ugyanazt a művet több kiváló karmester, vagy előadóművész felvételében egymás után eljátszani, hogy így minél több oldalról megvilágítsák a művet, a szímfőnököt, vagy operát. A mi rádiók is hódol ennek az érdekes sportnak, mely lényegesen hozzájárul a mű még tökéletesebb megértéséhez, s növeli a hallgató izlését és kritikai érzékét abban az irányban, hogy felhívja figyelmét a problémák, a stílusok, a kifejezésmód sokféleségére. Közben egyéni véleménye is kialakul, állást foglal esztétikai kérdésekhez, aktív részt vesz tehát az előadó utánaalkotó-tevékenységében. Ez az aktív részvétel képezi minden igazi művelőzt és valódi megértés forrását.

Az előadó-művészt akkor meríti ki tehát igazán hitválatását, ha kényszeríteni tudja hallgatóságát az aktív részvételre. Nem nyújthat túlkész, súlyosan eszményien lezárt képet, mert ezáltal kizárná annak lehetőségét, hogy az örökkegyermek, a hallgató maga is együtt játszasson, bírálhasson, lelkesedhessen, állást foglaljon, pozitív vagy negatív értelemben.

Mikor a kiváló Josef Krips karmester a Filharmonikusok Beethoven-estjét vezényelte, műsorán a 2-ik és 5-ik szimfóniával,

közben a 3. Leonora-nyitány, tág teret engedett meglepett hallgatóinak, hogy nagyon is intenzíven vegyenek részt szokványostól teljesen eltérő előadásának, felfogásának analízisében.

Krips most Mozart szellemét idézi. Mint kijelentette, Mozart minden zene alapja, kezdete és betetőzése. Ez a beállítás nyilvánult meg úgy Beethoven fiatalkori 2-ik, mint drámai 5-ik, a. n. Sors-szimfóniájában. Minden áttetsző, világos, szinte deris előadásában. Csupán a zárótetelekben halmoz fel drámaibb színek, tömör hangsúlyokat, alkalmaz nagy fokozásokat, anélkül, hogy azok vaskossá válnának. Az 5-ik szimfónia is megbékéltébb Kripsnél, s a megnyitót akkordok szenvedélyes pátosza után a kidolgozásban kerül minden komor elborulást. A lassu tételben rendkívül szépen hagyta kiénekelni a fuvókákat és a vonósokat. Krips Beethoven jeleszt, átszellemült, nagyon emberi, és rendkívül közvetlen. Ezért is meglepő, majd meghatotta a Héchtál Hátárbut közönséget.

A zenekar rendkívül faszított évadja végére érte, a véget járja, érthető módon fáradtan játszott. De a siker rendkívül nagy volt, s Josef Krips megértő közönsége szokatlan melegséggel ünnepelt.

Ó BAJADEROM...

— megőlt érte a vágy... Mindössze ennyi maradt meg agyam lomtárában, jobbanmondva, belső hang-lemesztárban Kálmán Imre ma is virágzó operettjéből „A bajaderom”-ból (1921). melyet a Bitus Davidov által létrehozott és vezetett „Teátron Operetta” — az új Operettszínház mutatótt be. Néhány héttel megkezdésére érkeztem a premier után a Kamari színház egykori termébe, hogy megnézzem a daliás indiai maharadzát. Radzsami bombay herceget, aki fülög, sőt azon túl, vagy alul is szarelmes a fess párisi paszirtába, akit is bajaderomnak neveztek el Julius Brammer és Alfred Grünwald szövegírói urak.

Persze, a cselekmény társadalmilag régen idejétmúlt, ma Kálmán Imre, attól függően, hol lakozna legyen, arról pengetné lajtját, hogy például a párttitkár többtermelés céljából érzelmeket támaszt a csinos fiatal traktorista-nő iránt, avagy: Mad, a 29-ik emeleten dolgozó gépirőrd elcsavarja a clevelandi ürrepülő-örngy fejét, vagy hasonló aktuális témát bonnyolitana operetté, azaz bocsánat: Musical-lá össze.

De ne igyekezzünk Kálmán Imrét és operettjét napjaink hullámhosszára át állítani, maradjunk a történelmi hűségnel, melyet egészen a második felvonás végéig követtem, mikoris a kedves, tehetséges most kissé fáradt Uli Senocken (azaz Odette Darimond, hies párisi énekesnő) már éppen vetkőzni kezdett, részben a daliás maharadzsa, Semája Askenázi díszkrét segítségével, sőt már össze is eskette őket valami hindu rabbi, és íme: pitom kijelentette, hogy neki a turbán nem imponál, sarkonfordult s faképnél hagyta a hülledező princet! Egészen biztos, hogy a harmadik felvonásban a társadalmi dráma happy endd sziruposodott, mert hát ki

is látott már operettet háppend nélkül?

Bitus Davidov, volt operáénekes, az egykori Do-Re-Mi színház nagytehetségű fiatalon elhunyt vezetőjének George Val-nak örökét vette át, nagyon ügyesen, hozzáértéssel, kitűnő színházi érzékkel, s úgy véljük, vállalkozása, az Operett-Színház, nagyon jól be fog válni.

A szereposztásban az „askenáziak” jutottak tulajdonra: Semája Askenázi a kellemeshangu, szép megjelenésű tenorista (Radzsami herceg) mellett Smuel Eskenázi játszotta dr. Kohen újságíró és a hindu pap szerepét s még a kórusban is énekel. Az általam most látott előadásban Mirjam

Wolinszka (Marfetta), mint szubrett nagyon kedvesen, biztosan mozgott, s üde csengésű, ápolat hangja is jó benyomást tett. De az együttesből legjobban két férfi vált ki: Louis-Philippe szerepében Chájim Polani, feltűnően szép hangú bariton, aki amellet kitűnően játszik is, és a buffo-szerében is meglepően jól, sőt elsőrendűen bevált Mordecháj Ben Sáhár, a Nemzeti Opera volt jeles baritonista, mint Napoleon Saint-Cloche. Mindketten pezsgő vidámságot, sek humort, üdítő mozgalmasságot vittek a színpadra.

Mia Arbatova hindu bállett-betétje nagy sikert aratott; valóban ötletes és érdekes volt, s kitűnően táncolta (Operaházunk kölcsönkérhetné!). A zenekart Saul Berezovszki nagyon lendületesen vezényelte, a kosztümök és díszletek Genia Berger izlését dicsérik. A szöveget Efrájim Drot fordította — mesterien — ivritre.

Igy hát Kálmán Imre, kinek eddig is több operettjét mutatták már be a héber színpadon, ezúttal is meleg sikert aratott az Operett-színház jóvoltából.

ZONGORA-EST

A tel-avivi Múzeum, mely már májusban befejezte kamarazene-koncertjeit, egy este kinyitotta kapuit az amerikai Orazio Frugoni zongora-estje alkalmából. Nagyon is érdemes volt, mert kiváló művészt ismerünk meg benne. Férfias billentése révén a legszelebb dinamikai skálákat futja be, előadása lebilincselően erőteljes és piasztikus. Kitűnő muzikus és határozott egyéniség. Műsorából Bachnak Busoni által feldolgozott Chaconne-jét, Galuppi 18. századbeli clavicinista elragadóan utánköltött Adagioját, két — kissé túlsúlyosan játszott Scarlatit s Beethoven nagyvonalúan játszott Appassionata-szonátáját hallottam a kiváló vendég-művésztől.

Pataki László

HANGVERSENY-NAJTAR

Julius 7. Szombat: Kamarazene-sorozat, Boskovitz-bemutató (Mifal Hápájiszterem). Jul. 11. szerda: Fiatalok színpada: Uri Ahuvi (zongora), Joszi Fogel (hegedű) ZOA, 8.30. Jul. 12. csüt.: Matitjáhu Braun hegedű-estje (Bét Lessin).

... SZÍNHÁZ ...

Habima: Afrodite szigete A. Parniss darabja I. Oren fordításában

A szépség istenasszonyának, Afroditének (latinul Vénusz) egyik beceneve Cypris, állítólag róla neveztek el Ciprusnak, a szép szigetnek a Földközi tenger harmadik legnagyobb szigetét. Egy azonban bizonyos, az, hogy a mitológiai korban a sziget

Davy sorsa — megkegyelmez az angol fiúnak.

Ez a befejezés nemcsak meglepő, de logikailag és lélektanilag hazug. Hogy a kivégzett terrorista anyja, aki maga is résztvevett a cselekményekben, lágy szívű legyen és minden különösebb indok nélkül lemondjon arról, hogy fia halálát megbosszulja?! Tudott dolog, hogy a nők analog esetekben még kegyelmebbek, mint a férfiak.

Naivsággal, hozzá nem értéssel vádoltam a szerzőt és azt is feltételeztem, hogy talán megtörtént esetet visz színpadra, s még a darab rovására sem hajlandó változtatni rajta — mig-nem tudomásomra jutott, hogy a szerző Oroszországban élő, görög kommunista, aki hazájából oda menekült. Egyszerre minden világos lett: A szerző vonalas drámát írt, ahol — mint a tündérmesék naiv világában — az egyik oldalon mindenki angyal, a másikon meg a pokol ördöge. A szerző számára az angol nemcsak ellenfél, de sőtét kapitalista társadalmi lény, míg a lázadó terroristák igaz és vajszívű, megbocsátó proletárok.

E „csekély” szépséghibától eltekintve a darab vé-

Chána Rovina

védő istenasszonya Vénusz volt.

A szerző a darabnak ezt a címet csak a mitológiai reminiscenciák kedvéért adta. Ugyanis a darab nem Afroditéről, a szépséges istenasszonyról szól, sem a zöldellő, azurkék tengertől körülvevő szigetről, hanem aktuális, napjainkban lezajlott eseményről, a sziget lakóinak az angol elleni szabadságharcáról. Ebből a szabadságharcból az író egy momentumot örökít meg, két anya harcát.

Az angolok fogognak egy ciprusi terroristát és halálra ítélik. A fiatal terrorista anyja egyszerű, hegyvidéki parasztasszony, megjelennék Lady Petersonnál aki leányával és fiával vendégségben van leendő vejénél, Ralph Owens örnagynál, és arra kéri az angol ady, hogy mint érző szívű anyja, eszközölje ki az örnagynál, hogy meglátogathassa fiát a börtönben. Kérését vissza utasítják.

Nemsokkal ezután a terroristák elfogják Lady Peterson tehetséges fiát Davy, akinek az angol egyetemen nagy jövőt jósolnak. A feketehűtés öregasszony újra megjelenik s ekkor két anya áll egymással szemben, azonos, tragikus helyzetben. Ez a harc az ő ket-tejük harca lesz. A terrorista anyja fia életét követeli Davy életével szemben, foglyot fogolyért. De az ösz-szetört Gloria Peterson nem érti az idők szavát, elzárkózik minden megértéstől az öreg parasztasszonykapcsolatban. Családja tradícióira hivatkozva nem akar kegyelmet kérni „a banditának”, még fia élete árán sem.

Vagy csak látszólag „külső használatra” ilyen gőgös és kegyetlen az előkelő angol asszony és titokban ő dolgozza ki a tervet, hogy a terroristát a kivégzés előtti pillanatban futni engedjék s így Davy is megmeneküljön? Ettől a ponttól ugyanis a cselekmény zavaros. Az örnagy, a Peterson-leány völégénye, aki a kivégzési egységet vezető, karrierjét félti és inkább lemond a partiról, mihnt hogy a kockázatos trükköt vállalja.

A színpadon fel-felbukkan egy titokzatos alak is, nem tudni ki, és mit akar, miért állította be a szerző, de fontos személyiség lehet, mert a többi szereplők, ha meglátnák, amint egyikkel-másikkal sugdolózik, félrefordulnak. Valami biztonsági személy lehet. Teny az, hogy a szöketési kísérletből nem lesz semmi és a terroristát kivégzik. Az anyja, az idős parasztasszony azonban, akinek kezében hatalom van és a

R. Klatzkin

gig ébrentartja, sőt fokozza az érdeklődést. Rövid, élesen megrajzolt jelenetek követik egymást. Izraelben bizonyára sikere lesz a darabnak — a fenti céltudatosan ferditő szerkesztés ellenére is — hiszen csak a tegnapra kell gondolnunk saját felszabadító bábórunkra, — ugyanazon ellenséggel szemben. A néző azszal az érzéssel hagyja el a színházat, hogy kapott valamit.

Maga a játék kielégítő. A két „nagyasszony” viszi a darabot: Chána Rovina valóban nagyasszony a paraszti, merev, de eszes és bölcs öregasszony szerepében és Eliseva Michaeli, mint az előkelő, nemkevésbé merev és szintén iralkodó jellemű Lady Peterson.

A többi alakítások közül két férfiszerep emelkedik ki: Klatzkiné, aki Georgeot, a szangvinikus skót tisztet alakítja, izesen és végtelen sok humorral. A másik V. Efroni, a nemes gondolkodású Keats szerepében, aki sehogysem érti meg, miért kell neki a ciprusiak ellen harcolni, amikor nemrég eszekkel, mint szövetségesegekkel küzdött a náciak ellen.

Az új erők: Eszter Esed (Kate), Azikri (Davy) és Baruch David (Ralph) sikerrel mutatkoztak be. Ada Tal szobalánya öszinte, megnyerő jelenség. A rendező is új a Habimában: a szábre Amnon Kabacsnik, aki nemrég tért vissza külföldi tanulmányjáról. L. Finkusz-Gani díszletei sablonosak, minden egyéni stílust nélkülöznek.

Dr. Marton Gizella

MEGJELENT
Haifai
SZEMLE
uj száma
Társadalmi és kritikai folyóirat
Szerkeszti:
Dr. ÁRJE KADDAR
Minden újságárúsánál kapható

Rádió
PÉNTEK
6: Műtör, 6.05: rövid hírek, 6.10: zenélő óra, 6.30: torna, 6.40: zenélő óra, 6.57: műsorismertetés, 7: hírek, 7.17: hang-lemeszek, 7.45: izraeli dalok, 8: rövid hírek, 11.21: népszerű hang-verseny Debussy, Wieniawsky és Weinberg műveiből, 12.30: ívrit dalok, 12.45: déli zene, 13.30: hírek, 13.45: Hová megyünk sabbát este? 13.58: rövid hírek, 15.30: Kábálát sabbát műsora, 16: ifjú-sági műsor, 16.30: asszonyorvát, 17: hírek, időjárásjelentés, 17.06: klasszikus kívánság-műsor (Weber: Concerto Klarinetre és zenekarra, szőllista Heinrich Geiser; Prokofjev: Péter és a farkas, vezényel Gary Bertini), 18: Sabbát közönséges dala, 18.30: Irodalmi gyűjtemény, 19: hírek, 19.20: Jakov Ben Herzl műsora, 21: hírek, 21.16: péntek esti koncert (William Boyce Szimfónia No. 4; Mendelssohn: Koncert két zongorára és zenekarra; Bartók: Concerto zene-karra, a minneapolis-i zenekar előadásában, vezényel Dorati Antal, 23: hírszefoglalás.

Párhuzamos műsor:
8: rövid hírek, 8.02: hanglemez-zenék 10 óráig, 21.39: A szivarvany színei (dalok), 22: hírek, 22.35: tánczene, 23: hírek.
A hadsereg műsora:
10-11 óráig Könyvtéze, — 18.03: kívánság-lemeszek, 19: hírek, 19.15: mesés dallamok, 19.40: kellemes meglátás, 20: péntek esti koncert Dvorák és Mozart műveiből, 21: hírek, 21.15: Érev tóvil-Nechama Haendel műsora, — 22: táncol a tábor.
Ügyeletes gyógyszerárak
Tel-Avivban 18-24 óráig
Zwiecker, Sheinkin 27, telefon 63-685; Jáni, Jehuda Hálevi 67, tel. 62474; Kitebitz, Hajkaron 22, tel. 55566; Kaszel, Ibn Gvirol 147 tel. 43716; Vita, Jafa, 6-os utca 61 sz., tel. 82973.
Jeruzsálemi ügyeletes gyógyszerárak: rechov Háári 12, tel. 33676; Haifai ügyeletes gyógyszerárak: Rasi, Bár Giora 36, tel. 68266.

SZOMBAT
Az izraeli rádió magyar adása 19.45-kor a 457 (Tel-Aviv) 473 (Jeruzsálem), 273 (Haifa) közp-hullámhosszon hallható.
7.30: Adon olám, 7.37: Könyvi klasszikus műsor Glinka, Mendelssohn, Berlioz, Beethoven, Delius, Saint Saens és Auher műveiből, 8.30: hírek, 8.45: sabbati koncert Boismortier és Ravel műveiből, — 9.20: héber dalok, 9.50: heti krónika, 10.25: népek dalai, 10.55: A tudomány világa, 11.15: Glenn Gould zongorázik; Mozart: Fantázia és fuga; Brahms: Intermezzo Op. 116, 12.15: Könyvi klasszikus zene, 12.30: héber dalok kívánság-műsora, 13: A Kol Jiszráel Könyvtéze műsor, — 15.30: Könyvi klasszikus zene Nicolai, Mozart, McBride műveiből, 17: Frank Pelleg csembalózik Irving Fine, Rudolf Ketterborn, Maurice Ohana, Jicchák Sadai, Zeév Steinberg műveiből, 18: Operaszízetek Offenbach: „La Perichole” az Izraeli Opera előadásában, 19: hírek, 19.20: keleti dalok műsora, 19.50: Hámavídi Melavé Malká műsora, 20.20: sport hírek, 20.50: T'nach-részletek, 21: hírek, 21.45: Koncert Weber, Bocherini, Dvorák műveiből, 23: hírszefoglalás.

Párhuzamos műsor:
18: Jazz-zene, — 18.30: Innen-onnan, 21.31: zenetárka műsor, 22: hírek, 22.02: tánczene, 22.30: műsorzárás.
A hadsereg műsora:
18.03: Esti dalok, 19: hírek, 19.15: A tábor énekei, 19.30: zenetárka műsor, 20: Sávú tav (tarka műsor), 21: hírek, 21.15: tánczene, 22.30: műsorzárás.
Ügyeletes gyógyszerárak
Tel-Avivban 8-19 óráig
Dr. Schwartz, Allenby-út 17, tel. 50553; Bass, Frichman 66, tel. 224385; Zwiecker, Sheinkin 27, tel. 63685; Jersey, Mozir 3, tel. 42804; Makkabi Schunat Makkabi Hadasa, tel. 31387; Briut, Jaffa, Hámered 6, tel. 57533.
19-24 óráig
Dr. Kohlberg, Allenby 23, tel. 55535; Frenkel, King George 28, tel. 223721; Avrahami, Erlang 9, tel. 32385; Jaffe, Ben Jehuda 172, tel. 24543; Makkabi Hadasa, tel. 31387; Briut, Jaffa, Hámered 6, tel. 57533.
Jeruzsálemi ügyeletes gyógyszerárak: Kirját Smuel Háári 13, tel. 33676.
Haifai ügyeletes gyógyszerárak: Jozef 31, telefon 4014.

PREMIER: 300-ik előadás:
1961 MAJUS 17. 1962 JULIUS 7.
„HÁKTUBÁ”
(HÁZASSÁGLEVEL)
„OHÉL”

Küldjön
IKKA-csomagot
vámmentes magyarországi rokonainak és barátainak.
Törődások elkerülése végett adja fel már most megrendelését az augusztus elején kiosztásra kerülő júliusi (7. sz.) listára.
MEGREDELŐHELYEK:
JERUZSALEM: Vajda Mose (délután 4-6 óráig) a TÜV TAAM cukrászdában, King George 9.
TEL-AVIV: G. Kemény, Ben Jehuda 27. l. emelet, d. e. 10-12 óra délután 5-7 óra között. Telefon: 55002.
HAIFA: Léber ékszerüzlet, Nordau 21., d. e. 4-7 óráig.
Levelezést kizárólag: G. Kemény, Tel-Aviv, Ben Jehuda 27., címre kérünk.
IKKA az egyetlen vám- és minden egyéb költségtől mentes küldési lehetőség.

ISTENKERESŐK A KARPÁTOK ALATT

A CHASZIDIZMUS REGÉNYE IRTA: SCHÖN DEZSŐ

7.

Tizenkét öl lesz a magassága, úgyannyi a szélessége és két szeme között lépésnyi lesz a távolság... Szemei mélyek lesznek és vörösek és hajának színe sárga lesz, mint az arany. Léptei óriásiak és két feje lesz... El fog menni a franciák országába, nagy felfordulás lesz ott, azt fogja mondani: „En vagyok a Megváltó” és hinni fognak neki — és megkoronázzák császárnak.

Fröjem újabb szünetet tartott.

— A császár — folytatta — sok országot és hatalmas birodalmat fog meghódítani, visszaállítja a zsidóságnak a Szinhedriont, csupán két legyőzhetetlen ország fog maradni, Edom és Moáb. S ha elfoglalja ezt a két országot is, küldötteket fog menesztetni a zsidókhoz és a tíz elveszett törzshöz, melyek a Számbátjon folyó túloldalán élnek, hogy adják neki a zsidó Tórást és tegyék meg Istennek. Akkor fel fog kelni Hős Nehemiás 35 ezer vitézzel, mindannyian Efrájim törzsből valók, fellapozza a Tórást és olvassa majd fenn: „En vagyok az Örökkévaló, a te Istened, rajtam kívül ne legyen neked más Istened.” Mire Ármilosz azt fogja válaszolni, hogy az ő törájában mindez nincs benne és követelni fogja minden áron, hogy a zsidók higgyék, miszerint ő az isten — amint azt a többi népek is hiszik... Nehemiás, Chusiének fia, harmincötézer vitéz élén háborút folytat akkor vele és lemészárolja Ármilosz kétszáz ezer katonáját. Ármilosz dühbe fog gurulni, össze fogja hívni seregeit az egész világból és hadat fog üzeni a zsidóknak. Mindkét részről úgy fognak hullani a katonák, mint a legyek, s akkor fog elesni Messiás ben Jozsef, aki azonos Nehemiással... Az angyalok kara fog eljönni és Messiást az ösatyák között fogja eltemetni... A zsidó szívek el fognak lágyulni a félelemtől, de Ármilosz nem fogja megtudni, hogy a Messiás halott, különösen a zsidó népből hirmondó sem maradna...

Fröjem szavait döbbenetes néma csend fogadta. A hallgatók a Messiás-előtti idők szenvedéseire gondoltak, az eljövendő vérzivatarra, az asszonyokra és gyermekekre, aki otthon ülnek és nem is sejtik, hogy mi fog bekövetkezni... A szíve mélyén azonban mindegyik ujjongott, amiért megadatott neki, hogy annyi gátlat-estendő után éppen ő született ebben a korban... Titokban mindenki bizakodott és remélte, hogy ő maga is hozzátartozói mégiscsak szerencsésen fognak kikérülni a bajból...

Fröjem végigsimította szakállát, mélyet sóhajtott és folytatta:

— Reb Mendele, a rimenovi cádik, azt mondta: „Nem bánom, patakokban folyjon a vér, Prizisztiktól Rimenovig gázoljanak bokáig érő zsidó vérben, de legyen már egyszer vége a gátlatnak és jöjjön a Messiás.” Egy fiútól, aki a napokban jött Galiciából, hallottam, miszerint Napoleon kijelentette volna hadvezérei előtt, hogy midőn harcba indul, egy vörös zsidót lát, aki előtte megy és harcol érte... Tudjátok, nemde, hogy a rimenovi cádiknak vörös az arca... De ez sem újdonság, mert a régi idők nagy hódítója, macedóniai Nagy Sándor ugyanúgy látta maga előtt a talmudkorabeli tanait, Simon Hácádikot...

— Akármit is mondasz, Fröjem, mégsem fog győzni — vágott közbe a gorlicei Chájim Henesz. — A kozsnici Mágid a jomkipuri Muszáf-ima óta birkózik azzal a „suszterlegény”-nyel és ha nem lett volna tekintettel a rimenovi cádikra, már régen „megkapta” volna... De így se tartja magát sokáig... Minálunk úgy tudják, hogy amikor a „suszterlegény” seregeivel átvonult Kozsnicon, áruhába bűjt és betér a Mágid házába, amikor kiment a házból, a Mágid kivette a Tórást és így olvasott belőle: „Návol tibi, Napoleon tipoi, vesszen Napoleon és vesszenek seregei.”

— Hát a rebe? — kérdezte egy ijedt, rekedt hang, amely a felszigazott érdeklődést egyetlen egy szóval határozott irányba terelte.

Givát-Smuelban
kora reggel hához kapja

— előfizetési áron —

UJELET

ha előfizet megbízottunknál:

Labin Slomo, Rechov Nimerover 26.

10 Uj Kelet 1962 VII 6

A kérdésre nem jött válasz, percekig ott lebegett a beszmedris félhomályában, mindenki érezte, hogy tulajdonképpen itt a helyzet kulcsa.

Még mielőtt bárki is magához térhetett volna, felpattant az ajtó és a rabbi alakja jelent meg benne. Tálit volt rajta és reszketett a felindulástól. A frigyszekrény elé állt és beszélni kezdett:

— Ros-hásáná első napján Muszáf-ima előtt megmutatták nekem, hogy abban az esetben, ha Bonaparte francia seregei fognak győzni, meggazdagodnak a zsidók és sorsuk jóra fordul. Egységük azonban megbomlik és el fognak távolodni menyei Atyánktól... Ha pedig az orosz seregek győznek, akkor a zsidók még szegényebbek lesznek, önrzüket kist sárba tiporják, de megmarad az egység és tisztá szívvel fogják imádni az Örökkévalót... Napoleon eretnekséget hoz a földre, ezért én, Mose ben Cháná, a gezérá erejével eirendelem, hogy pusztuljanak Napoleon seregei...

Ez a bejelentés úgy hatott, mint derűs nyári napon a mennykőcsapás. Az emberek dermedten és szótlanul állottak, úgy tűnt, mintha akaraterjük megbénult volna. S még mielőtt a jelenlévők közül bárki is felocsudott volna a meglepetésből, még mielőtt szót adott volna magának arról, ami itt olyan rapszódikusán történt, váratlanul egy kamaszhang szólalt meg:

— Mikor jön hát a Messiás?

Mechl volt, a gábe fia, akiről megfélekedtek és akit a nagy zajban nem vettek észre. Ő tért először magához és összegezett formában, ebben a kérdésben sűrítetté össze mindazt, amit ezen az estén hallott.

A rabbi rögtön válaszolt:

— Reb Elimelech, a lizenszki, halálos ágyán megígérte, hogy a megváltás érdekében mindent el fog követni... Kijelentette, hogy addig nem megy be a Paradicsomba, amíg erre határozott ígéretet nem kap... Ugy is történt. Próbálták becsalni, de nem sikerült. Igaz, még nem érkezett el az ideje annak, hogy a Messiás eljőjön... Megszólaltatták hát Dávid király lantját és a rabbi elindult az édes akkordok felé... Mindenről megfélekedett és bement a Paradicsomba... De ígérem, én elővigyázatosabb leszek, engem nem fognak becsalni...

A rabbi megcsókolta a frigyszekrény függönyét és távozott. A társaság feloszlott. Szótlanul mentek haza. A rabbi megpecsételte a francia hadsereg oroszországi felvonulásának sorsát... Napoleon, a világhódító császár elbukik... A Messiás közeli eljövételéről azonban le kell mondani...

Mindenki hazament, hogy újra utánanézzon a hétköznapi dolgoknak.

HATODIK FEJEZET

Smelke (csak így: Smelke, mert a rabbi házában a „Choszed” jelző a hivatásos gáberől lekopott), az ajtóban állott, lekonyult fejével, szótlanul. Már kezdettől fogva nem tetszett neki ez a „dácser dáján”, aki valahonnan Franciaországból vetődött ide és beszédébe minduntalan furcsa, érthetetlen szavakat kevert. Évekkel előbb egy ízben szolt is erről a rabbinak, de ő leintette, mondván:

— Reb Duved nagy talmudtudós és istenfélő ember.

Most tessék: ez a „nagy talmudtudós és istenfélő ember.” megírta ezt a gyalázatos könyvet. Smelkét a méreg emésztette. Saját magát is cinkosnak érezte, mert nem volt elég erélyes és így, akaratlanul is utat engedett a gonoszoknak.

Smelke nem volt többé az udvar egyetlen hivatásos gábeja. Időközben leszegődött két tóramásoló és a kácselábnikok állandó serege is szép számmra ugrott. A két tóramásoló, noha ők is a gábe titulust viselték, főleg kámea-írással foglalkoztak és Smelke kormányzói jogai a változott viszonyok folytán sem csorbultak meg.

Smelke tapasztalataira szükség is volt, mert a jólét (reb Mose Teitelbaum szerint a vallás egyetlen komoly veszedelme) nem fenyegette többé a zsidóságot és a chaszid-mozgalom soha nem tapasztalt lendületet vett. Reb Mose Teitelbaum jóslata egyébként is bevált. Az oroszországi hadjárat tényleg Napoleon bukásának a kezdete volt. Két-három év alatt a világhódító császár napja teljesen lehányatott és Szent Iona szigetére száműzve, megadta magát végzetének.

A Messiás lépteinek zaja a zsidó utcában egyre halkabb lett. Lengyelországban három rebe-fejedelem még összefogott, közös erővel az eget ostromolta és a Messiás eljövételét sürgette, ám, példásan bűnhődtek, amiért „az idők végét erőszakolták”. 1815 áv hó 9-re tűzték ki a nagy napot, de egyiküknek sem adatott meg, hogy azt elérje. Előbb a kozsnici

mágid halt meg, fél évvel később a rimenovi reb Mendele, majd néhány napra rá a lublini rebe költözött el ebből az árnyékvilágból. Négy héttel a lengyelországi rebe-fejedelmek által kitűzött nagy nap után a bécsi kongresszuson megkötötték a Szent Szövetséget, amely Európa népeit rabbilincsbe verte. Beköszöntött a reakció szomorú, sivár korszaka és a zsidóság tömegesen a chaszid-misztérium oltalmazó szárnyai alá menekült.

Smelke az ajtóban állott és hallgatott. A világ minden kincséért sem nyitotta volna ki a száját. Várta, hogy húzzák belőle a szavakat.

— Mi az, Smelke? — kérdezte a rabbi.

— Reb Duved, a dájén, hazajött és elküldte a könyvet — mondta. Kaftánja alól kivett egy kis könyvet, letette a lóca szélére és szó nélkül távozott.

A rabbi kinyitotta a könyvet és elolvasta saját előszavát. A pozsonyi rabbi is irt előszót, ami nem csoda, hiszen gyermekkorá óta ismeri a szerzőt. A paksi rabbi, az öreg Griszháber, szintén jóváhagyta. „A végén — gondolta Mose Teitelbaum — talán keresni fogják a könyvet.” Pedig neki cseppet sincs inyére az olyan munka, amely pogány tudósokat idéz. Egyáltalán, minek kell foglalkozni Euclides tizenegyedik axiomájával? Miért igazoljuk a zsidóságot a mindenkori divatos tudományos rendszerek támadásaival szemben? Az alexandriai Philo követte el az első hibát, amikor a zsidó vallást a görög filozófiával igyekezett összeegyeztetni. Azóta mindig akadnak zsidó „tudósok”, akik tudományos szempontból akarják a zsidóságot igazolni és a Tórából igyekeznek kiolvasni azt, ami éppen jólesik nekik... Hát szabad a zsidóságra másként tekinteni, mint saját szemléletünk — a Tóra prizmáján keresztül?

Reb Mose Teitelbaum lapozott a könyvben és hirtelen megállott. Mi ez? A könyvnek két része van? Reb Duved ide csatolta volna a gyermekeinek szóló végrendeletét is? De hiszen a kéziratban arról szó sem volt... Olvasta a szöveget:

„Lengyelországban és annak határain túl manapság emberek élnek, akiről a tömeg azt mondja, hogy jámborok, chaszideusok és szentek. A tömeg hisz bennük és úgy lesi a szavukat, mint a próféta igéjét. Sok követőjük van, de nemcsak a csöcselék, hanem sok talmudtudóst is magukhoz vonzanak, úgyhogy egy-egy szombatira két-háromszáz ember is összeverődik, mindannyian az illető asztalánál töltik a szent napot. Némelyek azért jönnek, hogy áldást kérjenek, mások meg azért, hogy betegségből gyógyítsák meg őket. Olyan is akad, aki kéri, hogy hitelezői ne szorongassanak, meddő asszonyok pedig gyermekalkadásért essenek.

Mindannyian ajándékot hoznak, hogy lelküket ezzel megváltás. En nem mentem eddig házukra felé, nem is ismerem őket, csak szavahihető emberektől hallottam, hogy a próbákat kiállták és tényleg csodákat művelnek. Viszont más, nemkevesebb szavahihető emberektől azt hallottam, hogy az egészről egy szó sem igaz, csak beszélnek és vigasztalják az embert. anélkül azonban, hogy mindez eredménynyel járna.

Hallottam, hogy elhanyagolják a Talmudot: hangos szóval hirdetik, hogy csak a Zohár és a Kabbala könyveit kell tanulni. En azonban nem tudtam eddig, vajon nem irigységből táplált valótlanlanság-e az, amit róluik terjesztenek?

Gyermekeim! Ne keressétek az ő barátságukat. Mert megismertem egy embert, aki Lengyelországból jött és Magyarországon telepedett le. Ez az ember egykor a chaszidok nagy ellenfele volt és amikor látta, hogy azok nap-nap után erősödnek és nem lehet őket legyűrni, a táborukhoz szegődött. Felvette szokásait, forgatja szeméit, tapsol imádkozás közben, egyszóval, minden cselekedetüket utánozza. Ez az ember még mielőtt Magyarországra került volna, nagy tudós híreben állott. Ezért, amikor idejött, én is azok között voltam, akik fogadták őt. Beszédéből és cselekedeteiből rögtön megismertem, rájöttem arra, hogy borzasztóan gögös és becsavagyó ember. Korunk összes nagyjait semmibe sem veszi, csodálatos dolgokat mesél azokról a chaszidokról, akik híresek voltak és rebe-rangot értek el. Viszont tudásban és a Kabbalában való beavatottságban — mondja — nemcsak, hogy nem szárnyalták őt túl, de messze mögötte maradtak.”

Reb Mose Teitelbaum letette a könyvet és az emberek hálátlanságára gondolt. Itt van Reb Duved Freisenhausen esete. Éveken át a hitközség dájéne volt, s most, hogy visszaemlékezett az elmúlt évekre, eszébe jutott, hogy valahányszor a dájén fizetésjavítást kért, ő a kérést mindannyiszor támogatta.

(Folytatása vasárnap)

Beszélgetés a hetven éves Leib Beinnal, a jiddis ujságitás nesztorával

A „Hadasza” sebészeti osztálya 7-es számú szobájában öszes, hosszú szakú férfi fektűt.

Fiatallapok, a szokatlanul izgatottabb sürgőseket, forogtak a betegek körül. Délután tízenegy óra körül járt az idő. Ez alkalommal azonban nem a napi látogatásra, az orvosstanhallgatónak kíséretében érkezett professzort várták.

A „New York Times” munkatársa érkezett meg.

Azért repülte át a tengereket, hogy személyes tapasztalatokat, élményeket alapján, állítsa össze az anyagot, a jeruzsálemi „Hadasza” egyetemi kórházáról szóló beszámolóját az ünnepi melléklet részére. Udvarián hallgató vendég-látónak magyarázatait és közben szeme megakadt a szakállas férfin, akinek az orrától — a súlyos műtétet követően — még a takaróra húzódtott a vékony gumi eső.

Egyszerre csak az ágyhoz közeledett s ezt kérdezte:

— Ha nem tévedek, ön Leib Bein, a new-yorki Vorwärts és a Morgen Journal, valamint sok más jiddis nyelvű lap munkatársa?

— Igen. De honnét ismer engem? Nem emlékszem, hogy valaha találkoztunk volna. — válaszolta szenvedést elnyomva, az ősz ujságitó.

A fiatalabb kartárs elemeselyodott.

— Az ön fényképe és életrajza megtalálható szerkesztőségünk „élő lexikonjában”. Olvastam Japánról szóló könyvét is. Arra azonban nem gondoltam, hogy ilyen körülmények között találkozzunk. De, ha már a sors így akarta, kérem, legyen segítségemre a Hadaszáról szóló nyilatkozatával. Együttal engedje meg, hogy fényképezem.

Magnéziumfény villant a korteremben. A nyilatkozat elhangzott — s mi ismét magunkra maradtunk.

A hatalmas sárka függönyök felfogták a perszoló nap sugarait. Leszálltam az ágyról.

— Azt hiszem, ez a hangulat megfelelő arra, hogy beszéljem végre önnagáról. Elmondja azt a történetet, amit nem fényképezett le a röntgen.

— Ezen a héten lettem hetven éves. A műtőasztalon. Talán jelkép ez, hogy újra kezdek, vagy inkább folytathatom az életet.

— Tizenhét éves korom óta vagyok ujságitó. — kezdte vallomását Leib Bein. Azóta harcolok és végzek közéleti tevékenységet. A magamfajta lengyel-izsidó típusról állapította meg Nacim Goldmann egyik nyilatkozatában: mi, fenékhajú forradalmárok vagyunk, akik annyira megszoktuk a harcot, a vitát a multban, hogy ma is folytatjuk. Én küzdöttem a cárok ellen. A lengyel antiszemitizmus ellen. Később Hitler ellen. Ma is van bőven veszélyes ellenfél, akivel fel kell venni a harcot.

Leib Bein nagypapja chaszid volt. Nem keletéről indult nyugatra, hanem ellen-

Irtta: Gervai Sándor

közleg; Németországból vándorolt Lengyelországba. Az unoka már Varsóban született. Első verseit az osztróvici jesivából küldte el a népszerű íróknak, Jehuda Leib Perecnek. Biztatására nem a költészet, hanem a próza felé fordult. Még alig húsz esztendő és már segédszerkesztője lett a Dávid Frischmann és Slo-

BEIN LEIB

mo Hochberg irányítása alatt megjelenő „Unzer Lébn” című napilapnak.

A Mizráchi mozgalomhoz már alapításakor csatlakozott.

1912-ben a „Hájt”-hoz került, amelyet az öszes cionista pártok a magukénak tekintettek. Ennél a lapnál dolgozott Mose Sznéh — akkor még Kleinbaum — és Jicchák Grünbaum, Izrael első belügyminisztere, Azriel Karlebach a Mááriv megalapítója, Vladimir Jabotinszky író és politikus. Ennek az ujságnak a megbízásából vett részt Kiebben, a Beilis-vérvád perben. Egyben munkatársa volt a Moment és az Unser Express című lapoknak is.

— Az első világháború után függetlenséghez jutott Lengyelországban felújították a céh rendszert, hogy a zsidó kisiparosok százezreit tönkretegyék. A gazdasági nehézségeket a hatóságok, a zsidó vallás elleni intézkedésekkel tetézték. A „sechita-filalomra” gondolok, amelynek megszüntetéséért keményen harcoltam. Közben Hitler uralomra került. Ösztönösen éreztük, eszeveszett fenévvad ragadta magához a hatalmat. Azzal a jelszóval jött: „exportálni vagy meghalni”. Ez utóbbit meg akartuk könnyíteni nekünk, ezért bojkott-mozgalmat szerveztünk a német áru ellen. A lengyel-izsidó asszimilánsok azonban még nem ébredtek fel. Hiú ábrándban ringatták magukat. A zsidók ugyanazokat a neveltségek szótlamokat hangoztatták, mint a galul minden pontján.

Leib Beint bevásárolták a varsói hitközség vezető-sége. Így került a hitleri hadak megszállása idején, rövid időre, a gettó Zsidó Tanácsa tagjai közé. A Gestapo azonban megtudta, hogy ő azonos azzal a Leib Beinnal, aki a különböző államokban megjelenő jiddis sajtóban, feltűntetett cikkekben támogatta Göringet, Goebbelt, Himmlert.

— Mose Sznéh - Kleinbaummal együtt, aki szakkált növesztett, hogy fele ismerjék, a Szovjetunióhoz csatolt Lettországra menekültem a letartóztatás elől. Kovnóban a holland konzul beutazási engedélyt adott nyolcezer menekült lengyel-izsidónak, hogy a holland uralom alatt lévő Curacaoba vándoroljanak be. Erre való tekintettel a japán konzul átutazó vizumot pecsételt az útlevelembe. Az orosz hatóságok engedélyezték, hogy Vladivosztokban japán hajóra szállva, eltávozzunk. Az „Intourist” bonyolította le utazásunkat. A felmerülő költségeket — dollárban is jelentős összeget — a rigai zsidók adták össze. Kobe kikötőjébe szállítottak a hitleri pokolból megmenekültek partra. Közük volt Zorách Wahrhaftig, a jelenlegi vallásügyi miniszter is.

— A japánok három hónapra adták az átutazó vizumot. Ez idő alatt, Leib Bein, Baruch Schaffernek, a „Vorwärts” szerkesztőjének közreműködésével Kovnából is Vilmából, negyven élvonalbeli jiddis ujságitót hozott át Japánba. A pénzt a Nemzetközi Ujságitó Szervezet Ilsszabomi központja adta.

A határidő lejártá egybe esett azzal, hogy a Hitlerrel szövetséges Japán orvul hátbatámadta Amerikát. Az ujságitók hagyták el először Japánt. Az angol követ engedélyével Burmába, Délafrikába, Ausztráliába mentek. Több ezer zsidó menekült Sanghájba ment, ahol gettóba tömörítették őket. Szerencsétlen sorsukról cikksorozatok és könyvek jelentek meg.

— Én, a családommal, az „En NH” egyiptomi hajón 1941 augusztus havában érkeztem Tel-Avivba. Jozsef Heftmann, a Hábokerhez szerződtem. Majd a Hácófehoz kerültem. Itt jelent meg két éven keresztül folytatásokban „Zsidó menekültek a nagyvilágban” című írásom, amely Amerikában jiddisül és angolul, könyvalakban került a közönség elé. Méir Berlin (Bár-Ilán) rövid idő múlva a Mizráchi központ propagandá osztálya vezetőjévé nevezett ki. Megérttem, hogy saját parlamentünkben lehetek izraeli lapoknak, a „Di Lecte Nájesz”-nek a tudósítója, a külföldiek mellett.

— Több, mint ötven éve dolgozom. Mindenütt a világban, ahol megfordultam, ujságitót írtam. Most hetven éves koromban, a betegség kiragadta a kezemből a tollat. Remélem csak átmenetileg.

— Több, mint ötven éve dolgozom. Mindenütt a világban, ahol megfordultam, ujságitót írtam. Most hetven éves koromban, a betegség kiragadta a kezemből a tollat. Remélem csak átmenetileg.

ÉN ÉS AZ UJ KELET

(Folytatás a 6-ik oldalról)

Csehszlovákiába, Erdély és Besarábia veszélyben volt. Értésítenem kellett sürgősen 500 erdélyi orvost és gyógyszerészt. Beszéltek telefonon az Uj Kelethez, kész-e a holnap reggeli lap, 500 család nyugalmáról és az egész zsidó közvélemény nyugalmáról van szó, tündeljenek ki részemre két hasábot. — „Várunk kilenc óráig, hozd be a cikket, két hasáb vár rád” — válaszolta a telefonba Jámbor Ferenc. Egész éjjel berreggett telefonon, a kétségeiből érdeklődésekre választottam rövid volt: mázli volt,

Londoni levél

SOTHEBY & CO., New Bond St., London

Pontosan azon a helyen, ahol ma is árvereznek, Samuel Baker, a későbbi Baker, Leigh és Sotheby cég alapítója, 1744-ben tartotta első aukcióját, mely a jelek szerint jól ítéltetett ki, mert azóta Sotheby & Co. a világ egyik legjelentősebb árverési ügynökségévé és régiségkereskedésévé nőtte ki magát.

Errefelé azt mondják, hogy ez a kis palota, melynek minden terme egy-egy múzeum, nagyjelentőségű üzletközpontok színhelye. — Ezekben az ódivatú, tapétált, világos, nagy szobákban került dobra Rembrandt híres festménye, amelyet az amerikaiak csak kétmillió 300 ezer dollárért vásároltak meg és ugyancsak itt versengett az angol előkelőség és pénzügyi arisztokrácia Somerset Maugham, a világhírű angol író képgyűjteményéért, amelyet a cég ma is nagybetyűvel hirdeti: egyetlen nap alatt közel félmillió fontsterling est rélt gazdát.

Az árverési termekbe szabad a bejárás és bárki végignézheti, ha pedig van néhány ezer vagy tízezer fontsterlingje, akkor licitál és vásárol. Alulról nyílvánvalon nem vásárlási szándékkal bámszédott a fényes szalonokban, de ami kor többször is lecsapott a kalapács, helyet foglalt és komoly képpel úgy tett, mintha vastag csekkönyv lapulna a zsebében. És szerencséje is volt, mert ezen a délutánon különösen értékes dolgokat vertek dobóra a festményekkel és drága, régi bútorkkal díszített helyiségben.

A vásárlók zömmel letakart asztal körül ültek. Egyesek néha felálltak, de azonnal más foglalta el a helyüket, mint a rulettasztalnál. A közepén, kasztraserzű emelvényen, őszhajú, igen tekintélyes külsejű úr ült, aki félszemmel irányította a lakájok seregét. Ezek, elegáns livrűben, sötétkék bársonytalakon hordták körül az árverésre kerülő tárgyakat, amelyek mellest előzőleg, több napon át egy másik teremben voltak kiállítva. A vásárlók előtt nyomtatott katalógus állott és annak oldalait szélgjegyzetekkel töltötték meg.

Ezen a napon nagyértékű antik ékszerek kerültek a kalapács alá. Jellegetesen angol lakáj, akít, amint elfogtam, Johnnak is hívták, méltóságtelejesen hordozta körbe Salamon Habib Esq. hagyatékát képező, a leírás szerint világossárga, óriási méretű briliánsát, amelyről a katalógusból meg tudjuk, hogy nem kevesebb, mint 95.40 karát! És Sothebyéknek hinni kell. Ha ők azt írják, hogy 95.40 — akkor az nem kevesebb.

A teremben általában csend van. Az árverező előzőleg halkán bemondja,

hogy az esetben a licitálás 10, majd 20 fontonként emelkedhet. Kikiáltási ár 12.000 fontsterling. A vévők kézfelemeléssel licitálnak. A 95.40 karátost három man vivják: őszhajú, nagyon elegáns úr, esernyőjére támaszkodva; kövér, magas, aránylag fiatal ember, aki időnként jelentőségteljes tekintetet vált egy szép hölgygel és egy perzsabundás, kissé kopott benyomást keltő, struccotlalkalapos, idős hölgy. — Emelkednek a kezek, emelkedik az ár. De nemsokára lecsap a kalapács: kész!

Az idős hölgyé lett a gyémánt, potom 18 ezerért. A néni előkötörja muffját és kikiált egy csekket. Tovább...

A sötétkék bársonyon most foglalatlan zafírt hordoznak körül, amely Herbert Jochems Esq. tulajdonát képezi. Miért adja el, tudja? Az apróság katalógus szerinti mérete 83.58 karát. „Approximately”. — Így írják. Ezek pontos emberek. Lehet, hogy csak 83 és 57, nem akarnak bajt. A kövér úr újra lecsúszik, az ősz bácsi is. A muffos hölgy gondolkodik, majd nemes fejbőlintással átadja egy fiatal párnak a véteit. Egy látszik, a néinek van mit aprítania a tejbe, noha külsejéről ez valóban nem látszik. Az asszonyka megpuszítja férjét. Igazán kedves figyelemesség — 83.58 karát. De csak körülbelül.

Néhál György herceg, minden oroszok cárjának egyik közeli rokona, aki Londonban hunyta le szemét örök nyugalomra, még

hagyott egy-két apróságát örökösének. Ezeket az apróságokat sétáltatja most John a két bársonyon. — Akvamarin és gyémánt pendants; ragyogó kivitelű, színarany ötvösmunka; fékítő; briliáns fejdísz, a hercegnő öfenséges volt, topáz és gyémánt függő; igazgyöngyből és gyémántból ötvözött hattyú; antik, 18. századbeli, briliánsokkal kirakott fejdísz, amely a katalógus szerint, először Adelaide királynő háját díszítette. Öfensége később unokahágnak, Alekszandra hercegnőnek ajánlódkozta, amikor 1848-ban feleségül ment Konsztantín nagyherceghez, I. Miklósnagyfiához és aztán elkerült Sothebyhez is, Londonba.

Folyik az árverés, a muffos néni, még néhány csekket tők ki és több ékszerrel gazdagabb. Az árverező órájára néz és bólint. Tead idő. Ünnepelesen bejelentik, hogy most teázní fognak és aztán folytatják. Teánélkül nem „csúszik” a gyémánt.

Amikor újra a New Bond Streeten voltam, az ellenkező oldalon piakták, hívta magára a figyelmet. Nemrég ragasztatták. Még nedves volt. Két sovány emberi kéz nyújtódott egy szál búzakalász után. Alatta ez a felírás: „A világos még ma is, három ember közül kettő éhezik!”

A muffos néni gondolatban, akinek aznap bevásárlásából kisebb fajta vidék város lakosságát lehetett volna bőségesen megvendé-
(Doboz)

BENJAMIN FERENC: HARC A KOZMOSSZAL

Az évtizedek óta emigrációban élő igen rokonszenves költő, író és közíró, Benjamin Ferenc gyűjtéményes verseskötete érkezett el hozzánk Londonból. A gyönyörűen kiállított kötet a Warwick Printing Company Limited kiadásában jelent meg és két évtized változtatott természet tartalmazza a tehetséges költőnek.

Benjámin Ferenc igazi költő, aki érzéseit, gondolatait, hevületeit nyit

őszinteséggel tárja a világ elé, segítségül hívja az emberek nagy közösségét kitarukozásaihoz. Nem is igyekszik azon, hogy elkápráztasson, hogy fénycsóvákat vessen felénk, hanem a szív melegevel, az embérség igazával közelít felénk és ezért arat oly hamar győzelmet felettünk.

Benjámin Ferenc igazi költő, aki érzéseit, gondolatait, hevületeit nyit

Puritan, cionátian verseiben vall magáról, siető-gől. Így summázza önmagát egyik ószinte költeményében, melynek címe:

AZ ÉN ÖRÖKSÉGEM
Anyám, te mindig arra tanítottál,
hogy szeretetet hordjak a szivemben.
Igyekeztem is mindig ember lenni.
Mi tagadás, bőven ráfizettem.
Tovis és göröngy viszonzottam,
mit szétszórtam, a vigaszt, melegeket.
Igy volt szép és így volt jó mégis...
Anyám, köszönöm az örökséget!

Apám, te mindig arra tanítottál,
hogy becsülettel járjak, éljek mindig
s hogy harcba szálljak minden igazságom
és mindenütt, hol elnyomás van, lúsz.
Kaptam is bőven keresztet cserébe,
testem és lelkem száz pokolban égött.
Igy volt szép és így volt jó mégis...
Apám, köszönöm az örökséget!

Milyen kedves, játékos az alábbi kis vers, mely az érettt férfi szerelméről való:

MELÓDIA
Ugy vagy belém vésvő,
ahogy Rembrandt nagy gondolatokat
bekarcolta rézbe.

Ahogy a világűrben,
a földet mágnes-erők tartják,
úgy örmöz delejes erővel
kedvesem lelkét, arcát.

Ugy élsz bennem, mint a virág a talajban.
Bent vagy véremben, szivemben, agyamban,
idegemben, lobogó szememben...
Mint fény a napban, úgy ragyogsz te bennem.

Több, mint száz verset,
egy halk rezdülésre hang-
szerelt költő lélek életmű-
vének legszébb alkotásait
tartalmazza a kötet. Egy
igaz ember őszinte dalai
ezek, aki idegenek között,
1962 VII 4 Uj Kelet 21

השרות הציבורי של משרד החינוך
NEZZE MEG KIRAKATOMATI
HESIL SCHWARTZ
KALAPSZAKÜZLET.
TEL-AVIV, NACHLAT BENJAMIN-U. 40.
TISZTÍTÁS TELEFON: 65309 JAVITÁS

Hibák és mulasztások az állami ügyvitelben

Képeslap

Jegyzetek az államellenőr 12. számú évi jelentéséről

II. Rendtelenség a temetkezési vállalatoknál

A vallásügyi minisztériumról szólva, leszögezi az ellenőr azokat a szabálytalanságokat, amelyeket a Chevra Kadisák, a temetkezési vállalatok ügyvitelében talált. A nemzeti biztositási törvény keretében van mód arra, hogy magát a temetkezési költséget szabályosan állapítsák meg. Nincs azonban kellően szabályozva, mit kérhetnek ezek az egyesület formájában működő állami fel-

ügyelet alatt álló intézmények a sirkőállítás jogáért. Ezt helyteleníti az ellenőr. Követeli, hogy megfelelő testületek és fellebbezési fórumok működjenek ebben a vonatkozásban is. A bírálat alapján — a pénzügyminiszter válasza szerint — valószínű, hogy a vallásügyi minisztérium végre rendezte ezt a fájó ügyet a Chevra Kadisákkal. Ezentúl tehát az élet utolsó állomásához érkezőkkel kapcsolatos adminisztráció jobban fog majd működni.

Nehéz visszahívni az alkalmatlan diplomatát

700 dolgozója van a külügyminisztériumnak, akik részben itthon, részben Izrael 72 diplomáciai képviseletén, külföldön teljesítenek szolgálatot. Ha valahol, külszolgálaton, a diplomata alkalmatlannak bizonyult, nagyon nehéz visszahívni, mert áthelyezése vagy haza rendelése és az új, megfe-

lélő ember kirendelése jelentős költségekkel jár. Hogy ez elkerülhető legyen, fokozottabb előzetes kiképzést követel az államellenőr. A külügyminisztérium elfogadta ezeket a megjegyzéseket és már az év márciusában intézkedett az új diplomáciai káderek, diplomata-jelöltek tervszerű kiképzéséről.

Baj van a tankönyvekkel

Sok hibát állapít meg a jelentés az iskolai könyvek kiadásának engedélyezésével kapcsolatban. Gyakran egészen kis változtatásokkal nyomtatnak ki új tankönyveket. Az is megtörtént, hogy csupán a lapszám, a könyv szövegének beosztása változott meg, a tartalom azonban azonos maradt. Így aztán előfordult, hogy régi és új tankönyvek voltak ugyanazon osztály tanulói kezében.

Ezek a könyvek szövegükben egyformák voltak, de nem hivatkozhatott a tanár a megfelelő oldalszáma, mert a lapszámzás a különböző kiadásokban különböző volt. Követeli az ellenőr a közoktatási minisztérium akadémiai bizottságának, hogy a tankönyvkiadási anomáliát, ami kellemetlen a tanulóknak és fősök kiadást jelent a szülőknök.

Gyengék a vízvezetékesövek

A földművelésügyi minisztérium felelős az országos vízgazdálkodásért. Hatalmas tervek valósulnak meg e téren. Tavóli, eddig meg nem művelt területekre viszi el a drága, fáradságos munkát épített vízvezetékálózat a termést faszító vizet. A vezeték az azonban gyakran lipukantak és ezzel igen sok kárt okoztak. Szakértő állapította meg, hogy a csö-

vezetékek pályáján előzetes talajvizsgálatok, helyesebb tervezés, a csöveknek az adottságokhoz való jobb alkalmazása folytán mindez elkerülhető lett volna. A pénzügyminiszter ezzel kapcsolatban megígérte, hogy a csöveket előállító „Juval Gad” vállalatot fokozottabb ellenőrzés alá veszik s utasítják a megfelelő minőségű csövek előállítására.

Egy dunám — egy dollár

Gazdasági körökben úgy vélik, hogy az idei jelentésben felsorolt hibák között a legszembetűnőbb az asdódi állami földek bérbeadásának ügye.

Miről van itt szó? 1956-ban külföldi zsidó tőkebefektetők ajánlatot tettek az ország déli részén város építésére. Egyik feltételük az volt, hogy az állami földekkel, Asdód óvárosától nyugatra, a tengerpartig terjedő földterület kapjanak örökhaszonbérletbe. Hosszú, előzetes tárgyalás után 1957 augusztus hónapban létrejött az egyezmény. 40 ezer dunám földet, 99 évi haszonbérlet adtak a társaságnak, úgy azonban, hogy a kijelölt földterület ne legyen azonos az asdódi mélykikötő és a tervezett villamosági központ számára szükséges területtel. A haszonbérlet összegét és a dunámonként számított 1 dollárban állapították meg. 1959—1970-ig opcióit kap a tőkebefektető vállalat a haszonbérlet vételre való át-
változtatására. Ez esetben dunámonként 50 dollárt kell fizetnie.

Amikor ezek a tárgyalások folytak, s amikor az egyezményt megkötötték — szögezi le a jelentés — nyilvánvaló volt, hogy az asdódi környék nagylendületű fejlődés előtt áll. Már elhatározták, sőt meg is kezdték az ottani nagy országfejlesztési tervek egy részének kivitelezését. Ismeretes volt már, hogy ott épül

— egy dollár

majd a nagyjövő mélykikötő, az ország új, nagy tengeri kapuja és a villamosági központba már akkor állami alapokból harminc millió fontot ruháztak be. Mindebből nyilvánvaló volt, hogy a külföldi tőkebefektetőknek nyújtott feltételek túl előnyösek és nemzetgazdasági szempontból helytelenek voltak. Jó lett volna, ha e tárgyalások előtt — hiszen hatalmas új városról van szó — a kormány nemzetgazdasági szakértőkkel megfelelő terepszemlét és vizsgálatot bonyolított volna le. A hogy haladtak a munkálatok, úgy vált nyilvánvalóvá, hogy a kormánynak jogában állott volna a város-
építő magánvállalattól sokkal jobb feltételeket követelni. Hiszen az egész környék fejlődését, a jövő város kilátásait éppen a hatalmas állami befektetések, a nagy országfejlesztési tervek voltak hivatva biztosítani. A pénzügyi kormányzat is belátta ezt. Végül, 1961 december 10-én, hosszúsú és kínos tárgyalások után újabb megállapodást kötött a külföldiekkel. Ez a szerződés sokkal előnyösebb helyzetet biztosított Izraelnek. Most már, különböző kategorizálások szerint dunámonként 500-600, sőt 1.100—2.300 dollárt kap az állam ezekért a földekért. Közben azonban maga a külföldi társaság eladott 2850 dunámot, míg a régi szerződés idején. Az állam kénytelen volt ebben a vonatkozásban a régi feltételek érvényét elismerni.

— Az Új Kelet parlamenti tudósítójától —

Nyilvánvaló, szögezi le dr. Nebezahl jelentése, hogy az új szerződés az eddiginél sokkal jobb helyzetet teremtett az állam számára, de kétséges, hogy ha a korábbi helyzet nem annyira előnytelen, nem sikerült volna az újabb tárgyalások során a mostanál is jobb helyzetet teremteni.

Erre a finoman megfogalmazott, de mégis erős bírálatra a pénzügyminiszter egyetlen mondattal reaktált: Az új szerződés jobb mint a régi s az adott körülmények között ez volt az elérhető maximális eredmény.

Igy, ilyen aprólékosan, gal meg végig a jelentés az állami ügyvitel minden

területén. Feltárja a hibákat, kijelöli a hiányosságok pótlásának útját és lehetővé teszi az adatok nyilvánosságra hozásával azt, hogy a bírálatban a sajtó és a nagyközönség is részt vegyen.

A fejlődés, az alkotás, az eredmények nagy lendületű folyamatában ezek a feltárt hibák, ha jelentősek is, tulajdonképpen eltörpül fonosságuk, ha figyelembe vesszük, hogy igen sok esetben technikai, könyvtelési, formai dolgokról van szó. A számviteli kifogások, amelyeknek a cikk keretében nem említettünk meg, azt vizsgálják, hogy a végrehajtott gazdasági műveletek megfelelnek-e az

előírásoknak. Ezen a téren is biztosan sok a tennivaló és biztosan sok a hiba. Itt azonban a végrehajto hatalomnak éppen arra kell figyelemmel lenni, hogy alkotó lendület hevében ne hagyja magát holmi kicsinyes könyvelő-ellenőrzési szemponttól túlságosan befolyásolni. Sokszor éppen az lehet hátrányára a nemzetgazdaságnak.

Allami ügyvitel és szigorú ellenőrzés, alkotó munka végzése és hibák feltárása a demokrácia államszervezetének harmonikus együttese. A polgár megelégedésével szemlélheti: a jelentés jövőt biztosító államparaszati megszakítás nélküli jóindulatu, de ahol kell, szigorú bírálat jegyében végzi munkáját.

A Tóra és a munka jegyében:

MEGJELENT a kolozsvári rebe folyóirata

Jiszráél Szává, havi folyóirat, a Tórának és a tiszta istentételnek szentelve, Izrael ősi szellemében. Megjelenik a „Sóerit Hápléti” világszervezet nevelési bizottságának szerkesztésében, a kolozsvári rebe elnöksége alatt.

Más rebe csak a hívekkel törődnek, azzal a szük körrel, amely őket körülveszi, a cánzi udvar messzebbre lát, tekintet az egész világra, a klál Jiszráélre szegezi.

Ez a füzet nem „Kol Kore”, nem a konkurencia leleplezésére, pellengérré állítására törekszik, ennek a sorából a Tóra forrása fakad, ez tanít, ez közelebb visz a szent lánghoz és ahhoz is, aki ezt írja, akinek felügyelete alatt ez a lapocska szerkesztődik.

Először látok életemben hasonló füzetet rebe tolla alól. Azt se kívánja tölem, hogy higgyek benne, hogy azon az ösvényen haladjak, amelyen ő jár, hogy behódoljak neki. Csak egyet vár tőlem, hogy nyissam ki a füzetet, a szívemet a tanításnak, hogy igyak a vízből, hogy údítem fel a lelket az ősi Izrael szellemével.

Ha értek a háláchához, röpkülhetek vele a pillup szárnynál a magasságok magasságába, vagy világosságot önt az agyamba, hogy megértsem azt a traktátust, amelynek tanulása éppen most fogtak bele, avagy tant a szülők tiszteletére, szeretetére.

De ha csak az ágádaig terjed az eszem, a nagy mester leereszkedik hozzám és gyönyörködött sziporkáiban.

Még folkort is találunk benne. Miért szokás sávuotkor tejes ételeket enni és mézet? Százegy felelet olvastam és hallottam már róla. Milyen egyszerű és találó a rebe magyarázata! Utalás arra, hogy Erec Jiszráél tejjel, mézzel folyó ország.

Tiferet bachurim néven külön rovata van az ifjúság számára, a jesiva növendékeinek, ahol elmondhatják felfedezéseiket, megátásait, „vezérsapásait” a Talmud feneketlen tengerében. Ez a rovat dicőségére válik az ifjaknak, de az öregeknek is, hogy Erec Jiszráélben ilyen ifjakat nevelnek.

Attérintést nyújt ez a füzet arról a hatalmas munkáról, amelyet a Sóerit Hápléti világszerte a Tóra tanulása, az ősi hit meg-

szilárdítása érdekében, különösen az Egyesült Államokban és Kanadában végzik. Mi felfakadó örömmel emeljük ki többek közt az Alija Bizottságot, amelynek élén a rebe legkiválóbb hívei állnak.

Szerény szavakban számolniuk be Kirját Cánznak napról-napra való óriási fejlődéséről. „Az egyik sarokban a tetőt öntik, a másikban új fundamentumot ásna, másutt meg a talajt egyengetik egy közös épület számára.”

Befejezés előtt áll a 140 ágvas kórház, továbbá a gyermekotthon, ahol árva és otthonra szoruló gyerekek találnak majd elhelyezést.

Az embernek ellál a szeméjeje. A rebe a hívei egészségére is gondol. Csak egészséges testtel lehet a Tórát tanulmányozni, a Teremtőt szolgálni. A vallásos zsidónak is joga van a nap, a tenger, a szabad levegő gyógyító erejét élvezni. Erre a célra Kirját Cán számára Nátánja városa külön tengerszakaszt jelölt ki, ahol az erkölcs szabályaira jobban lehet figyelni.

Megható szavakkal búcsúztatja Kirját Cán volt papját, Ráv Zelmanovitsot, akit Akko városa választott meg rabbiájul. De ha Cán városában Zelmanovits távozása folytán le is nyugodott kiskorig a nap rövid idő múlva újra felragyogott: Dávid Klein szeméjében, aki az utódja lett. Rabbiülöknek viszont Slo-mo Weisz, volt uhelyi dá-jánt választották. Mindkettő a brooklynli galutot hagyta ott, mert rábreedt arra, hogy a Tan csak Izraelben virul teljes pompájában.

Olyan furcsán hangzik és olyan jól esik olvasni az ilyen szent olvasmányok végén, hogy a traktorok és a betonkeverő gépek zaját hallatszik az egész Kirjában, hogy munkások raja foglalkozik a talaj egyengetésével és az alapok ásásával. Bizony, nem akármilyen épület épül most itt, mégcsak nemis templom, vagy tanház, hanem a tenger partján 10 dunamon — egy óriási szálloda, 100 szobával és egy 500 négyzetméter nagyságu, lakodalmak megtartására szánt terem. De, aki nem szereti a szálloda zaját, s a magányt kedveli, lakhat külön lukszus villában is, amelyből 12 épül.

„Az épülő szálloda lehetőségét nyújt — mondja az

egyáltalán nem propaganda izü hír — a nyugati országokból érkező turistáknak, hogy egy egyszerű, diszes, minden kényelemmel, pompával tökéletesen felszerelt közér pihenő helyet kapjanak a Földközi tenger elbűvölő partján, külön fürdőhellyel férfiaknak és külön nőknek. És minden reményünk megvan arra, hogy ennek a diszes szállodának a híre az Egyesült Államokban lakó testvéreink jelentős része meg fogja változtatni tervét és inkább idejönnek a Szentföldre, hogy kellemes környezetben, szent országunk gyönyörű táján élvezettel töltsék szabadságukat. De biztosak vagyunk afelől is, hogy ha néhány hetet fogunk tölteni városunkban és megismerik volt városbelieknek, akik az utóbbi években alijáztak, szép életmódját és megelégedettségét, ők is kedvet kapnak arra, hogy testvéreik példáját követve, ide költözzenek és üzetüket ide tegyék át.”

A lap példával is szolgál. Nechemja Korent sem tudta a Waal Street élénk kereskedelmé megszűdíteni és nagy gyémántcsiszoló gyára sem tudta oda kötni. Már másfélévvel ezelőtt, amidőn ittjárt, kijelentette, hogy minden vallásos zsidónak itt a helye, Erec Jiszráélben. Ma már itt is van és számos munkát kap kenyeret gyarában. Néhány hét múlva 70-re reméli a munkások számát növelni. Meg van különben győződve róla, hogy itt a kereskedelemmel még jobban lehet boldogulni, mint akár Amerikában is. Adja az Eg, hogy mások is az ő nyomdokain haladjanak — fejezte be a tudósító.

A füzet öt családát üdvözli, amely a múlt hónapban hagyta ott az Egyesült Államokat és Kirját Cánban telepedett le. Ezenkívül nyolc jesivanövendék jött, aki a kolozsvári rebe tanulásától akar megittasulni.

Cikket irtak a folyóiratba Zelmanovits, Willner és Weisz rabbik. De a legtöbb cikket maga a kolozsvári rebe írja.
Boldog örömmel üdvözöljük a „Jiszráél Szává” munkatársait, a há-Tora vól hááváda, a Tórért, amelyet a nagyvilágban terjesztenek és a munkáért, amelyet Erec Jiszráélben végeznek.

Löwenkopf Kálmán

Ecuadorban sztrájkba léptek a bírósági végrehajtók. A lakosság nagy figyelmet szentel a végrehajtók bérmozgalmának és azt szeretné, ha az minél tovább tartana.

Távolabbi helyekről levelekkel és táviratokkal halmozzák el a sztrájkbizottságot. Az egyik tipikus távirat így szól:

„Kitartani a végső győzelemig! - Ne engedjenek követeléseiből. - Halál a sztrájktrökre!”

(The New Yorker)

A „France Midi” című párizsi lapban jelent meg ez az apróhirdetés:

„Teljesen jókarban lévő celtastort és más táborozási eszközöket elcsérel-nénk gyermekköcsira.”

Egy hölgy a moziban hátrafordul és így szól: — Ha a kalapom nálán zavarná a film nézésében, szívesen leveszem... — Ó, nem, köszönöm — válaszolt a megszólított úr —, a kalapja sokkal szórakoztatóbb mint maga a film.

(Ladies' Home Journal)

Az olaszországi Fisciano nevű városkában a rendőrség rajtaütésszerű razziaát tartott a helyi kommunista klubban melynek során tettenérték a klub nyolc tagját, akik hazárdjátékokat játszottak. A rendőrség a pénzárban lévő több, mint 600 ezer lírát lefoglalta. A letartóztatott hazárdjátékosok különösen akkor döbentek meg, mikor kitalálták, hogy feleségeik vezették nyomra a rendőrséget.

(Schweizer Illustrierte Zeitung)

MEGSE OLYAN BÜNÖS

A közismerten vallástalan ember egy napon véletlenül betévedt a templomba. A pap éppen a Tizparancsolatról prédikál, ismertetőben minden parancsolatot és a vétkeket, amelyeket azok ellen elkövetnek. Az ember a szentbeszéd végén kitámaszkodott a templomból, odakinn megáll, felnéz az égre és mély sóhájjal mondja:

— Azért mégsem vagyok én olyan bünös... Faragott képet sohase csináltam magamnak.

(Fakutyja)

APRÓ BÖLOSESÉGEK

Megható az áldozatok szolgálatkészsége. Például a helyváltoztatásra képtelen hűsévő növényekhez helybe repülnek a rovarok. A legviszátasítottabb a koránkelőkben az, hogy még parkoló helyhez is hozzájutnak.

Az emberek még egyszerűen olyan hosszú ideig élhetnek, mint ameddig élnek, ha életük első felében nem vennének fel olyan szokásokat, amelyek miatt nem élhetik le a második felet.

Nem mindig szép a szépirodalom. A pletyka olyan negatív dolog, melyet elhívnak és felnagyítanak.

A tévovázás a tegnappal való lépéstartás művészeté.

NAGY EMBEREK MONDTAK

Abraham Lincoln: „Mindig örülök, ha olyan emberrel találkozom, aki büszke arra a helyre, ahol lakik és akkor is örülök, ha olyan emberrel találkozom, aki olyan életet folytat, hogy az a község, amelyben lakik, büszke rá.”

Karl von Clausewitz: „A hódítók általában békeszerető emberek: A legviszátasítottabbban tényleg nélkül hatolnának be idegen országokba.”

MAKKÁBI TEL AVIV — HAPOEL HAIFA 92:52

Lejátszották a kosárlabda országos kupa elődöntőjét. A Makkábi Tel Aviv, amint a számarány is mutatja — nagy fölénnyel nyerte meg a mérkőzést. A Makkábi Rámát Gán pályáján 1500 néző előtt játszottak és ott mérte rá a Makkábi Tel Aviv a Hápoel Haifára ezt a súlyos vereséget. A győzelemnek a fő tényezői Kohen Mincz, Rolf Klei és Ben Baszat voltak, de karsaik Friss, Golobaj és Kohen is mindent ekkövetek a győzelem érdekében. Kohen Mincz egymaga 37 kosarat dobott, ami rekord az NB csapatok játékában. Ben Baszat 21, Klei 14, Friss 12 kosárral járultak hozzá a nagyarányú győzelemhez. Haifa részéről Lévi 12 kosarat, Kasztan 9 kosarat ért el. Féldőben 44:21-re vezetett a Makkábi Tel Aviv. A győztes csapat a döntőben a Hápoel Tel Aviv-val fog összejátszani.

HAPOEL JERUZSALEM — HAPOEL TEL AVIV 40:35

A női kosárlabda országos kupa elődöntőjében nagy meglepetés született: a Hápoel Jeruzsálem megverte a Hápoel Tel Avivot és fennállása óta eszélyben került be az országos kupa döntőjébe. A jeruzsálemi csapat szívvel-lellekkel játszott és megérdemelten jutott a sikerhez. Mindvégig vezetett, kivéve akkor, amikor 27:25-re a tel-aviviak szereztek meg a vezetést. Ezután azonban 38:29-re a jeruzsálemiek jutottak el. Féldőben 20:18 volt az arány Jeruzsálem javára.

A KÜLFÖLD SPORTJA

Románia ifjúsági labdarúgó csapata Brassóban megverte a lengyel ifjúsági csapatot 1:0 arányban és ezzel megnyerte az ifjúsági Európa-bajnokságot.

Javában folyik a Tour de France kerékpáros országúti verseny. A 11-ik szakaszban Serdersz, belga jutott az élre 55 óra 26:45 perces idővel. Mögötte második helyen Darigade francia versenyző áll 45 másodperc hátránnyal és azt Simpson angol versenyző követi 2,06 perces hátránnyal. Allitak német versenyző, aki az elején vezetett, nyolcadik helyre szorult, 4,05 perces hátránnyal.

Holnap kezdődik a kézilabda női világbajnokság, amelyben kilenc nemzet csapata vesz részt. Ezeket három csoportba osztották, a következő módon: A) csoport: Dánia, Magyarország, Japán, B) csoport: Lengyelország, Románia, Jugoszlávia, C) csoport: Keletnémetország, Csehszlovákia, Szovjetunió.

Laver és Maligan a Wimbledon döntőbe jutottak. A férfi egyesben dr. John Fraser Maligantól kapott ki, Nil Fraser pedig Lavertól. Laver most már negyedszer került be a Wimbledon döntőbe, amit eddig csak Valding, újjeländi játékos ért el 1910-1913 között.

Grodovszki, német futó Potsdamban 28:29,4 perc alatt futotta a 10 kilométeres távot. Az olimpián ez a futó két ezüst érmet nyert.

Salamon Mihály, az Új Kelet belső munkatársa nyári szabadságának eltöltésére Európába utazott.

Táblás ház tapsolta végig az Aranykor Klub jubileumi díszelőadását a tel-avivi Ohel színházban. Az előző asztalnál helyet foglalt Namir polgármester képviselőjében Nedvi városi főtitkár, Keuvén Barkat, a Mápáj országos főtitkára, Even Michael, a Szochnut képviselője, Jani Avitov, a klitaoosztály vezetője és más közéleti személyiségek, akik távozottak a jubileumát ünneplő magyar-zsidó szervezetet. Smuel Ben Cvi bevezetője után a klub elnöke átadta Fischer József Kneszet képviselőnek, az Aranykor Klub díszelőadójának a Keresztes Kármel aranykönyvébe történt beírásáról szóló okmányt. A művészi műsorban Kelen Pál három zenei alkotással ragyogóan szerepelt, sikert aratott Fehér Hozsán tanítványa, a magyar származású Markstein Igor hegedűjátékával, Wiesell Rulla hat kis ballerínája, Rudolfino iluzionista és Tabori Dov koncertjével. Halmi József szellemesen konferált. Az est Löwenberg Jenő zárószóval ért véget.

A napokban utazott el dr. Gombos György Libériába, hogy átvegye a monroviai szemészeti kórház vezetését. Dr. Gombos a Jeruzsálemi Hadassza szemészeti klinikán Michaelson professzor mellett működött hosszú ideig asszisztensként. A tehetséges szemorvos a közelmúltban elhunyt dr. Gombos Imre volt szolnoki főorvos fia.

A New-Yorkban megjelenő „Ember” című hetilap hasábjairól értesültünk róla, hogy dr. Klár Zoltán főszerkesztő, akit a múlt héten szívrohamokkal kórházba szállítottak, jobban érzi magát. Ugyancsak ebben olvastuk, hogy Salpéter Julius, aki jelenleg hivatalos kiküldetésben Amerikában tartózkodik, beszámolót tartott az UHJA vezetőségének az izraeli főszervezet munkájáról és az értekezlet elhatározta, hogy jelentős anyagi támogatást nyújt a rámat-gáni otthon fejlesztésére.

Hahmana Szimcha bátyjai kántor, egykori marosvásárhelyi főkántor szombaton az asdodi templomban vendégként előimádkozott. A templomlátogató nagy szeretettel köszöntötte a kitűnő kántort, aki szívhétszázévi imádkozásával, gyönyörű hangjával nagy élményben részesítette őket.

Két esztendővel ezelőtt az Új Kelet megírta, hogy a budapesti Rádió hangjáték pályázatán első díjat nyert Sós György, budapesti zsidó orvos Végtisztesség című drámájával, mely a napokban regényalakban is megjelent a Magvető kiadónál. Egy magyar faluban — Vidácson játszódik le a történet, ahol egy öreg zsidó néni, a

falu egyetlen zsidó lakója él mindennapját. Mikor az öregasszony meghal, végrendeletében meghagyja, hogy a zsidó rítus szerint temessék el falujukban. A falu vezetői összeülnek és elhatározzák, hogy eljuttatják a végakaratot és a falu evangélikus lelkésze, aki ismeri a héber írást, vezeti le a temetési szertartást. A könyv méltó elismerést aratott nemcsak a nagyközönség körében, de a kritikai méltatások tekintetében is.

Kellemes meglepetés érte a héten Goldstein (Aba) Józsefet, a haifai magyar zsidó közkezdveit vezető ember és feleségét Rachelt, amikor fiuk, Jechezkiel Barnea, Izrael ceyloni ügyvivője táviratilag értesítette őket, hogy egészséges fiú-unokájuk született. A ceyloni „szábrá” negyedik unokája Abának.

Az izraeli és amerikai Y.M.C.A. között a közel múltban lezajlott uszóversenyt a jeruzsálemi Grünwald Judit nyerte. A nagyszerű uszó diáklány Grünwald Béla és Edit sporttanárok gyermeke. A szülők sokat tettek a jeruzsálemi sportélet fellendítéséért.

A kölni nemzetközi fogász kongresszuson az Izraeli Fogászok Szövetsége is népes küldöttségben képviselti magát. A küldöttséget Winterstein Jenő, a fogászszövetség elnöke vezeti.

Budapesten méltó ünnepségekben részesítették a magyar zsidó Tinoé Zsigmond ismert újságíró 75-ik születésnapja alkalmával. A harcos szellemű zsidó újságíró fáradhatatlan riportert volt évtizedeken keresztül és gyakran szállt szembe az antiszemita uszításal. Aczél György, a művelődéstudományi miniszter első helyettese, kitüntetést nyújtott át a veterán zsidó újságírónak.

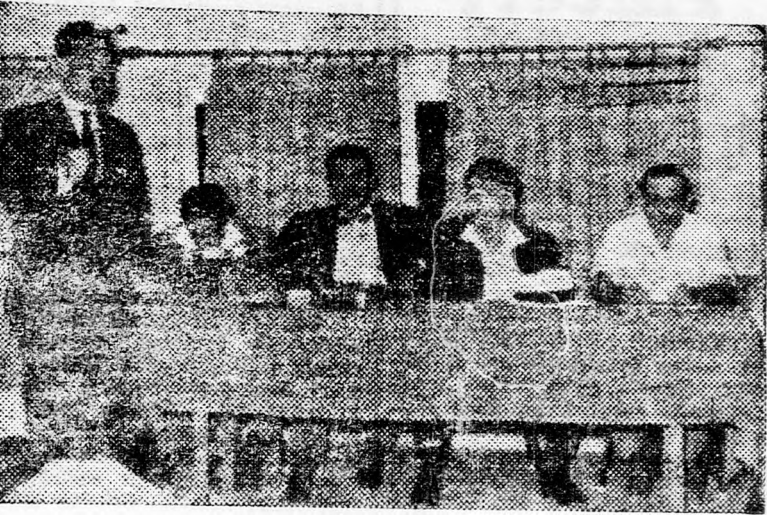
A Bné Brit Rend natanjai Löw Immanuel páholyban nagyszerű kultúrétartást tartott Rózsa Marika. A hallgatóság sok tüsszel hangozta az egész estét betöltő irodalmi műsor kiváló előadását és Rózsa Marika művészi talmacsolását.

Megalakult a Léva-környékiek Landsmannschaftja. Az alakulás a lévaiak Natanján megtartott ázkárán történt. A négytagú vezetőségben a chederai Hoch Miksát, a tel-avivi dr. Knapp Pált, a padeszchanai Pollak Tibort és az Új Kelet cfrati tudósítóját Gajili Gemeiner Ervint választották be.

A Rotary klub cfrati csoportjában megejtett választás alapján az új tisztikarba dr. Mandel Imre kórházi főorvost is beválasztották.

Budapestre látogatott el Darvas Lili, a kiváló színésznő, Molnár Ferenc özevegye. Darvas Lili nem először látogat az utóbbi években Magyarországra. Most is méltó fogadtatásban részesítették a nagy művésznőt, aki az előző évektől eltekintve most éppen olyan idős korban érkezett, mikor Budapest új-jelölt Molnár Ferenc kuitsuz, amikor egymásután játszották műveit. A közeli napokban jelenik meg egyébként Budapest egy Molnár Ferenc válogatás a Szépirodalmi Kiadó gondozásában.

KÉPEK a tippverseny sorsolásáról

Az asztalnál: Heller Mose, Schön Dezső, Csengeri Imre, Biró Róbert és dr. Benedek Pál

A legizgalmasabb perc: Kihúzzák a főnyereményt

A szerencsés Mark Alexander, aki a párisi utazást nyerte 6 pontos teljesítményével

(Foto Löwy, Natanja)

A Hitachdut Oléj Hungaria közleményei

MEGHÍVO
A Volt Náci Munkaszolgálatosok Izraeli Szövetsége július 8-án, délután 6 órai kezdettel Tel-Avivban, a Panoramá kávéház kerthelyiségében (Frischmann utca 1., Dán Hotel mellett) Országos MUSZ-os találkozózt rendez, amelyre az országban élő vagy itt tartózkodó összes MUSZ-os bajtársakat meghívja. A szervező bizottság lehetővé teszi a volt bajtársaknak, hogy százonként külön asztalnál gyűljenek össze.
A találkozó keretén belül 7.30-kor felszólalások és művészeti műsor lesz. — Felszólalók: dr. Sugár Gyula, dr. Berg József, dr. Polgár Miklós, dr. Kornai Ottó, dr. Kunda Andor, dr. Kari Lajos, Heller Mose, Ginzler Mose és Hoffmann I.
Beleptéj nincs. Kivétel: fogyasztás személyenként 1 font.
Volt Munkaszolgálatosok Dr. Polgár Miklós, elnök Izraeli Szövetsége.

ARANYKOR KLUB
E hó 11-én, szerdán este 6 órai kezdettel az Aranykor Klub irodalmi előadást rendez otthonában, Tel-Aviv, Bellinson-u. 9. (bejárati előadást Ben Cvi Smuel elnök vezeti be. Manderer Jechezkiel előadása; dr. Berg József minőségi szellemes és tanító mondanivalója; dr. Vadász Leó (Laius) közvetlen csövegése és Halmi József izraeli történetének elmondása után, Löwenberg Jenő zárja be a két órán át tartó, kitérőnek ígérkező irodalmi estet.
Költséghozzájárulás személyenként tagoknak és vendégeinknek ötven agóra.
Ezután következő irodalmi estünket e hó 26-ikán tartja az Aranykor Klub Halmi József rendezésében a Tel-Aviv Bellinson-utca 9. sz. alatt lévő otthonában.

HAIFA
A HOH haifai GALA FILM-ESTJÉRE jegyek mérsékelt számban még kaphatók a Pevzner-u. 2. sz. alatti irodában. Kérjük az elővételei idejében biztosítani, mert az előadás napján a „Ron” most pénztára jegyet nem árul.

Felkérjük mindazokat, akiknél jegyek vannak GALA-FILM-ESTONKRE, hogy az elszámolás legkésőbb július 9-ig, hétfő estig hozzák be irodánkba, Pevzner-u. 2. sz. alá.

BÁT-JAM
A bát-jami HOH július 17-én, kedd este 8-kor, a Judit teremében (r. Jeruzsálem) FAGYLAJT-ESTET rendez, melyre Bát-Jám magyarszajku lakosságát szeretettel meghívjuk. — Az est keretében dr. Szabó Ödön „Az új zsidó történelem” c. könyv Nordau-díjas szerzője „EXODUS BABELONIA — EXODUS EUROPA” címmel tart előadást.
Fagyjalt ára 1.— font.

NATANJA
A HOH szociális bizottsága f. hó 9-én, hétfőn este 8 órai kezdettel TEA-ESTET RENDEZ az Ohel David mozdonyban, melynek keretében kisorsolják a tevésték háziaszonnyak díját. — Legyen ott mindenki, aki házaszonny volt az év során. Háziaszonnyok: Gorál Nelly, Jakab Bella, Lajos Paula, Vig Pista és Weisz Erzsébet.
Beleptéj, fogyasztással, 1 D.

CHOLON
A cholon HOH július 11-én, szerdán este 8 órakor a „Savoy” kávéházban tartja a szokásos BARATI ÖSSZEJÖVETELT, amelyen a nyári hónapok műsorát beszéljük meg. — Mindenkit szeretettel várunk.

NAHARIA
KISS JÓZSEF EST
f. hó 11-én, szerdán este 8 órai kezdettel a Park Hotel kertjében. A nagy magyar-zsidó költőök Gács Teri író és Helybirtokos Rózsa Marika és Drexler Vera szavallják. — Költséghozzájárulás hűsítővel 1.50.— Magas színvonalu, felejthetetlen irodalmi estünkre ezúton hívjuk a magyar zsidókat. — Helybirtokos előre ajánlatos. — A vezetőség.

A BNÉ HERZEL KÖZLEMÉNYEI
A Bné Herzl közli tagjaival és barátaival, hogy hétfőn, július 9-én délután 5 órakor tartja heti kártyadélutánját a „Panoramá” kávéházban (Frischmann-u. 1.), Háziaszonnyok: dr. Gergely Sándor, Heiden Eili.
A Bné Herzl csoportkörülményeit rendez a Múzeum Hárocs lívev-kiállítására, kedvezményes áron, szakszerű magyarzattal. Utána „Kummsitz”-et tartunk a Rámát Aviv-i szálloda kertjében. Találkozás 1/5-kor a 26-os autógépjárműnél (King George mellett), vagy 1/5-kor a Múzeum bejárata előtt. Részvételi díj: 40 agóra, uszonna 1.50. (Nem kötelező.)

A BNÉ HERZEL KÖZLEMÉNYEI
A Bné Herzl közli tagjaival és barátaival, hogy hétfőn, július 9-én délután 5 órakor tartja heti kártyadélutánját a „Panoramá” kávéházban (Frischmann-u. 1.), Háziaszonnyok: dr. Gergely Sándor, Heiden Eili.
A Bné Herzl csoportkörülményeit rendez a Múzeum Hárocs lívev-kiállítására, kedvezményes áron, szakszerű magyarzattal. Utána „Kummsitz”-et tartunk a Rámát Aviv-i szálloda kertjében. Találkozás 1/5-kor a 26-os autógépjárműnél (King George mellett), vagy 1/5-kor a Múzeum bejárata előtt. Részvételi díj: 40 agóra, uszonna 1.50. (Nem kötelező.)

A BNÉ HERZEL KÖZLEMÉNYEI
A Bné Herzl közli tagjaival és barátaival, hogy hétfőn, július 9-én délután 5 órakor tartja heti kártyadélutánját a „Panoramá” kávéházban (Frischmann-u. 1.), Háziaszonnyok: dr. Gergely Sándor, Heiden Eili.
A Bné Herzl csoportkörülményeit rendez a Múzeum Hárocs lívev-kiállítására, kedvezményes áron, szakszerű magyarzattal. Utána „Kummsitz”-et tartunk a Rámát Aviv-i szálloda kertjében. Találkozás 1/5-kor a 26-os autógépjárműnél (King George mellett), vagy 1/5-kor a Múzeum bejárata előtt. Részvételi díj: 40 agóra, uszonna 1.50. (Nem kötelező.)

WIZO * RAMAT GAN
„É L Ő U J S Á G”
július 9-én, hétfőn este 8 órakor Nathan-u. 16. sz. a. moádonban,
Szerkeszti: GABOS MIRA
Közreműködnek: FRIED DUOI GABOS MIRA GANG JUDIT GROSSZMANN ROZSI LUSTEINER ERZSI

sztrájkba
rósági végre-
akosság nagy
ntel a végre-
zzalmának és
ha az minél
na.
helyekről leve-
iratokkal hal-
sztrájkbizott-
gyik tipikus
zól:
a végső győ-
e engedjenek
! — Halál a
New Yorker)
Midí” című
jelent meg
detés:
ókarban lévő
más táborok
ket elcserele-
kocsira.”
a moziban
s így szól:
alapot meta-
film nézésé-
levezem...
köszönöm...
megszólított
lapja sokkal
mint maga
ome Journal)
zági Fisciano
ban a rendőr-
szerű razzia
ri kommunis-
helyek során
klub nyolc
hazardjátékok
rendőrség a
is több, mint
is lefoglalta,
tött hazard-
nösen akkor
g, mikor ki-
eségeik ve-
a rendőr-
zer
rte Zeitung)
AN BUNOS
en vallástá-
napon vé-
t a temp-
ppen a Tiz-
prédikál, is-
den paran-
vétkéket, a-
ellen elkö-
ber a szent-
itámolyog a
akinn meg-
gre és mély
a:
négsem va-
bíbnös... Fa-
hase csinál-
...
(Fakutyá)
SESSEGEK
áldozatok
e. Például
ásra képte-
dönvényekhez
a rovarok.
asztóbb a
az, hogy
helyhez is
még egy-
zú ideig él-
t ameddig
k első felé-
nének fel
at, amelyek
lik le a má-
szép a szép-
van negatív
lshívnak és
a tegnappal
művészeté.
BEREK
FAK
colin: „Min-
olyan em-
aki büszke
ahol lakik
ök, ha olyan
szom, aki
lytat, hogy
melyben la-
usewitz: „A
an békesze-
A legszive-
nélkül ha-
egen orszá-

APRÓHIRDETÉSEK

ADAS - VETEL

Ingven ÉKSZER-beállítás
VADNAI óras-ékszerész
vétel-aladás
Külön KÖLCSÖN-össztel
Tel-Aviv, ALLENBY-U. 72.

FRIGIDAIREK! Új és felújított amerikai és „Amcor” 5 évtől 10-évesig - csak KIRK AVIV-ban, Tel-Aviv, King George 29. Magyarul beszélünk.

RADIÓT előnyös fizetési feltételek mellett vásároljon Klein Anand Kol-Bojában, Rámát-Joszeri Merkáz 43. Kérésére a lakásban a rádiót bemutatom. Amcor frigidaire lerakát.

VARRÓGÉP KÖZPONT. Forduljon bizalommal hozzánk. Eladás, vétel, csere - kedvező feltételekkel. (Magyarul beszélünk.) - Tel-Aviv, Bécs Lechner S. (King George-nál). Telefon 62322.

Bevezetett, jóhírnevű, askeloni fűszerárú nagykereskedés társrészé eladó
Cím: Cohen, Askelon, POB. 120.

DUPLA BEKAMÉ, ágyneműtartóval, asztal, székek, olcsón átadók. Weisz, T.-A., Geula-u. 4.

VESZKON EZUSTTÁRGYAKAT magas áron. Késpengőt csere-nél. Rozsdamentesre. „SAKUM”.
Tel-Aviv, Nachlat Beniamin 8.

AMERIKAI ÚJ SZOKNYÁK 10-16-os méretűk. 6.-8. Nagy választék! Spieker, Tel-Aviv, Gordon 9.

TOLEDO ÁBRASZKAT gobelint, antik tárgyakat, edényeket, porcelán vesztiket, Brunn és Berohn, Jeruzsálem, Princess Mary.

Levezetés - Házasság

„FORTUNA” házasságközvetítő iroda. Haifa, Povner 13. Telefon: 2495.

Jókereső, 60 éves iparos nőülne. „Boldogság” jellegre a kiadóba.

Akadémikus, rendezett körülményű, 40 éves nő (32-34).
Cím: Tel-Aviv, POB. 4202. „No. 888”.

56 éves, izraeli és villatulajdonos nőülne; jómódú, szép fiatal lányok és fiatalemberek; akadémikusok, tériak és vallások. „Z ENITH” iroda, Tel-Aviv, Geula 47. (328-9)ig.

86 éves, gazdag, vallásos gyáros; 52-54 é. mérnök; 22 é. nagyon gazdag, szigorúan vallásos fiatalember; 30 é. mérnök - túriata; 25-26 éves elsőrendű szakemberek; 45 é. igen gazdag svájci hölg.

„EXCLUSIVE” iroda
TEL-AVIV Ben Jehuda 11.

55 ÉVES, műhelytel rendelkező iparos, keres magáhozillő, szerénybő, lakással bíró feleséget. - „50-ig” jellegre a kiadóba.

**AMERIKAI HAZASSÁGKÖZVE-
TÍTŐ** iroda. Mázál tov. szülők! Tanácskozzanak velem gyermekeik jövőjét illetően. - Keresek 50-65 éves férfiakat. Mindenkinek kívánsága szerint, a megfelelő partit ajánlom. - Ovatja Miller, Tel-Aviv, Mázé-u. 54.

CINOS, AMERIKAI állampolgárságú sógorom részére keresek diplomás férfit, 50-55-ig. Lovelacké „Csinos, szőke” jellegre a kiadóba keresek.

66 éves, nyugdíjas, 52vegyember keres hozzávaló úriembert házassággal. „Korrek ember” jellegre az Új Kelet Jeruzsálemi Híkjába, v. Javec 7.

ÖTVENES FERFIKNAK, nálunk néked házassági lehetőség. „Diszkrimináció”, Haifa, Moria 115/H. délután.

Könyvek - Könyvtárak

20 ÉS ÚJ KÖNYVEKET olvashat Barstain (szelést fájmbor) költészetkönyvtáról, T.-A., Allenby 84. sz. udvarban. - Könyvek és legnagyobb áron veszek.

Rejtvenypályázatok nyertesét: 1. Abél Ervin: Solt György történeti című könyvét az 1000. sz. rejtvény megfejtői közül: Kóvári Ábrahám, Akkó, rehov Kedosei Káhir 16; 2. Kishont F.: Hinta-pallata című könyvét az 1001. sz. rejtvény megfejtői közül: Chava Erczmann, Petach-Tikva, Montefiore 45; 3. Barzilay I.: Csillag a tábor fölött című könyvét az 1002. sz. rejtvény megfejtői közül: Rován Ilana, T.-A., Spinoza 14. nyerték.

MEGFESTŐNKHEZ!
Közöljük rejtvény megfejtőnkkel, hogy a nyereménykönyvetek minden hónap 10-ig adjuk postára a nyertek címére.
Egyben kérjük a megfejtés beküldésekor a borítékra minden esetben a „Keresztrejtvény” szót felírni.

HABIMA H
Tel-Aviv, július 8. szombat este
APHRODITE SZIGETE

IZRAELI OPERA
Szombat, július 7., este 8.30
LA TRAVIATA

ÁLLÁS FOGYALKOZÁS

KÖNYVELO, nagy izraeli gyakorlati, teljes mérlegképes könyvelést vállal saját iradjában. Adóügyek, munkabérek. „Ivrit-magyar jellegre a kiadóba.

Pincért keresünk
Éves állás.
Személyes vagy írásbeli jelentkezést kérünk.
GINTON HOTEL, Tveria

KERESUNK VARRÓGÉP megtartó konfekcióhoz. - Rosenthal, Ben-Brák, rehov Tveria 21.

**VALLÁSOS KIS NEVELŐINTÉ-
ZET** keres (szakács)ét. Érdeklődők írjanak, gyakorlatuk megjelölésével: Jeruzsálem, POB 996. „Tábách dáli” jellegre.

Elsősztályu **LABORÁNSNÖT,** aki felvételezéshez is ért, keresek. Foto Ron, Rámát-Gán, Jabotinskí 127. sz.

RAJZOLÓNKET keresünk textiliparhoz, akik fantáziával rendelkeznek a munkában. Írásbeli ajánlkozás: T. A., POB. 1334. „13475” száma.

GYAKORLOTT
elárúsítónöt
keres
Katz, Mekor Háarigim
Jeruzsálem,
Ben-Jehuda-u. 4.

ELSŐRENDÜ VARRÓNÖT, vagy szabót keresünk jersey kosztümök és ruhákhoz. T. A., Nachlat Jehák-u. 66.

KERESK elsőrendű varrónöt, női ruhához. Rosman, Tel-Aviv, Ben Jehuda 27.

ELSŐSZTÁLYU FODRASZNÖT és másodosztályút, aki manikűrözni is tud, keres azonnali be-
lépésre Szalon Raza, Givátáim, Katzenelson-u. 134., tel. 76222.

KERESUNK ASSZONT, aki ért a házzvetést és csecsemőgondozást, félnapra. Givátáim, telefon 73017.

LAKÁS-BÉRELET

KETSZOBAS, összkomfortos lakás káncipézzért átadó. Indig, T. A., Akiba Eger-u. 26.

RENKIVÜLI ALKALOM.
1½ szobás lakás átadó, 2.500.-, Tel-Aviv, Herzl-u. 85. Goldmann, délután 3-6-ig.

LAKAS, ÜZLETHELYISÉG a hü-
lemert „EXPRESS” iroda átadja.
Tel-Aviv, Merkáz Bálá Meláché 8. sz. Telefon 63786 (10-1, 4-6)

LAKASOK: vétel, eladás, kule-
pézz. Üzlethelyiségek, exisztenciák: Weinberger közvetítő iroda, T. A., Merkáz Bálá Meláché 12. Tele-
fon: 64923.

LAKASRA, vagy üzletre van
szükség? - Forduljon az ismert
RINGEL közvetítőirodához, T.-A.
Nachlat Beniamin-u. 39., telefon
96713.

LAKASAT bérelni, eladja gyorsan
és kedvezően Músz Ellenberg
és Tea útján. Tel-Aviv, Javne 34.
Tel. 62514 „Maldan”.

NYARALÓKNAK bitorozott szoba
Jeruzsálemben, Kirját Hájoval leg-
szébb helyen kiadó. - Ugyanott
magyar nyelvű könyveket veszünk.
Roth, Jeruzsálem, Kirját-Hájoval,
Sikun Mumchim 33, Kniszá álef.

LAKASCERE NYARALASRA.
Tel-Aviv-cáfoli egy szoba-összkom-
fortos lakóházat elcserelem egy
nyári házra Jeruzsálemben, vagy
ettől hasonlóra. „Somér sábbat”
jellegre a kiadóba.

ELADÓ 2 SZOBA-HALLÓS lakás,
Rison-Lecon, Sikun Hápoel Há-
miráchi, r. Haari 407. Surányi.
(Bergel 9-48 este 8-ig.)

KETSZOBAS LUXUSLAKAS,
azonnal beköltözhető, továbbá fri-
gidaire, gáz, rádió, eladó. Csak
szombattartónak. Ben-Brák, Amiel
utca 5, II. 9. Busz: 56, 61.

SZOBA, PENZIOVAL, esetleg
szellőt is, kiadó. Szigorúan késer
magyar konyha. Neemann, Bájit
Vögn, Sikun Mirál Háchiszáchon,
1-55 blokk, 3. bejárat, 6-os ajtó.

ELADÓ PETACH-TIKVAN szel-
kanylag kétszoba-hallós luxusta-
kás 4 lakásos házban. Ugyanott
2 új, kézi sokszorosítógép. „Da-
chat”, Petach-Tikva, Montefiore-
u. 13., „150122” számon.

HABIMA H
Tel-Aviv, július 8. szombat este
APHRODITE SZIGETE

IZRAELI OPERA
Szombat, július 7., este 8.30
LA TRAVIATA

KÜLÖNFÉLE

MUFOGASZT javítok legutóbb-
ban, 30 perc alatt, garantálva. A
legújabb módszerrel. Fogadók bár-
mely órában. - Tel-Aviv, Koron
Kájemet hazulnakcélú. Emil Zola
utca sarok. Telefon 222850.

HIRDETÉSEK az Új Kelet és az
összes izraeli és külföldi újságok
részére eredeti árakon feladhatók:
Gershon Ben, Tel-Aviv, Allenby-
út 51. Tel. 62810 (8-1, 3-7).

ORTOPÉD CIPŐK fájós lábakra,
készen és rendelkezésre, legújabb mo-
delek. Margalit, T.-A., Allenby 53.

MUFOGASZT javítok legutóbb-
ban, 30 perc alatt, garantálva, a leg-
újabb módszerrel. Tel-Aviv, Keren
Kájemet huszonkilenc. Ben Jehuda
sarok.

VILLANYBOILERER, vízve-
zetéskészítések, garanciával. Gye-
nes, Tel-Aviv, Shehukin 61. Tel.
224018.

VILLANYBOROTVAGEPER
szakszerű javítása, teheroselés.
csakis szakemberek. Rubin, Tel-
Aviv, Jesod Háamálá 6 (Táchedna
Merkázban). Telefon 32161.
Magyarul beszélünk.

A. ZUCKERMANN FOGASZATI
LABORATORIUM, express javítá-
sok fél óra alatt. F. A., King
George 6., telefon 62429.

MOST HOZASSA RENDBE
háptított bútorát, olcsó árakon.
Grünbl, Tel-Aviv, Pinsker 5.

A KARCUSÁG TIPKA:
Ehrenthal Házszalonja, Rámát-
Gán, Arlozoroff 18.

KERESÉS

Dr. KEKES LAJOS, volt budape-
sti ügyvédet keresi dr. Knapp,
Tel-Aviv, Lilienblum 46. Telefon
63813. Saját érdekében jelentkez-
zen.

SCHERER IMRET, született Nagy-
kanizsai, apja Scherer Richard,
anyja Scherer Irma, keresi Gom-
bos, szül. Goldstein Ella, Te-
mesvári. Szíves megkeresést,
vagy ahi tud róla, kérem a kö-
vetkező címre küldeni: Gombos
Ella, Murasha, Sikun Kalifornia
295. sz.

MUNZOS BAJTÁRSÁKAT keres-
sek 6/1 százaóból, 1942 október
16-tól Páspók-ládvány, Szentkirály-
szabadja 1943 júniusig, onnan
Mezőteleg 1944 januárig, Livi
Abraham (Adolf), Kfar-Ata, Nólui
utca 1.

TANUKAT KERESK kölcsön-
ös igazolásra, akik 1942 január-
tól 1943 őszig a 108/36 munkás-
szabadságban Darnicán, Brianskán,
Kievben és Kassán együtt voltak.
Herakovits Juda Julius, Moszov
Ovidim Meroa.

KERESK TANUKAT kölcsön-
ös igazolásra, akik velem voltak
a 108/12 és 108/25 munkásszaba-
dás 1941-48 1943-ig Munkács-
Sébánbana, Kivárda, Bajnok, or-
vosa Orozországba, Novoszkol, Bu-
gjen, a Donig, - Iszák Károly,
Ludd, Nun-Gimel-u. 4.

1942 augusztustól 1944 decem-
ber elejéig a M. Kir. Vasút- és
Hidász Szertár nevű egységben tel-
jesítettem szolgálatot Budapestben
és Csillaghegyen - kölcsönös ig-
azolásra tanulok keresek. - Ro-
senfeld Meir, Kfar-Szábá, Bliu 7.

HAIFAI

APRÓHIRDETÉSEK

HETFORE, július 16-ikára, a
HOH gála-filmjezőre a „Ron”
moziban „La Nutt” a francia
konzultációs védnökség alatt, még
néhány ólósé Jegy Grünbergnél,
Haifa, Schapira 13.

TÖRTÉNT FOGSORAT perek alatt
meglátja Kármel, Haifa, Herzl-
utca 23.

KITNÖG ÁLLAPOTBAN LEVÖ
használt bútorok olcsón eladó.
Hirscholm, Svil Hámedrot 5. sz.
Kármel, Haifa, tel. 81745 (d. u.
6-8-ig).

BÚTOROK, PERZSASZÖNYEG,
rádió, paterfon, gáz, eladó. Haifa,
Návé Sánána, rehov Saul 31.,
lakás: 4.

KETSZOBAS LAKAS, központi
Kármelen, Haifa, Wedgewood-u.
24., eladó. Koptó.

FOGASZATI FELSZERELÉS -
berendezés - „UNIT” előnyösen
eladó. Leib, Haifa, Hechaluc 15.

**BEVEZETETT FERFIKONFEK-
CÍO** vállalkozás szakember társat
keres (esetleg átadó). Haifa,
POB. 4977.

**JOL BEVEZETETT FÜSZER-
SZELVÉNY,** családi okokból, átadó.
Goldstein, Haifa, Maszada 36.

**PERZSA- ÉS BELFÖLDI SZÖ-
NYVEGET** most a régi, megbízható
Jakob Ezra cégnél vásárolhat ju-
tányosan. Haifa, Khatyat-u. 6.
Tel. 3238.

KERESTREJTVENY 1005

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45
46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75
76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90

Vizsintes: 1. Késszerű keleti szürő- és vágó feyver. - 6. Libéria elnöke, a napokban Izraelben tett látogatást, 3-ik betű duplázza. 16. Zamat, 17. Német takaros, utolsó betű duplázza. 19. Angol úr fele. 20. Héber világhossz. - 21. Fegyentelepeiről hírhedt köztársaság a Szovjetunióban. 22. Az egyetem régi diákok elnevezése. 26. Az algériai ideiglenes kormány székhelye. 28. CH, L, U. 29. Folyamatos, könyved, eleven mozgás. - 31. Vissza: európai ország ideiglenes fővárosa. 32. Vissza: női név. - 33. Azonos mássalhangzók. 35. ...onál, letébe helyez. 36. Betűvel a végén tétel, tantétel. - 38. Végtag mássalhangzói. 40. Fejtelen siberiai folyó. 41. Brit szigetcsoport a Földközi tengerben. 44. Építészeti és művészeti stílus, amely a 18-ik század elején keletkezett Franciaországban. 46. Agy németül. 48. SN. 49. Déljugoszláviai tó az alban-görög határon. 51. Görög filozófiai iskola alsóitaliai helység nevével, alapította Xenophanes. 52. Próféta. 54. Két szó: 1) kőrvers, két visszatevő rímmel és refrénes szerkezettel; 2) holt nyelv. 56. Amerikai író „Koldus és királyfi”, stb. 58. Novak filmszínésznő keresztnéve keverve. 59. Francia festő, a kubista irány egyik elidítője. 60. ...icia, rosszindulat. - 61. Vissza: népszerű ital. - 62. Személyes névmás. 63. Duplázza Zola regény. 64. A századforduló körül, a kínai nemzet felszabadulásért harcoló titkos politikai szervezet tagja. 65. Indiában a kasztjából kizárt ember. 67. Vissza: izraeli zarándokhely. 69. Vissza: ékezetelt keleti csillagjós. 70. Olasz orvos, az elektromosság egyik első tanulmányozója (n=1). 72. Vissza: lendület. 73. Két szó: 1) a legfinomabb gyapjút adó juhajtás; 2) hajító fegyver. 75. Ékezetelt héber felekezet. 77. Alarc. - 78. Vissza: a francia forradalom egyik kimagasló alakja. 79. Pozsonyi születésű izraeli tudós, az idej Arlozoroff-díj nyertese, teljes név. 82. Ázsiai birodalom fele. 83. A haifai színház rendezője. 84. Házörz. 86. Bűnöző fele. 87. Porcellánföld. 89. Két szó: 1) a Délafrikai Unió és Transvaal fővárosa; - 2) héber óriás. 90. Nyolc sorból álló régi olasz versforma.

Moszkvától Indiáig és Kínáig terjesztette ki. 3. Fejtelen hon. 4. Vissza: latin istennő. 5. A „Mikve Jiszráéli” mezőgazdasági iskola alapítója. 7. Betűvel a végén fohász. 8. ...ikus, költői. 9. Olaszországi folyó, az első világháborúban nagy csaták színhelye. 10. Falánk. - 11. Hírhedt náci haláltábor. 12. Pénzintézet keverve. 13. George. - 14. Angol író 1857-1933. „Esther Waters”, stb. 14. Francia város, Picardia központja. 15. Két szó: 1) a buddhista vallásban a teljes megnyugás; 2) a bosszúállás istennője az ókori görög mitológiában. 18. Két szó: 1) időtartam; 2) érzéstenlenség. 23. Azonos betűk. 24. MR. 25. Öltözék fele. 27. Cín betűi keverve. 30. Irwing. amerikai író, 4-5 betű felcsere. 34. Héber számértékben a m: 200-400-300-4. 37. Betűvel a végén kétféle. 39. Angol zeneszerző, 4-ik betű duplázza. 42. Zamat. 43. Védőbeszéd, védőirat. 45. ...ing, bankátutalás útján történő elszámolás. 46. ...fa,

hangszer. 47. Angol fizikus, 50. Angol tábornagy, 1943-ban Szicília kormányzója, majd olaszországi főparancsnok. 52. Ékezetelt szép kerai virág. 53. Olasz névelő. 55. Vissza: a görög abécé utolsó betűje. 56. Ékezetelt héber szőnyeg. 57. Vissza: magyar nyelvterületről származó izraeli olimpiai bajnok. 60. Gyümölcsfa. 64. Szelence. 65. A Román Népi Köztársaság ideiglenes prezidiumának elnöke volt. 66. Vissza: belga repülővállalat. 68. Héber magas. 69. Vissza: öreg (ember). 70. Olasz kikötőváros Roma tartományban, ókori görög gyarmat. - 71. Vissza: Arany János époszáinak hőse. 73. Vissza: francia városka a Vichy-kormányt rendezte az emlékezetes kirakatpart. 74. DI. 76. Előcsarnok. 78. NMP. 80. Cipepsz számszám. 81. ... or, kisebb. 85. Hím állat fele. 88. Tekint mássalhangzói.

NYEREMÉNYKÖNYV:
BARZILAY ISTVAN
„Csillag a tábor fölött”

NATANJAN A TÖBBSÉG A TELI MUNKAIKÓ SZERINT DOLGOZIK

A városháza 43 óras munkahetet tart

Natanja, (Az Új Kelet tudósítójától.) Natanján még mindig nem egyetemes a tisztviselők álláspontja a Hisztadrutnak a nyári csökkent munkaidő felfüggesztését elrendelő határozatával kapcsolatban. - Amint hisztadruti körkörös közölték, munkatársainkkal, mintegy 250 natanjai köztisztviselő alváltotta magát a határozatnak és már a rendes munkaidő szerint dolgozik.

ságának vezetői kijelentették, hogy a tekintetben országos vezetőségük utasításait követik. Érdekes a városházi alkalmazottak álláspontja. Ezek ugyanis a haifai munkástanács és az állami alkalmazottak haifai szekcióját javaslatát tették magukévá és ez idő szerint 45 óra helyett heti 43 órát dolgoznak, nem pedig 40-et.

A natanjai munkástanács vezetői remélik, hogy a kérdésnek országos sikonvaló elintézése után Natanján is egységes állásfoglalás alakul majd ki a köztisztviselők között a csökkentett nyári munkaidő felfüggesztésének kérdésében.

Külföldi tanulmányutamból visszatérve, értesíttem a t. vásárlóközönséget, hogy üzletemben f. hó 7-től megtekinthető az új munkák **kiállítás**
MÉR HERSKOVITS
Tel-Aviv, Ben Jehuda 100 • Tel. 231905
(azelőtt Temesvár).

AZ 1002. SZAMU KERESTREJTVENY MEGFEJTÉSE
Vizsintes: 1. KOLIBRI, - 6. ALFRED CORTOT, 29. KÄRMIN, - 41. RAZIEL, - 54. KRACH, ATLAS 78. UNESCO.
Függőleges: 1. KATRIEL KATZ, - 5. IDOMAR, 50. NAUTILUS, 60. KOPOLTYU, 71. LEIRO, 76. LAKÓ

ÚJ KELET
REJTVENYPALYAZAT-
SZELVÉNY 1005
Név:
Cím:

Syd
Garfi
Ela
szacrn
ahol
kott
Ebből
tentet
Auszt
nileg
szerző
Az
megke
hogy
nak t
Auszt
ár. S
zottat
„Az
szet

Ne

A
Moszsa
keltaró
tel-av
40 be
előbbi
északi
nyomó
lai vé
ember
feljele
lak m
„uj sz
törő
alkalm
dás k
sőbbi
A fiat
ját is
amiko

Kana

A so
közeli
gyek l
öntöz
közben
települ
tak. E
si, illet
kálato
jére, m
kereszt

A le
ki jelen
nem tu
szinre
város
ban, ho
hez vo
szolgá
gek art

K

A jú
meg a

A vo
Julius
mát-gán
ban me
táboroz
szerte n
vannul
tettük,
is meg
első erd
a karán
dó eserl
forduló
dezik.
lészében
rok igen
lentkely
amely t
tós jubí
táborozá
is meg
lozsvári
názium
diákjain
zóját is.
A kolo
zium első
ben folyt
fü és les
nyelven
gít. Az

Szű rá
HAS
Lakás
tése O
Tel-Av

Ausztrália megemlékezési szerződést akar kötni Indonéziával

Ellentétes jelentések a Holland Új-Guineában folyó harcokról

Sydney, (Reuter). — Sir Garfield Warwick, Ausztrália külügyminisztere viszályba került Dzsakartából, ahol megbeszélést folytatott Indonézia vezetőivel. Ebből az alkalomból kijelentette, hogy Indonézia és Ausztrália között valószínűleg megemlékezési szerződés fog létrejönni. Az ausztrálai diplomata megkérdezte Szukarno, hogy vannak-e Indonéziának terjeszkedési szándékai Ausztrália rovására, amire az indonéz elnök válaszában azt mondta neki, hogy ezt az ígéretet formális szerződésbe kell foglalni — hangoztatta Warwick. Az újságíróknak arra a kérdésére, hogy dr. Szukarno ígérete az ausztrálai uralom alatt álló Kelet Új-Guineára vonatkozik-e, Garfield innel válaszolt. Holland Új-Guineából hivatalosan jelentik, hogy holland járőrök „ismeretlen számú” indonéz ejtőernyősöt meggyilkoltak. Először a hollandokat támogató pápua lakosság egyik vezetője is akit valószínűleg egy eltévedt golyó ölt meg. Az ejtőernyősöktől különböző fegyvereket is zsákmányoltak.

Negyven betörést követett el egy 18 éves fiatalember

Fűszerárú kihordása közben kénlelte ki adatait a lakását

A tel-avivi rendőrség hosszú megfigyelés után letartóztatott egy 18 éves tel-avivi fiatalembert, aki 40 betörést követett el az előbbi hetekben Tel-Aviv északi városnegyedeiben. A nyomozást, amelynek szakmai végül is a tolvaj fiatalemberhez vezettek, tucatnyi feljelentés nyomán indították meg. Mielőtt áttért az „új szakmára”, a fiatal betörő egy fűszeresnél volt alkalmazásban és árukihordás közben kénlelte ki kézből adatait a lakását. A fiatalember a munkaadóját is megkésztette, mert amikor megszökött tőle, el-

Kanaánita és őshéber város maradványait ásták ki a Somronban

Az országos öntözőhálózat munkálatai közben bukkantak a fallal megerősített településre

A somroni Begavim kibuc közelében, a Menasé-hegyek lejtőjén az országos öntözőhálózat munkálatai közben ősi kanaánita és héber település nyomaira bukkantak. Emiatt a csatornaépítési és a csatlakozási munkálatokat az ásások idejére, mintegy két hónapra késztült szüneteltették. A leletekről most adtak ki jelentést. Egyelőre még nem tudják, mi volt a falváros neve, valószínű azonban, hogy az egyik tengerhez vezető út védelmére szolgált. Az építkezési munkák arra utalnak, hogy elő-

Kettős jubileumot ünnepel a volt erdélyi sómérmozgalom

A július 13-iki és 14-iki táborozás keretében tartják meg a kolozsvári Tarbut-gimnázium első érettségizett diákjainak 40 éves találkozóját

A volt erdélyi sómér diákoknak és az érettségizett diákoknak — sajnos — csak igen csekély száma vészelte át az európai katasztrófát, de az életbenmaradtak nagyrésze itt él Izraelben. Ezek újszólván valamennyien tagjai voltak a sómér-mozgalomnak. A táborozás előkészítő bizottsága lehetővé teszi, hogy július 14-én, szombaton délelőtt külön program keretében ünnepeik meg a Tarbut gimnázium első érettségizett diákjainak 40 éves találkozóját. A kettős jubileumi találkozóval való részvétel előzetes bejelentése kötelező, mert a rendezőség csak így tud az érkezők elszállásolásáról és ellátásáról gondoskodni. A jelentkezéseket 12 és fél pont részvételi díj mellékelésével a következő címre kell legkésőbb július 10-ig eljuttatni: Jákov Feuermann, Tel Aviv, rehov Jochánán Hászándlár 12. A kolozsvári zsidó gimnázium első érettségije 1922-ben folyt le. Összesen 41 fű és leány tette le héber nyelven ezt az első érettségit. Az akkori tanári kar-

Szű rágia bútorát? Poloska zavarja álmát?
HASKÓ MÉRNÖK CIANOZ!
Lakások, helyiségek és egyes bútorok férgtelenítése CIANKAMRABAN is, olcsón, garanciával.
Tel-Aviv, Jermijahu-u. 41., telefon: 44893.

Pedagógust neveznek ki Joszele nevelésének irányítására

A kisfiúban válságot idézett elő a két és fél éves barangolás — Nem biztos, hogy engedik tanuskodni a Kot-házaspár tárgyalásán

Annak ellenére, hogy Joszele Schumacher, aki végre visszatért családjához, külsőleg kiegyensúlyozott benyomást tesz, anyja és nővére már az első találkozásánál észrevette, hogy vándorlása és mindaz, amivel rejtgetése járt — többek között a személyazonosságával kapcsolatos hazugságok és a leányruhában való utazgatás — nem mult el nyomtalanul felette. Az illetékesek úgy határoztak, hogy ismert pedagógus fogja a Schumacher-családot irányítani a gyerekneveléssel kapcsolatos problémákban. A szülők arra a következtetésre jutottak, hogy még korai volna a nagyapának találkozni a gyerekkel. Valahányszor ugyanis a nagyapát emlegetik, a kisfiú elszápad. A szülők csak akkor engedik Joszelet tanuló-mást tenni a Kot házaspár perében, ha előzőleg pszichológus megvizsgálja és úgy vélekedik, hogy a kihallgatás nem befolyásolja a gyerek lelkiállapotát. Schumacherék kártérítést akarnak követelni a Gertner-családtól, amely Brooklynban rejtgette a kisfiút. Amikor Ida Schumacher New Yorkban tartózkodott, kapcsolatba lépett néhány ügyvéddel és egyiküket meg akarja bízni a kártérítési ügy intézésével. Joszele első izraeli éjszakaiját nem otthon, hanem apja főnöke, M. Wagner chiloni házában töltötte. Mint megtört, amikor a szülők a repülőtérről hazatérve, meglátták a házuk előtt várakozó hatalmas tömeget, úgy határoztak, hogy meg sem kísérik a hazatérést, hanem Wagner-ék lakásába mennek a Hsztradrut utca 133 sz. alá. Amikor a nagyapa, Náchmán Straksz, aki nem tudta, hogy a család nem tartózkodik otthon, megjelent szerda este Schumacherék házában, az ott várakozó tömeg „Le vele” kiáltásokkal és „pfujozással” fogadta, úgyhogy a szomszédos Ulmayer családnál kellett menedéket keresnie. Arra a kérdésre, örül-e a kisfiú visszatérésének, így válaszolt: „Nagyon örvendek és remélem, hogy még látni fogom magam mellett, mint egy jeruzsálemi jesiva növendékét.” Közben vendégek száza látogattak meg Schumacherék lakásába és virágcsokrok tömege érkeztek Joszele nevére. A gyerek nem nagyon örvendezett nekik és ezt mondta: „Vigyék el a virágokat és hozzanak helyette

Nirim kibuc traktoristáját el akarták rabolni

Arjé Roth kalandja három fegyveres átszivárgóval

Néhány nappal ezelőtt fegyveres átszivárgók, akik gázai területtől hatoltak Izraelbe, megkísérelték, hogy elrabolják a nyugat-negevi Nirim kibuc traktoristáját, aki a fegyverszüneti határ közelében dolgozott. Arjé Roth traktorista, — aki egyébként egy évvel ezelőtt alijázott Délamerikából, — három fegyveres férfit vett észre, akik felé tartottak és ráparancsoltak, hogy álljon meg a traktorral. Kettő közülük ráfogta fegyverét, a harmadik feléje közeledett, hogy a határon túlra irányítsa. A traktorista azonban hirtelen éles fordulót vett és menekülni igyekezett a kibuc felé. Az átszivárgók ekkor tüzelni kezdtek rá és egy golyó lábát érte. A traktort is eltalálta néhány golyó. Rothnak azonban sikerült a traktort bevezetni a kibucba, ahonnan azonnal erősítés ment a helyszínre. De az átszivárgók már eltűntek. A nyomozók megtalálták a három átszivárgó nyomait, valamint a töltényzeledett, hogy a határon

Felborult és leégett a Hápoel Haifa kosárlabdázóinak az autója

Viszonylag szerencsés kiemelésű közlekedési baleset érte szerdán éjfél után a haifai Hápoel kosárlabdacsapatát, amelynek autója Tel Avivból hazafelé tartva Natanjától északra Avichajil szövetkezeti falu közelében felborult.

A baleset éjfél után 1 órával történt, amikor a „Szuzita” tender bal hátsó kerekét defektet kapott és a sofőr, Jiszráel Majerovics elvesztette uralmát a kormány fölött. Az autó felborult, a benzintartály megrognálódott és a kifolyt benzint lángolóbbant. A kosárlabdacsapat nyolc tagjának sikerült kiugrania a kocsiból, mielőtt még nagyobb baj történt volna és csak ketten sebesültek meg könnyebben, de ezek sem szorultak orvosi segílyre. A natanjai tüzoltók néhány percen belül megjelentek a helyszínen, de már csak a leégett kocsit vázát találták. Annak ellenére, hogy ez már a második „vereség” volt a csapatnak (miután az Allami Kupa középdöntőjében kikaptak a tel-avivi Makkabítól) nem romlott el a hangulatuk és tréfalokoztak a tüzoltókkal és a rendőrökkel, az „éjszakai kaland felett.”

Nem lesz sürgős Kneszet-tárgyalás dr. Soblen kiutasításáról

A házszabály-bizottság jóváhagyta az elnökség elutasító döntését a négy ellenzéki párt interpellációja ügyében — Bizalmatlansági indítvánnyal akarják elérni a sürgős tárgyalást

Jeruzsálem. (Az Új Kelet tudósítójától). — A Kneszet házszabály-bizottsága, amelyet tegnap délelőtt rendkívüli ülésre hívtak össze, jóváhagyta az elnökség döntését és elutasította a dr. Robert Soblen ügyében négy ellenzéki párt által benyújtott napirendi indítvány sürgösségi jellegét. Miután júliusban a Ház a költségvetésben kivül sürgősnek nyilvánított napirendi javaslatokat tárgyal, az ügy ilyen formában már nem kerülhet a plénum elé. Az ellenzéki pártoknak legalábbis egy része azonban korántsem nyugszik bele abba, hogy a dr. Soblen ügy ne kerüljön a parlament elé. Két mód is van arra, hogy a sürgösségi indítvány elutasítása ellenére mégis tárgyalni keljen az ügyről. Az egyik lehetőség bizalmatlansági indítványt tenni a kormány ellen. Az ilyen indítványt ugyan a házszabály szerint nyomban tárgyalni kell. Hír szerint a Liberális Párt mérlegeli ennek az indítványnak a megtételét. A másik lehetőség, amely ennél egyszerűbb, az, hogy a jövő héten a belügyi tárgyalás költségvetési tárgyalása során vessék fel a Soblen ügyet is, mert a kiutasító végzést — mint ismeretes — a belügyminiszter írta alá. Valószínű, hogy a javaslattevő pártok a Chéru, a Mápám, a kommunisták és talán a Liberális Párt is ezt a módot fogja felhasználni arra, hogy képviselőik a Kneszet nyilvánosság előtt elmondják véleményüket dr. Robert Soblen kiutasításáról.

Javul dr. Soblen állapota

London, (Reuter). — Dr. Robert Soblen jobban érzi magát. A betegnek megengedték, hogy felüljön az ágyában. Javulnak a sebei is, amelyeket öngyilkosság céljából a repülőgépen ejtett magán. A kórház bulletinje szerint azonban Soblen még mindig nincs szállítható állapotban.

LEGHÍVÓ 1962 július 10-én, kedd este 7.30-kor a WIZO telavivi, Hajarkon 91. sz. a. Klubhelyiségébe néhai **Keckseméti Mária** (Malka Neser) költő asszony emlékének szentelt **IRODALMI ESTRE**
Műsor:
Bevezető: ROTH ILONKA
Keckseméti Mária élete és költészete: GAOS TERI
Keckseméti Mária versei héber és magyar nyelven: KAHAN ESZTER

Aczel Eliezer kitüntetése

Haifa. (Az Új Kelet tudósítójától). — Dr. Williams Tubman, Libéria elnöke úrnepélyes szertartás keretében szerda este az Afrika Csillagrend lovagjává ültette Eliezer Aczel kapitányt, a Theodor Herzl hajó parancsnokát. — Közölte tegnap este a CIM társaság igazgatósága. A Theodor Herzl hajó tegnap délelőtt érkezett Velenőbe, ahol dr. Tubman és kísérete partraszálltak. Az előző este rendezett bucsuparty Libéria elnöke személyesen elbucsuozott a hajó személyzetétől és az ünnepély során Rut Eliávot, a CIM társaság képviselőjét az Afrikai Megváltás Rendjének tisztirangjával tüntette ki.

A „barátok” bosszúja

Szerdán este három 14-15 éves fiú behatolt Jicchák Liebermannek a tel-avivi Hásáalom utca 147 alatti lakásába, megdézsmolták a frigidáretartalmát, feldúlták a berendezést, megitták a konyhában talált bort és sört, majd összetörték a konyhadényeket. A szomszédok távozásra szólították fel a fiatalokat és megfenyegették őket, hogy kihívják a rendőrséget, mire azok azt válaszolták, hogy akkor felgyújtják lakásukat. Miután törtek-zúztak, elhagyták a lakást. A szomszédok értesítették a rendőrséget. Valószínűnek tartják, hogy a fiatalok azért követtek el tettüket, mert Liebermannek nem engedték meg gyermeküknek, hogy a három fiúval barátkozzon.

Dán hajó Szezen keresztül jött Ejlátha

Port Said, (Reuter). — Egy dán hajó, amely Háfárlót volt utban Ejlátha, átengedte a Szezi csatornán. Az egyiptomi lapok szerint a hajó két napot vesztegelt Port Szaidban, mert a kapitány nem akarta megfizetni a csatornaátjárás díját. Miután Dánia alexandriai konzulja kötelezettséget vállalt, hogy a díjat meg fogják téríteni, megengedték, hogy a hajó áthaladjon a csatornán. A kapitány sem üzemanyagot, sem élelmet nem kért a kikötőben.

Bűzbomba, vagy ammóniák?

Tel Aviv egyik legforgalmasabb helyén, a Kikár Hámosárvoton tegnap délután 4 és 5 óra között könnyeztek a járőrök. Nem az öröm, vagy a bánat könnyei voltak ezek, hanem valamilyen vegyi anyag ömlött az úttestre és annak a gőze mara könnyesre a járőrök szeméit. — A rendőrség azt gyanítja, hogy a Jaffe-Tel-Aviv utcán a központi autóbusszállomásig terjedő útszakaszon egy cseppfolyós ammóniákat szállító teherautó haladt el ebben az időben, amelynek egyik tartálya kilyukadt és a maró anyag az aszfaltra ömlött. A környékbeli lakosok, akik az orrfacsaró szag miatt a mellékutakban „kerestek menedéket” ugyanakkor azt mesélték, hogy egy ismeretlen személy könnyfakasztó bombát hajított el. — Más verzió szerint a közutban lévő frigidáregyártó üzemben szabaddult fel nagymennyiségű ammóniák-gáz.

Chruscsev a szovjet hadsereg fokozott felfegyverzését jelentette be

A katonai akadémia végzettjeinek fogadásán azzal vádolta a Nyugatot, hogy fegyveres erővel akarja megsemmisíteni a Szovjetuniót és a szocialista államokat — Amerika új nagykövetét nevezett ki Moszkvába

Moszkva. (Reuter, UPI, IFP). — Nikita Chruscsev miniszterelnök tegnap a katonai akadémia végzettjei számára a Kremben adott fogadásán a Szovjetunió hadseregének feladatairól beszélt. „A vörös hadseregnek — mondotta — fenn kell tartani a békét, meg kell védenie a szocializmus vívmányait, el kell hárítania minden támadást és meg kell akadályoznia a háborút. A kommunista párt és a szovjet kormány a szilárd béke híve, ez az álláspont erősíti meg a Szovjetunió külpolitikáját. Erőlyesen képviseljük a szocialista és a kapitalista államok közötti békés együttélés lenini elvét. A más népek elleni agresszív armánykodás idegen a szocialista államok felfogásától. Nem avatkozunk be más ország belügyeibe. Minden állam népének magának kell kiállnia a szocializmust.”

Az utóbbiakban Chruscsev a nyugati nagyhatalmakat támadta és kijelentette, hogy a genfi leszerelési konferencia eddigi fejleményeinek tanúsága szerint a Nyugat nem akar leszerelni. „A Szovjetunió hadseregének tehát — hang sulyozta Chruscsev — figyelembe kell vennie, hogy az imperialisták fegyverkeznek és fantasztikus mennyiségű háborús anyagot halmoznak fel, beleértve az atomfegyvereket is, ezért a szovjet hadseregnek olyan erősnek kell lennie, hogy semmiféle meglepetés ne érhesse váratlanul. Ami pedig az imperialistáknak az a reményét illeti, hogy büntetés nélkül uszának meg egy Szovjetunió elleni háborút, már megmondtuk és újra leszögezzük, hogy ha háborút kezdenek, sokszoros erővel fogunk visszalétni. Minthogy a Nyugat nem akar leszerelni és háborúra készülődik, a szocialista tábor számára sincs más alternatíva, minthogy fokozza fegyverkezését, amíg létre nem jön a megállapodás a leszerelésről.”

Rodion Malinovszky marsall hadügyminiszter, aki az ünnepséget megnyitotta, kijelentette, hogy a Szovjetunió haderejének nagy fontosságú szerepe van a kommunizmus megteremtésében éspedig az, hogy megvédje a Szovjetunió biztonságát. Malinovszky is azt állította, hogy imperialista körök a fegyverkezési versenyt idézik elő a világon és ezzel

Mordecháj Friedmann temetése

Százakra menő tömeg kísérette tegnap utolsó útjára Eliezer Mordecháj Friedmann, Petach Tikva egyik legrégebbi polgárát és az izraeli borászat úttörőjét, aki szerdán 72 éves korában meghalt. A népszerű Friedmann koporsója után Ábrahám Sapira, a sómérok agg doyenja, Pinchász Rasis polgármester, a városi tanács tagjai, jesivák vezetői és számos ismert rabbinikus személyiség haladt. A nagytemplom mellett Aharon Katz és Jicchák Jedidja Fraenkel rabbi mondottak gyászbeszédet, akik hosszasan méltatták Mordecháj Friedmann áldozatkészségét és jószívét.

Eliezer Mordecháj Friedmann, aki negyedik nemzedék volt az országban és Haifa egyik alapító családjának leszármazottja, a Friedmann-Thuva borpincészet igazgató-tulajdonosa volt.

Felesége és két fia gyászolják.

16 Uj Kelet 1962 VII 6

ügyszólván beismerik azt az örült szándékukat, hogy háborús eszközökkel megsemmisítsék a Szovjetuniót és a szocialista államokat. Csak hogy a Szovjetunió hadseregének a legmodernebb fegyverek vannak birtokában, mindenfajta rakéta, atombomba, a legelsőrangú repülőgépek, tankok, hajók és tengeralattjárók. A Szovjetunió kommunista

pártja és népe bizhat hadseregében — mondta Malinovszky.

Washington. (Reuter.) — A Fehér Ház tegnap hivatalosan közölte, hogy Kennedy elnök Foy Kohler személyében új nagykövetét nevezett ki Moszkvába, Lewellyn Thompson helyett, aki 1957 június óta képviseli az Egyesült Államokat a Szovjetunióban. Kohler

„Siettetni kell a tárgyalásokat Európa politikai egységének megteremtésére”

Adenauer német kancellár befejezte „magánjellegű” megbeszéléseit De Gaulle francia elnökkel

Páris. (Reuter, UPI). — Charles De Gaulle elnök és dr. Konrad Adenauer kancellár tegnap befejezték „magánjellegűnek” mondott megbeszéléseiket, amelyekről azonban hivatalos jelentést adott ki. Ebben a két államférfi annak a meggyőződésének ad kifejezést, hogy

a szövetségeikkel való gazdasági együttműködést ki kell egészíteni és siettetni kell a tárgyalásokat a politikai egység megteremtésére. hogy meg-szilárdítsák azt a nagy művet, amelyet gazdasági téren már végrehajtottak.

A nyilatkozat annak a reményének ad kifejezést, hogy a Brüsszelben most folyó tárgyalásokon megol-

dást fognak találni azokra a problémákra, amelyek késleltetik Anglia csatlakozását a Közöspiachoz, hogy ezzel megerősítsék Európa ujjaépítését.

De Gaulle tábornok és Adenauer kancellár megvannak győződve arról, hogy a francia-német megbékülés hozzájárul a népek gazdasági felvirágzásához és támogatja az európai államok egymás közötti kapcsolatainak széles keretben való kiépítését és ezáltal erősíti az egész Atlanti Szövetséget.

A két államférfi teljes egyetértésre jutott Németország és Berlin kérdésében is.

„Csak Németország egysé-

most a külügyminisztérium Európa-ügyi államtitkára.

Pierre Salinger, a Fehér Ház szóvivője elmondotta, hogy Thompson visszatér Washingtonba és új kinevezést kap, Kohler pedig elindul új állomáshelyére, mi helyt kinevezését hivatalosan jóváhagyják.

Az 54 éves Kohler, aki hivatásos diplomata és akit az amerikai külügyminisztérium egyik legjobb európai és szovjet szakértőjének tartanak, 1947 és 1949 között mint tanácsos működött a moszkvai nagykövetségben, ezen kívül pedig különböző diplomáciai feladatokat töltött be Bukarestben, Belgrádban, Athénban, Kairóban, Ankarában és Kanadában.

VESZÉLYES JATEK

FELFÜGGESZTETTÉK GEORGES BIDAULT MENTELMI JOGÁT

Páris. (IFP). — A francia nemzetgyűlésben tegnap vihar támadt, amikor Jean Foyer igazságügyminiszter összegezte a vitát Georges Bidault volt miniszterelnök mentelmi jogának felfüggesztéséről. Ezt a lépést a nemzetgyűlés különbizottsága tegnap reggel 9 szavazattal 6 ellenében javasolta. Minthogy Georges Bidault az OAS politikai szervezetének vezetője lett. A bizottság azonban azzal a feltétellel járult hozzá a mentelmi jog megvonásához, hogy a volt miniszterelnököt polgári nem pedig a katonai bíróság elé

állítsák, mert nem tartotta „becsületeseznek és komoly-nak” azt a vádat, hogy Bidault magához az OAS-hez tartozik. A jobboldali képviselők 20 percen keresztül verték öklükkel a padokat az igazságügyminiszter beszéde alatt, ugyahogy az elnök kénytelen volt berekeszteni az ülést.

Az esti ülésen azonban a nemzetgyűlés jóváhagyta a bizottság javaslatát és 241 szavazattal 27 ellenében megfosztotta a volt miniszterelnököt mentelmi jogától. Nagyon sok képviselő tartózkodott a szavazástól,

Bezárult a Közkeleti Mintavásár

Több mint 600 ezer látogatója volt a vásárnak, amelyen 30-40 millió font értékű üzletet kötöttek

Tegnap éjjelkor bezárult a Közkeleti Mintavásár, amely egy hónapon át volt nyitva. A záróünnepségen, amelyet a kiállítási park központi pályáján tartottak meg, megjelent a mintavásáron résztvevő több mint ezer kiállító. Pinchász Szá-

pir ipar- és kereskedelem-ügyi miniszter a kormány nevében okleveleket nyújtott át a kiállítóknak, majd pontosan éjfélkor a kiállítás résztvevő 32 nemzet zászlóinak tövében kigyuladt több száz villanykörte, amelyek a „vizontlatásra a következő mintavásáron” szavakat alkották.

Mordecháj Námir telavivi polgármester ünnepszázó beszédében hangsúlyozta, hogy a mintavásár bebizonyította az izraeli ipar és kereskedelem erősségét és kapcsolatait, valamint versenyképességét. A kiállítás 1020 cég vett részt, akiknek egyharmada külföldi volt és a külföldi cégek és vállalatok 30-40 millió font értékű üzleteket kötöttek az izraeli kiállítókkal. A 32 kiállító országon kívül még további 20 országból jött kereskedelmi küldöttség. Námir elmondotta, hogy a kiállításnak a városok közötti látogatók tömege volt, mert több mint 600 ezren tekintették meg.

Jicchák Roll, a Jerid Hámizrách (Közkeleti Minta vásár) igazgatója közölte, hogy a résztvevő államok közül számosan már bejelentették, hogy a legközelebbi vásáron is részt akarnak venni.

UJ AZ ORSZÁGBAN!

Nincs többé repedt fal!

Teljes felelősséggel javítunk repedt falakat, az országban eddig ismeretlen módszerrel.

IZSÁK építkezési technikus, B N E - B R A K, Sikun Cáhál 12. sz.

שולם

147

פ. פ. טל-אביב

JAFFO 147

Vérbeftult Oranban a függetlenségi ünnep

(Folytatás az 1. oldalról) még mindig Kairóban tartózkodik és tegnap újabb megbeszélést folytatott Nasszer ezredessel. Minthogy a tárgyalások a legteljesebb titokban folynak, nem szivárogt ki az sem, hogy Ben Bella meddig marad Kairóban.

Az El Achram szerint valószínű, hogy Nasszer elhalasztja az országban terve-

zett körútját a különböző fejlemények, közöttük az algériai kérdés miatt.

Meg nem erősített hírek szerint Ben Bella hívei Rabatban „elfogták” Algéria marokkói nagykövetségét Ben Bella rabai követői az FLN hadseregének Marokkóban tartózkodó páncosnokaiból kerülnek ki.

BEN-CHEDDA ERÉLYES FIGYELMEZTETÉSE

Ben Chedda kormánya megbízottakat küldött az FLN haderőinek parancsnokaihoz, hogy megnyerjék őket magának. A kormány nyál elégedetlen elemek azt állítják, hogy Ferchat Abasz, aki Ben Chedda elődje volt az FLN ideiglenes kormányának élén, háziörtetben van.

Ben Chedda az algériai rádióban beszédet mondott, amelyben kijelentette, hogy az ideiglenes kormány nem fogja tűrni végrehajtott hatalmának megsértését. Az algériai állam most az ideiglenes kormányban testesült meg és a lakosságra az a kötelesség hárul, hogy kövesse a kormány utasításait. Minden algériai polgárnak, az FLN minden tevékeny tagjának, minden tisztnek és katonának, valamint a nemzeti szervezeteknek az a kötelessége, hogy megvédje a kormány tekintélyét — mondotta Ben Chedda.

Hotel SAVION Ltd.

Natanja, Ussiskin-u. 22, telefon 3988, POB. 1046. Vezetők: SIMSON MARKOVITS és LEA BAKST.

Örömmel közöljük, hogy szállodánkat, amely a legmodernebb NATANJÁN, megnyitottuk.

- 40 elegáns szoba fürdőszoba- és komforttal
- Szemkáprázató tetőkert
- Elegáns ebédlő
- Kóser konyha
- Udvarias kiszolgálás

Előjegyzések: telefon 3988, vagy POB. 1046.

A vezetőség

Családunk díszé és szellemi forrása
HALPERT SALOM
szíve, 90 éves korában, megszűnt dobogni.
1962 július 1-én temették el Natanján.

Siratják: fia Halpert Jenő és felesége, Naharia; leánya Sosáná Gideon (Lori), Natanja; unokái, dédunokái, fivére és a kiterjedt rokonság.

Drága, felejthetetlen férjem, apánk
György Marton (Blaj) 77
ÁZKÁRAJA
július 15-ikén, vasárnap délután 4 órakor lesz. —
Találkozás 1/4-kor a párdész-chánai Eggednél.
A GYASZOLÓ CSALÁD

Berettyóújfalú, Derecske
és környéke mártírjainak
ÁZKÁRAJÁT

ezidén is a bné-bráki „Tuv-Taám” teremben tartjuk július 10-én (ma n) kedden este 6 órakor.

DEBRECEN és környéke mártírjainak

ázkaráját és emléktábla avatását

1962 július 12-én — támu 10 — csütörtök délután 4 órakor tartjuk Jeruzsálemben, a Cion-hegyen.

Találkozás d. u. 3 órakor a Chug Jocéj Hungária Hámizráchi jeruzsálemi mozdonyjában, Agrippas 8.

Emlékbeszédet mond: S. Rosenberg, a debreceni hitközség volt tanácsosa.

T A B ÉS VIDEKE
BARÁTI ÖSSZEJÖVETELE

hétfőn, e hó 16-án, d. u. 5 órakor a (Haifa) bát-gállimi Riviera kávéházban (Bátgállimi autóbussz végállomás).